
Miljøgodkendelse til
Husdyrproduktion på
Sønderskovgård
Sønderskovvej 2, 5953 Tranekær

Godkendelsen omfatter:	Husdyrbruget
Adresse:	Sønderskovvej 2, 5953 Tranekær
Godkendelsen er meddelt til:	Rubelund Agro A/S v. Ulrik Bremholm
Grundejer:	Rubelund Agro A/S v. Ulrik Bremholm
CVR nr.:	28864353
CHR nr.:	102511
Konsulent for ansøger:	Sheila Neldeborg & Tine Marquard Zimmermann, Patriotisk Selskab
Godkendelse udarbejdet af:	Lene Jultved, Svendborg Kommune
Journal nr.	15/5076

Maj 2016

Natur og Klima

Rubenlund Agro A/S v. Ulrik Bremholm
Korsvej 3
5953 Tranekær

ulrik@bremholm.dk

Kultur, Erhverv og Udvikling
Erhverv, Bolig og Natur
Natur og Klima
Svendborgvej 135
5762 Vester Skerninge

Tlf. 62 23 30 00

kulturogplan@svendborg.dk
www.svendborg.dk

Godkendelse efter husdyrgodkendelseslovens kapitel 3.

Godkendelsen omfatter hele husdyrbruget med et dyrehold på i alt 633 DE.
Godkendelsen er givet på de vilkår, der er angivet under "Afgørelse".

Dato: 27. maj 2016.

Godkendt:

Lene Jultved
Agronom

Annonceret på Svendborg og Langeland Kommunes hjemmeside den 30. maj 2016.

Klagefristen udløber den 27. juni 2016.

Søgsmålsfristen udløber den 30. november 2016.

Revurderes inden den 27. maj 2024.

Resumé

Rubenslund Agro A/S v. Ulrik Bremholm har søgt Svendborg kommune om godkendelse til at ombygge en eksisterende slagtesvinestald til smågrisestald, samt at bygge en ny slagtesvinestald på adressen Sønderskovvej 2, 5953 Tranekær.

Husdyrbruget godkendes med denne godkendelse første gang efter Husdyrgodkendelsesloven.

Efter meddelingen af denne godkendelse er dyreholdet tilladt sammensat som vist i tabellen:

Dyreart	Antal producerede svin pr. år	Vægtinterval	Antal stipladser	Dyreenheder (DE)
Smågrise	20.000	7-30 kg	3.080	89
Slagtesvin	19.560	30-111 kg	5.300	544
Ialt				633

I godkendelsen gives tilladelse til at renovere den eksisterende slagtesvinestald, at bygge en ny slagtesvinestald på cirka 4.330 m², samt at opføre et hus til opbevaring af fiberfraktionen fra gylleseparering på cirka 150 m².

Udvidelsen ønskes foretaget i to trin:

- Inden 2 år omlægges den eksisterende slagtesvinestald til en årlig produktion af smågrise, hvor stalden indrettes med delvis fast gulv med lav ammoniakfordampning. I forbindelse med omlægningen vil der blive etableret et forsøringsanlæg med tilhørende SmellFighter-komponent (mekanisk separation og ozon-behandling). Teknologierne nedbringer ammoniakfordampning og lugtgener.
- Inden 3 år etableres der en ny stald til slagtesvin syd for og parallelt med den eksisterende smågrisestald. Stalden indrettes med delvis fast gulv med lav ammoniakfordampning.

Sønderskovvej 2 er en del af bedriften Rubenslund Agro A/S. Arealerne under denne bedrift er i øjeblikket ved at blive miljøgodkendt af Svendborg kommune, og gødningen fra bedriften på Sønderskovvej 2 indgår i denne særskilte miljøgodkendelse af markerne.

Ansøger har valgt at anvende gylleforsuring og SmellFighter til reduktion af ammoniakafdampningen og lugtgener. Derudover er der valgt delvis spaltegulv med lav ammoniakafdampning. Gylleforsuring reducerer ammoniakafdampningen fra det samlede staldanlæg med 70 %. Der sker samlet nedgang i ammoniakafdampningen fra nudrift til ansøgt drift p.g.a. de tekniske tiltag.

Der er i godkendelsen vurderet følgende:

- Lovens afstande til hhv. nabo, samlet bebyggelse og byzone er overholdt
- Der er lavet en landskabsmæssig vurdering af udbygningen af ejendommen, og placeringen af den nye stald er i tråd med Langelands kommuneplan 2013-2025
- Lovgivningens generelle ammoniakreduktionskrav er overholdt
- De vejledende BAT-emissionsgrænseværdier for ammoniak og fosfor er overholdt
- BAT er opfyldt i forhold til BREF dokumentet for intensiv fjerkræ-og slagtesvineproduktion
- Ammoniakpåvirkningen af den omkringliggende natur ligger indenfor lovens rammer
- Lugtpåvirkningen fra bedriften holder sig indenfor lovens rammer idet den valgte teknik "SmellFighter" reducerer lugtgener med 43 %,
- For at leve op til krav omkring støjpåvirkning til naboer, er der stillet en række vilkår for at begrænse eventuelle gener.

- Affald opbevares og behandles efter Langeland Kommunes retningslinjer
- Antallet af transporter stiger fra 424 til 752. Der er stillet vilkår omkring ingen transporter af gylle gennem landsbymæssig bebyggelse i weekender.
- Der forefindes en beredskabsplan for bedriften

Det vurderes, at udvidelsen ikke medfører væsentlige påvirkninger af miljøet.

Indholdsfortegnelse

Resumé	3
Indholdsfortegnelse	5
Indledning	7
Svendborg Kommunes afgørelse	7
<i>Lovgrundlag</i>	7
<i>Afgørelse med vilkår</i>	8
Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold.....	8
Husdyrhold og staldanlæg	9
Gylleforsuring	9
Ventilation.....	10
Foder	10
Gødningsofopbevaring og –håndtering	10
Driftsforstyrrelser og uheld	10
Lugt.....	10
Støj	11
Transport.....	13
Skadedyr	13
Affald	13
Ophør af drift	13
Egenkontrol og dokumentation	13
<i>Generelle forhold</i>	15
Ændringer og udvidelser	15
Underretningspligt	15
<i>Retsbeskyttelse</i>	15
<i>Revurdering af godkendelse</i>	15
<i>Klagevejledning</i>	15
<i>Søgsmål</i>	18
Miljøteknisk redegørelse	19
<i>Grundforhold</i>	19
Ansøger og ejerforhold	19
Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold.....	19
Varetagelse af hensyn til landskab	23
<i>Kommunens vurdering</i>	23
Årsproduktion	25
Biaktiviteter.....	27
<i>Husdyrbrugets anlæg</i>	27
Drift af staldanlæg.....	27
Ventilation.....	30
Rengøring.....	31
Foder	32
Ressourceforbrug	33
Opbevaring og håndtering af olie, kemikalier og medicin.	35
Gødningproduktion, opbevaring og håndtering.....	36
Driftsforstyrrelser og uheld	40
<i>Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg</i>	41
Ammoniak.....	41

Påvirkning af naturområder.....	42
Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (bilag IV-arter)	48
Lugt	49
Støj	53
Transport	59
Støv	61
Lys	62
Skadedyr	62
Spildevand.....	63
<i>Forurening og gener fra husdyrbrugets arealer</i>	<i>65</i>
<i>Egenkontrol.....</i>	<i>65</i>
<i>0-alternativ.....</i>	<i>66</i>
<i>Ophør af drift</i>	<i>67</i>
<i>Konklusion</i>	<i>67</i>
<i>Beskrivelse af eventuelle hørings svar, og vurdering.....</i>	<i>68</i>
BILAG.....	69
<i>Bilag 1. Oversigtskort med anlæg og angivelse af bygningsmæssig indretning.</i>	<i>70</i>
<i>Bilag 2. Tegning af staldindretning.....</i>	<i>71</i>
<i>Bilag 3. Oversigtskort med lugtgenafstand til naboer.....</i>	<i>72</i>
<i>Bilag 4. Beredskabsplan.....</i>	<i>73</i>
<i>Bilag 5. SmellFighter</i>	<i>82</i>
<i>Bilag 6. Lugtberegninger</i>	<i>92</i>

Indledning

Svendborg Kommune har via Patriotisk Selskab den 16. februar 2015 modtaget en ansøgning om udvidelse af husdyrproduktionen på Sønderskovgård, Sønderskovvej 2, 5953 Tranekær.

Husdyrbruget godkendes med denne godkendelse første gang efter Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Ved et husdyrbrug forstås en ejendom, hvor der er et dyrehold på mere end 3 dyreenheder (DE), dyreholdet med tilhørende stalde og lign., gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg samt øvrige faste konstruktioner og tilhørende arealer.

Denne godkendelse er opdelt i 2 dele.

Første del er Svendborg Kommunes afgørelse, som indeholder vilkårene for godkendelsen.

Anden del er en miljøteknisk redegørelse, som danner grundlag for de opstillede vilkår i godkendelsen.

Derudover er der vedhæftet en række bilag.

Endelig har der i denne sag været foretaget høring af i alt 66 parter.

Der er indkommet i alt 5 høringssvar, samt et indlæg fra en part der ikke var høringsberettiget.

Svendborg Kommunes afgørelse

Lovgrundlag

Husdyrgodkendelsesloven - Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, LBK. nr. 868 af 3. juli 2015.

Husdyrholdet er på i alt 633 dyreenheder (DE), og godkendes derfor efter § 12 i husdyrgodkendelsesloven.

Som følge af Bekendtgørelse af lov om forpligtende kommunale samarbejder (LBK nr 614 af 06/05/2015) er det Svendborg Kommune, der administrerer husdyrgodkendelsesloven for husdyrbrug i Langeland Kommune.

Svendborg Kommune godkender og fører tilsyn med husdyrbrugets eksterne miljøforhold.

Svendborg Kommune skal i forbindelse med godkendelsen sikre, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen vha. den bedst tilgængelige teknologi (BAT). Desuden skal det sikres, at husdyrbruget kan drives på stedet, så det er foreneligt med hensynet til omgivelserne.

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen - Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug, BEK nr. 1283 af 08. december 2014.

Bekendtgørelsen fastsætter regler om tilladelse og godkendelse af husdyrbrug efter kap. 3 i husdyrgodkendelsesloven.

Desuden sætter bekendtgørelsen bla. regler for udskiftning af udbringningsarealer og regler for revurdering af godkendelser af husdyrbrug.

Husdyrgødningsbekendtgørelsen - Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v., BEK nr. 1318 af 26/11/2015.

Bekendtgørelserne fastsætter bla. regler om dyreenhedsberegningerne.

Afgørelse med vilkår

Svendborg Kommune godkender hermed i henhold til § 12 i Husdyrgodkendelsesloven husdyrbruget på Sønderskovvej 2, 5953 Tranekær, matrikel nr. 9I, Bøstrup By, Bøstrup.

Godkendelsen meddeles til ejeren af husdyrbruget pt. Rubenlund Agro A/S v. Ulrik Bremholm, der dermed er ansvarlig for, at husdyrbruget placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med denne godkendelse.

Det afgøres samtidig, at godkendelsen af husdyrbruget ikke medfører en væsentlig virkning på miljøet.

Godkendelsen omfatter hele husdyrbruget og godkendelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år fra den dato, hvor godkendelsen meddeles.

Hvis godkendelsen ikke har været helt eller delvist udnyttet i 3 på hinanden efterfølgende år, bortfalder den del af godkendelsen, som ikke har været udnyttet de seneste 3 år.

Godkendelsen gives på baggrund af de oplysninger som ansøger har sendt frem, den miljøtekniske redegørelse og på følgende vilkår:

Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold

1. Der skal senest en måned efter at den nye staldbygning er etableret, sendes dokumentation til Svendborg Kommune om at afstandskravet til drænen er overholdt. Dokumentationen skal indeholde et oversigtskort med de faktiske drænenforhold.
2. Der må opføres følgende bygninger:
 - En nye staldbygning med et grundplan på ca. 4.330 m² (142,5 m x 30,8 m), højden bliver ca. 9 m og med en taghældning på 20 grader. Facader med gråfarvede betonelementer/bakkesten, tagdækning i grå eternit, udhæng og gavle i afdæmpede grønne nuancer.
 - En bygning til opbevaring af fiberfraktion med et grundplan på ca. 150 m² (10 m x 15 m), en taghældning på 20 grader, en benhøjde på 5 m, samt lukket på alle sider.Bygningerne skal placeres som vist på bilag 1.

Husdyrhold og staldanlæg.

3. Husdyrbruget skal være sammensat og staldindretningen udført på følgende måde:

Stald nr. og afsnit	Dyretype	Staldsystem	Vægt	Antal dyr	Antal stiplader	Antal DE
ST-250585 Eks. stald	Smågrise	Delvist fast gulv	7-30 kg	20.000 stk.	3.080 stk.	89,2 DE
ST-250586 Ny stald	Slagtesvin	Delvist fast gulv, 25-49 % fast	30-111 kg	19.560 stk.	5.300 stk.	543,8 DE

4. Den samlede husdyrproduktion må ikke overstige 633 DE på årsplan.

5. Senest 2 år efter meddelelse af denne miljøgodkendelse, skal følgende ændringer være gennemført:

- Den eksisterende slagtesvinestald renoveres (delvis fast gulv), og omlægges til smågrisestald (3.080 stiplader)
- Dyreholdet er på 20.000 smågrise 7-30 kg, svarende til 89,2 DE
- Der etableres et forsøringsanlæg med SmellFighter komponent
- Der etableres et hus til opbevaring af fiberfraktionen

6. Senest 3 år efter meddelelse af denne miljøgodkendelse, skal følgende ændringer være gennemført:

- Der etableres en ny slagtesvinestald syd for den eksisterende. Stalden indrettes med 5.300 stiplader og delvis fast gulv
- Dyreholdet udvides med 19.560 slagtesvin 30-111 kg, svarende til 543,8 DE

Gylleforsuring

7. Der skal etableres et anlæg til svovlsyrebehandling af gylle fra smågrisestalden og slagtesvinestalden.

8. Svovlsyretanken skal være udstyret med et indbygget opsamlingskar. Svovlsyretanken skal placeres på en plads med støbt bund, og være sikret mod påkørsel. Procestanken skal være forsynet med låg.

9. Der må kun anvendes svovlsyre.

10. Før svovlsyrebehandling må den gennemsnitlige pH-værdi i gyllen på månedsbasis maksimalt være 6,0. Alle målte pH-værdier før svovlsyrebehandling skal dog være mindre end 6,5.

11. Svovlsyrebehandlingsanlægget skal indstilles til at behandle gyllen til pH-værdi 5,5.

12. Svovlsyrebehandlet gylle må ikke opbevares sammen med ubehandlet gylle.

13. Svovlsyrebehandlingsanlægget skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning. Producentens vejledning skal opbevares på husdyrbruget.

Ventilation

14. Ventilationssystemet og de tilhørende kanaler skal rengøres og vedligeholdes efter hvert hold dyr.

Foder

15. Den totale mængde P ab dyr pr. år beregnet som P ab dyr pr. slagtesvin x det årlige antal producerede slagtesvin skal være mindre end 12.320 kg P pr. år.
 - "P ab dyr pr. slagtesvin" beregnes ud fra følgende ligning: $P \text{ ab dyr pr. slagtesvin} = ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times \text{FEsv pr. kg tilvækst} \times \text{gram fosfor pr. FEsv}/1000) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0055 \text{ kg P pr kg tilvækst})$.

Gødningsopbevaring og -håndtering

16. Al håndtering af gylle skal foregå under opsyn.

Driftsforstyrrelser og uheld

17. Beredskabsplanen og dennes placering skal være kendt af husdyrbrugets ansatte. Placeringen skal være let tilgængelig.
18. Beredskabsplanen skal revideres én gang årligt og skal på tilsynsmyndighedens forlangende kunne fremvises med angivelse af seneste tidspunkt for revision.

Lugt

19. Der skal anvendes en lugtreducerende teknologi med mindst 43 % reducerende effekt.
20. Smellfighter skal kobles på gylleforsuringsanlægget efter fabrikantens foreskrifter.
21. SmellFighter skal etableres med en timetæller for aktiv drift, samt en tæller for antal behandlinger.
22. Tørstofseparatoren skal anbringes i en lukket container.
23. Huset til fiber skal have lukkede sider.
24. Der skal etableres lugtreducerende tiltag, hvis tilsynsmyndigheden vurderer, at produktionen giver anledning til væsentlige lugtgener for de omkringboende. Inden etablering skal tiltagene accepteres af tilsynsmyndigheden.
25. Med henblik på vurderingen af lugtbelastningen kan tilsynsmyndigheden stille krav om lugtmåling el. lign., dog maksimalt 1 gang pr. år. Inden målinger og beregninger foretages skal de godkendes af tilsynsmyndigheden.

Støj

26. Husdyrbrugets samlede bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau målt i dB(A) og målt i ethvert punkt ved naboer eller deres opholdsarealer må ikke overstige følgende værdier:

Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer) Lørdag kl. 7-14 (7 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time) Lørdag kl. 14-18 (4 timer) Søn- og helligdag kl. 7-18 (8 timer)	Alle dage kl. 22-7 (½ time)	Alle dage kl. 22-7 Maksimal værdi
55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)

Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (referencelydtrykket 20 µPa). Tallene i parenteserne angiver midlingstiden inden for den pågældende periode.

27. Kildestyrken på hver af korntørringsanlæggets blæsere må maksimalt være 85 dB(A).

28. Kildestyrken på redleren, der flytter korn må maksimalt være 85 dB(A)

29. Der skal senest 2 måneder efter meddelingen af denne miljøgodkendelse sendes dokumentation til tilsynsmyndigheden for blæsernes og redlerens kildestyrke. Dokumentationen skal fremlægges på én af følgende måder:

- Datablad fra leverandør af korntørringsanlægget og redler med angivelse af kildestyrken i dB(A), eller
- en kildestyrkemåling i henhold til Miljøstyrelsens gældende vejledninger og lovgivning for udførelse af en "Miljømåling- ekstern støj". Målingen skal være udført af et akkrediteret firma eller person, der er at finde på Miljøstyrelsens sidst reviderede liste over firmaer/personer, der er godkendte til at udføre "Miljømåling - ekstern støj".

Hvis dokumentationen viser, at kildestyrkerne er større end 85 dB(A), skal der sammen med dokumentationen sendes en redegørelse for, hvordan støjkilderne støj dæmpes til en maksimal kildestyrke på 85 dB(A). En eventuel afskærmning skal udformes i støj dæmpende materiale, og skal dække hele den støjende del af kilden, og skal være gennemført inden korntørringssæsonen påbegyndes i 2016.

30. De primære støjkilder må være i drift i følgende perioder (bemærk at der kan vælges mellem 2 kombinationer af aktiviteter under B):

Støjkilde	Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer) Lørdag kl. 7-14 (7 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time) Lørdag kl. 14-18 (4 timer) Søn- og helligdag kl. 7-18 (8 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time) Lørdag kl. 14-18 (4 timer) Søn- og helligdag kl. 7-18 (8 timer)	Alle dage kl. 22-7 (½ time)
Periode	A	B	B	C
Ventilation	Ja	Ja	Ja	Ja
Korntørring	Ja	Ja	Nej	Ja
Flytning af korn (redler)	Ja	Ja	Ja	Nej
Omrøring af gylle	Ja	Nej	Ja	Nej
Indblæsning af foder	Ja	Nej	Nej	Nej

*Driftstiden pr. døgn i referenceperioderne er: 100% for korntørring og ventilation i alle perioder. Omrøring af gylle er 100% i periode A og B. Flytning af korn er henholdsvis 4%, 33% og 67% i periodene A, B og C. Indblæsning af foder er 13% i periode A.

31. Hvis tilsynsmyndigheden anser det for nødvendigt, skal den ansvarlige for husdyrbruget dokumentere, at de fastsatte støjgrænser kan overholdes. Denne dokumentation kan dog kun kræves én gang årligt.

Dokumentationen skal foretages i form af målinger eller beregninger efter Miljøstyrelsens retningslinier.

Målingerne/beregningerne skal udføres af en person eller et firma, der er at finde på Miljøstyrelsens sidst reviderede liste over firmaer/personer, der er godkendte til at udføre Miljømåling – ekstern støj.

Målinger/beregninger skal udføres efter Miljøstyrelsens vejledninger om beregning og målinger af ekstern støj fra virksomheder (Vejledning nr. 5/1984 – Ekstern støj virksomheder, Vejledning nr. 6/1984 – Måling af ekstern støj fra virksomheder, Vejledning nr. 5/1993 – vejledning om beregning af ekstern støj fra virksomheder), og skal desuden være i overensstemmelse med Miljøstyrelsens gældende bekendtgørelse om kvalitetskrav til miljømålinger udført af akkrediterede laboratorier, certificerede personer.

Hvis det kan konstateres, at de fastsatte støjgrænser ikke kan overholdes, skal der senest 2 mdr. efter at resultatet foreligger sendes en redegørelse for, hvordan støjen kan reduceres, så de fastsatte støjgrænser kan overholdes.

Redegørelsen skal indeholde en tidsplan for gennemførelse af eventuelle støjdæmpende foranstaltninger, og et økonomisk overslag over de foreslåede ændringer.

Transport

32. Ved udskiftning/indgåelse af aftalearealer må der i weekender og på helligdage ikke transporteres gylle ad veje gennem landsbymæssig bebyggelse (byskilte), dog er større fordelingsveje undtaget

Skadedyr

33. Der skal på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med de nyeste retningslinier fra Institut for Plantebeskyttelse og Skadedyr (Skadedyrlaboratoriet).
34. Hvor foder opbevares og håndteres skal der renholdes og vedligeholdes, så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr.

Affald

35. Både farligt og ikke farligt affald skal opbevares sådan, at der ikke er risiko for spredning af affaldsfraktionerne på ejendommen og sådan, at der ikke kan ske forurening af jord, grundvand og overfladevand.

Ophør af drift

36. Tilsynsmyndigheden straks skal orienteres, hvis driften ophører. Orienteringen skal være skriftlig og skal sendes til tilsynsmyndigheden før ændringen/ophøret indtræder.
37. Ved driftens ophør skal der træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare og tilhold af skadedyr. Foranstaltningerne skal drøftes med og accepteres af tilsynsmyndigheden.

Egenkontrol og dokumentation

38. Ved tilsyn skal det kunne dokumenteres, at husdyrholdet ikke er større end det, der meddeles godkendelse til.
39. Der skal føres journal for tidspunktet for rengøring og vedligehold af ventilationssystemet og tilhørende kanaler, og hvornår der har været udført service på systemet.
40. Der skal føres en logbog eller produktionskontrol, hvoraf følgende skal fremgå:
- antal producerede dyr
 - gennemsnitlige vægtintervaller (indgangs-, og afgangsvægt/slagtevægt)
 - foderforbrug pr. kg tilvækst
 - det gennemsnitlige indhold af fosfor pr. FEsv i foderblandingerne.
- P ab dyr skal på baggrund af logbogens eller produktionskontrollens oplysninger beregnes for en sammenhængende periode på minimum 12 måneder.
41. Der skal udarbejdes en blandeforskrift for foder mindst hver tredje måned, såfremt der anvendes hjemmeblandet foder.

42. SmellFighter:

- Der føres en logbog over den daglige kontrol af timetæller for aktiv drift og antal behandlinger.
- Der skal indgås skriftlig aftale med producenten om serviceeftersyn af separations- og ozonbehandlings anlægget. Anlægget skal serviceres og kontrolleres af producenten mindst hver 4. måned.
- Driftsstop noteres i logbog med årsag og varighed, og skal kunne fremvises ved tilsyn.
- Ved driftsstop over 7 dage skal kommunen underrettes.

43. Det årlige energi- og vandforbrug skal dokumenteres, og skal have en form så det tydeligt kan vises, at vilkåret er overholdt uanset driftmæssig sammenhæng.

44. Der skal føres journal for eventuelle afvigelser for driften af korntørring, flytning af korn, omrøring af gylle og indblæsning af foder. Journalen skal indeholde en angivelse af dato, varighed og årsag til afvigelsen.

45. Et forslag til journal for afvigelser af driften af de nævnte støjkilder, skal sendes til tilsynsmyndighedens accept senest 1 måned efter meddelelsen af denne miljøgodkendelse.

46. Dokumentationen for ovennævnte vilkår (vilkår 38 – 45) skal opbevares i 5 år og kommunen skal ved tilsyn og kontrol have adgang til al den nævnte dokumentation. Dokumentationen skal have en sådan form, at den tydeligt kan vise, at vilkårene i godkendelsen er overholdt – uanset driftsmæssig sammenhæng med andre produktionsanlæg.

47. Forsuringsanlægget:

- Gyllens pH-værdi skal registreres elektronisk før og efter hver svovlsyrebehandling. Der skal endvidere føres en elektronisk statistik, der som minimum indeholder oplysninger om de gennemsnitlige pH-værdier i gyllen på månedsbasis før svovlsyrebehandling.
- Der skal indgås en skriftlig aftale med producenten om serviceeftersyn af svovlsyrebehandlingsanlægget, herunder kalibrering af pH-målere. Svovlsyrebehandlingsanlægget skal kontrolleres af producenten mindst hver fjerde måned. Serviceaftale med producenten skal opbevares på husdyrbruget.
- Tilsynsmyndigheden skal underrettes i følgende situationer:
 - Den gennemsnitlige pH-værdi i gyllen på månedsbasis er større end 6,0 før svovlsyrebehandling
 - Der måles pH-værdier før svovlsyrebehandling, som er større end 6,5, i en sammenhængende periode på mere end 7 dage
 - Svovlsyrebehandlingsanlægget er ude af drift i en periode på mere end 7 dage.
 - Data for pH-målinger, dokumentation for kalibrering af pH-måler samt kontrolrapporter skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Generelle forhold

Ændringer og udvidelser

Der må ikke ske ændringer eller udvidelser på husdyrbruget før dette er anmeldt til og eventuelt godkendt af Svendborg Kommune. Kommunen skal desuden hurtigst muligt orienteres om ændringer i ejerforhold.

Underretningspligt

Den der er ansvarlig for forhold eller indretninger, som kan give anledning til væsentlig forurening eller fare herfor, har pligt til straks at underrette alarmcentralen på tlf: 112 og Svendborg Kommune tlf: 6223 3000, såfremt driftsforstyrrelser eller uheld medfører væsentlig forurening eller indebærer fare herfor, jf. § 52 i Husdyrgodkendelsesloven.

Retsbeskyttelse

Vilkårene i denne godkendelse er omfattet af 8 års retsbeskyttelse, jf. § 40 stk. 1 Husdyrgodkendelsesloven. Det betyder, at det som hovedregel ikke vil være muligt at stille nye krav til husdyrbruget inden for de første 8 år efter meddelelsen af godkendelsen, medmindre, der er lavet grundlæggende sagsbehandlingsfejl eller givet grundlæggende fejlagtige oplysninger, som nødvendiggør, at afgørelsen skal ændres.

Husdyrbrugets egenkontrol er dog undtaget for retsbeskyttelsen, og tilsynsmyndigheden kan revidere denne for at forbedre husdyrbrugets kontrol med egen forurening, eller for at opnå et mere hensigtsmæssigt tilsyn, jf. § 53 stk.2 i Husdyrgodkendelsesloven.

Retsbeskyttelsesperioden regnes fra datoen for denne godkendelse. Påklages godkendelsen, regnes perioden fra den dato, hvor Miljøklagenævnet træffer afgørelse vedrørende klagen.

Revurdering af godkendelse

Virksomhedens miljøgodkendelse skal revurderes regelmæssigt og mindst hvert 10. år, dog skal første regelmæssige revurdering ske, når der er forløbet 8 år efter at husdyrbruget første gang blev godkendt, jf. § 41, stk. 3 i Husdyrgodkendelsesloven.

Første revurdering skal foretages senest den 27. maj 2024.

Klagevejledning

Denne afgørelse kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet, jf. § 76 i Husdyrgodkendelsesloven.

Klagen skal indgå senest 4 uger efter offentliggørelsen af godkendelsen. Du kan finde godkendelsen på Svendborg Kommunes hjemmeside www.svendborg.dk (under høringer og afgørelser) samt på Langeland kommunes hjemmeside www.langeland.dk (under annoncer), og klagefristen er dermed **mandag den 27. juni 2016**.

En eventuel klage skal sendes via Klageportalen, som du finder på www.borger.dk og www.virk.dk, eller via Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk. Du logger på Klageportalen med din NEM-ID. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Du kan finde vejledning i brugen af Klageportalen på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside.

Når du klager skal du betale et gebyr på 500 kr, som du betaler med betalingskort i Klageportalen.

Natur- og Miljøklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der ikke er indsendt via Klageportalen. Hvis du ønsker af blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Svendborg Kommune, som videresender anmodningen til Natur- og Miljøklagenævnet. Det er Natur- og Miljøklagenævnet, der træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klage over denne afgørelse har ikke opsættende virkning medmindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet. Klager over godkendelser, der indeholde vilkår efter Husdyrgodkendelseslovens § 27 stk. 1 eller stk. 2 har opsættende virkning, medmindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet.

Følgende personer og organisationer er klageberettigede i den aktuelle sag jf. § 84 stk. 1 og 3, § 85 stk. 1,2,3,4, § 86 stk. 1 og 2, § 87 stk. 1 og 2 i Husdyrgodkendelsesloven:

Ansøger

- Rubenlund Agro A/S v. Ulrik Bremholm, Sønderskovvej 2, 5953 Tranekær, mail: ulrik@bremholm.dk (ejer af Sønderskovvej 2 og 13)

Naboer inden lugtkonsekvensradius på 900 m:

- Kim Kierkegaard og Kristine Karlshøj, Bøstrup Strandvej 10, 5953 Tranekær
- Jørgen Glenstrup, Wagnersvej 5, 4200 Slagelse (ejer af Bøstrup Strandvej 11)
- Søren Kjærsgaard, Slotsgade 30, 5953 Tranekær (ejer af Bøstrup Strandvej 12)
- Jes Erik og Lisbeth Anita Høyer, Højagervej 4, 5800 Nyborg (ejer af Bøstrup Strandvej 13)
- Yenne Maj-Britt Mahler, Bøstrup Strandvej 12, 5953 Tranekær (ejer af Bøstrup Strandvej 14)
- Torben Albers Pedersen, Hersnapvænget 28, 5380 Dalby (ejer af Bøstrup Strandvej 15)
- Beboer, Bøstrup Strandvej 15, 5953 Tranekær
- John og Søs Baagøe, Gartnerhøj 26, 5700 Svendborg (ejer af Bøstrup Strandvej 16)
- Johnny Kjeld Bornhøft og Mette Henriksen, Bakkegårds Alle 20, 6000 Kolding (ejer af Bøstrup Strandvej 17)
- Laila og Bent Ole Frydshou, Rugvænget 3, 5464 Brenderup Fyn (ejer af Bøstrup Strandvej 18)
- Egon Andersen og Elli Sofia Stride, Bøstrup Strandvej 19, 5953 Tranekær
- Anne Marie og Leif Mægaard Flindt, Bøstrup Strandvej 20, 5953 Tranekær
- Marianne Elisabeth Wengel, Bøstrup Strandvej 21, 5953 Tranekær
- Grethe Tholstrup, Kirkevej 5, 5260 Odense S (ejer af Bøstrup Strandvej 22)
- Dan Jakobsen, Bøstrup Strandvej 23, 5953 Tranekær
- Michael og Hannah Bay, Bøstrup Strandvej 23, 5953 Tranekær
- Liselotte og Carsten Dyhr Sørensen, Bøstrup Strandvej 24, 5953 Tranekær
- Hanne Bjerg Østergaard, Bøstrup Strandvej 26, 5953 Tranekær
- Laila og Benny Eigil Hansen, Bøstrup Strandvej 30, 5953 Tranekær
- Grete Signe Læssøe Amstrup, Bøstrup Strandvej 5, 5953 Tranekær
- Torben Læssøe-Lind, Bøstrup Strandvej 5A, 5953 Tranekær

- Lene Poulsen og Robert Steffensen, Ålykkevej 10, 8240 Risskov (ejer af Bøstrup Strandvej 7)
- Kirsten Røssel, Bøstrup Strandvej 8, 5953 Tranekær
- Bodil Irene og Torben John Henriksen, Bøstrup Strandvej 9, 5953 Tranekær
- Jan Frisch Møgelberg, Bamhjertigheden 5, 4660 Store Heddinge (ejer af Lunghavevej 1)
- Mette Louise Bruhn Sander, Ennebøllevvej 18, 5953 Tranekær (ejer af Lunghavevej 2)
- Karsten Tao og Kirsten Sander Myrfeld, Lunghavevej 3, 5953 Tranekær
- Lasse Bertram-Nielsen, Lunghavevej 5, 5953 Tranekær
- Ninna Bertram-Nielsen, Arreskovvej 1, 5600 Faaborg (ejer af Lunghavevej 5)
- Leif Hundstrup Bentsen, Svinget 16, 5450 Otterup (ejer af Lunghavevej 7)
- Dorthe Wiborg, Lunghavevej 9, 5953 Tranekær
- Jens Henry Jensen, Lunghavevej 9, 5953 Tranekær
- Hans Peter Sindberg, Bellisbakken 59, 3460 Birkerød (ejer af Pilestræde 10)
- Kirsten Lang og Esben Hans Jørgen Hansen, Pilestræde 12, 5953 Tranekær
- Svend Grube Hansen, Pilestræde 4, 5953 Tranekær
- Solvejg Kardis Rasmussen, Løjtegårdsvej 137, 2770 Kastrup (ejer af Pilestræde 6)
- Lisa Levin, Brøndbyøstervej 52, 2605 Brøndby (ejer af Pilestræde 8)
- Jens Gregers Jensen, Vinkelvej 15, 3400 Hillerød (ejer af Sønderskovvej 11)
- Søren Ulrik Toft-Jensen, Skovløbervej 4, 8600 Silkeborg (ejer af Sønderskovvej 11)
- Robert Spencer Silver, Sønderskovvej 3, 5953 Tranekær, Sønderskovvej 3
- Christian Lystrup Christensen, Mejerivej 1, 5953 Tranekær (ejer af Sønderskovvej 3)
- Peter Schiødt Carlson, Overgade 32 A,1., 5000 Odense C (ejer af Sønderskovvej 4)
- Brian Preben Schiødt Carlson, Overgade 32 A,1., 5000 Odense C (ejer af Sønderskovvej 4)
- Alice Fogt Andersen, Hesselbjergvej 13, 5953 Tranekær (ejer af Sønderskovvej 5)
- Wolfgang Christensen og Kirsten Højen Christensen, Katholm 309, 3670 Veksø Sjælland (ejer af Sønderskovvej 6)
- Brian og Käthe Felle Brænder, Sønderskovvej 7, 5953 Tranekær
- Inge Ellinor Brænder, Snødevej 49, 5953 Tranekær (ejer af Sønderskovvej 7)
- Susanne Brænder, Solskrænten 5, 5953 Tranekær (ejer af Sønderskovvej 7)
- Jørgen Brænder, Sønderskovvej 7, 5953 Tranekær
- Peter Lasse Jensen, Gedebakken 8, 3520 Farum (ejer af Sønderskovvej 8)
- Christian Dickmeiss, Lærkedals Allé 44, 5250 Odense SV (ejer af Sønderskovvej 9)

Foreninger:

- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk
- Sundhedsstyrelsen, syd@sst.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, post@sportsfiskerforbundet.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N, husdyr@ecocouncil.dk
- Friluftsrådet, v. Christian Jensen, sydfyn@friluftsradet.dk
- Danmarks Fiskeriforening, mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen, v. Niels Barslund, nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Naturstyrelsen, nst@nst.dk

Kopi af denne afgørelse er sendt til alle ovenstående samt til ansøgers konsulent ved Patriotisk Selskab samt Langeland Kommune. Lokalforeningen af Dansk Ornitologisk Forening (langeland@dof.dk) har ligeledes fået tilsendt en kopi af afgørelsen.

Søgsmål

Ønskes godkendelsen prøvet ved domstolene efter § 90 i Husdyrgodkendelsesloven, skal sagen være anlagt senest 6 måneder efter at afgørelsen er meddelt.

Fristen for at anlægge søgsmål er den 30. november 2016.

Miljøteknisk redegørelse

Denne miljøredegørelse danner grundlag for de vilkår, der meddeles i godkendelsen. Udgangspunktet for redegørelsen er den indsendte ansøgning om godkendelse af husdyrbruget. Ansøgers bemærkninger er markeret med *Kursiv* som skrift.

Grundforhold

Ansøger og ejerforhold

Godkendelsen meddeles til husdyrbruget på Sønderskovgård, Sønderskovvej 2, 5953 Tranekær. Ansøger og ejer pt. er Rubenlund Agro A/S v. Ulrik Bremholm.

Rubenlund Agro A/S ejer/forpagter en række ejendomme med landbrug foruden Sønderskovgård. Der er et sohold på Korsvej 3 (Rubenlund). Der er desuden lejet bygninger på Nedergårdsvej 2 og Tressebøllevvej 11, hvor der opfedes smågrise og slagtesvin. Svendborg Kommune vurderer, at der er tale om separate anlæg m.h.p. fodring og afhængighed af hinanden. Dermed vurderes det, at ejendommenes anlæg ikke er teknisk og forureningsmæssigt forbundet med hinanden, og Sønderskovvej 2 behandles i denne miljøgodkendelse som en selvstændig enhed jf. husdyrlovens § 13.

Rubenlund Agro A/S v. Ulrik Bremholm er dermed ansvarlig for, at husdyrproduktionen placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med denne godkendelse, samt at de ansatte på ejendommen er bekendt med godkendelsens vilkår.

Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold.

Ansøgers oplysninger

Ejendommen er beliggende i landzone, i det åbne land øst for Bøstrup.

Det nye staldanlæg etableres i umiddelbar tilknytning til det eksisterende bygningssæt på adressen. Den nye staldbygningens grundplan bliver på ca. 4.300 m². Stilen fra den eksisterende stald videreføres i de nye bygninger.

Bygningens kiphøjde bliver på 9 m +/- 0,2 m.

Taghældningen bliver på 20 grader.

Facaderne opføres i grå-farvede betonelementer/bakkesten.

Tagdækningen opføres i grå eternit.

Udhæng og gavle i afdæmpede grønne nuancer.

Den eksisterende skærmende beplantning flyttes/genetableres og udvides vest for det nye og eksisterende bygningssæt i form af et flerrækket bælte af løvfældende buske og træer.

Der opføres en mindre bygning til opbevaring af fiberfraktionen sydøst for gyllebeholderen, med målene 10 m x 15 m, svarende til et areal på 150 m². Bygningen vil være lukket, have en benhøjde på 5 m, samt en taghældning på 20 grader.

Bygningen placeres her:

Oversigtskort over staldanlæg.

Den nye stald er placeret i forbindelse med det eksisterende anlæg. Der vil blive etableret en ny befæstet vej langs den nye stald. Vejen vil kobles til eksisterende vej og skal anvendes ved udlevering af grise. For at få den nye stald indpasset i landskabet vil der blive etableret beplantning i form af et 6-rækket hegn langs staldens syd, vest og nord side.

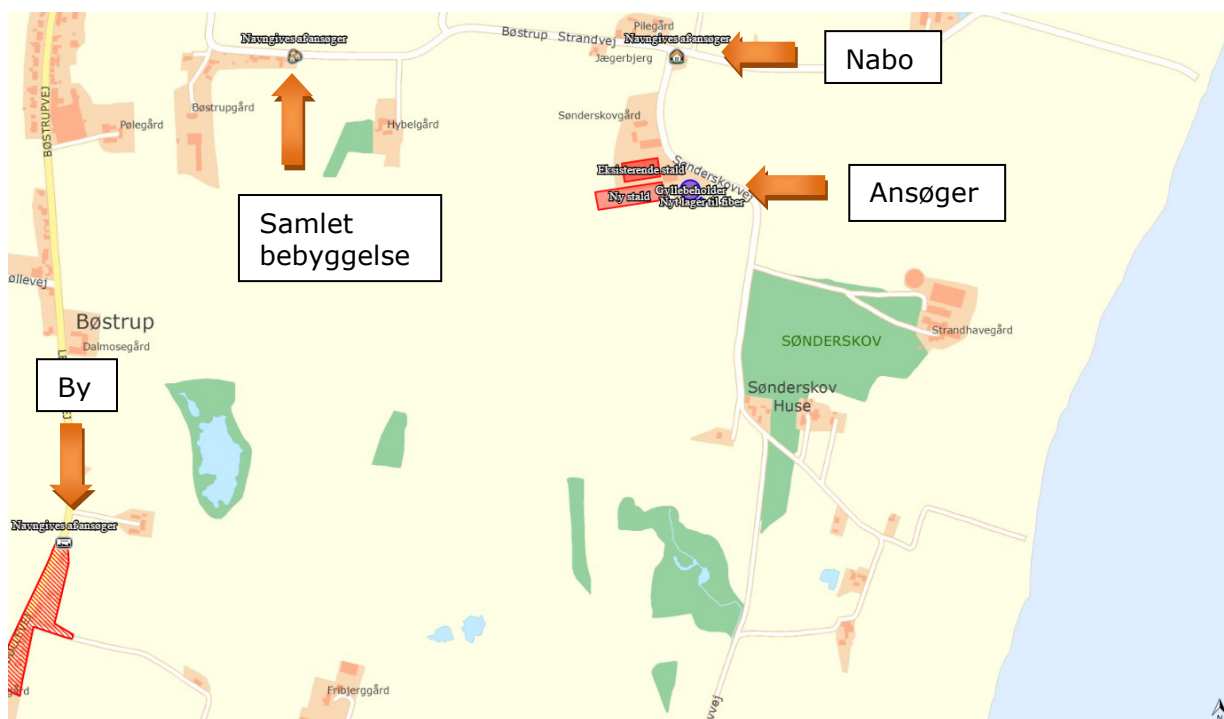
Da placeringen af en ny stald sker i tilknytning til eksisterende stald, som er en forudsætning for samdriften mellem smågrisestalden og den nye slagtesvinestald samt tilhørende siloanlæg, er der ikke foretaget analyse af en alternativ placering på barmark. Husdyrbrugloven tilstræber, at nye stalde placeres i tilknytning til eksisterende bebyggelsesareal, og da dette er muligt inden for lovens rammer, er en alternativ placering fravalgt.

Afstandskrav i forhold til Husdyrlovens § 6 og § 20

Afstandsforhold fra ny stald og til nærmeste	Afstand (m)	Afstands-krav § 6/§ 20 (m)
Byzone eller sommerhusområde* Lejbølle By	1.130	50/300
Samlet bebyggelse i landzone mv** Bøstrup Strandvej 22	600	50/300
Enkeltbolig Bøstrup Strandvej 30	225	50/ -

* Eksisterende eller, ifølge kommuneplanens rammedel, fremtidigt byzone- eller sommerhusområde.

** Samlet bebyggelse i landzone mv. eller område i landzone, der i en lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.

Oversigtskort med visning af hhv. nærmeste nabo, samlet bebyggelse og byzone.

Ansøger ejer ikke andre ejendomme indenfor det beregnede konsekvensområdet.

Kommunens vurdering

Husdyrbruget ligger i landzone, og den planlagte nye stald ligger i tilknytning til den eksisterende bygningsmasse på ejendommen.

Svendborg Kommune vurderer, at afstandskravene i forhold til Husdyrlovens § 6 og § 20 er overholdt.

Afstandskrav i forhold til Husdyrlovens § 8:

Afstandsforhold fra ny stald/hus til fiber	Afstand (m)	Afstands-krav (m)
Fælles vandindvindingsanlæg	> 25	50
Enkelt vandindvindingsanlæg	> 25	25
Vandløb/dræn og søer (beskyttet vandløb nord for ejendommen)	550/580	15
Offentlig vej/ privat fællesvej	46/38	15
Levnedsmiddelvirksomhed	> 25	25
Naboskel	200/233	30
Beboelse på samme ejendom	103/164	15

Ansøgers oplysninger:

Støder man under anlægsarbejdet på dræn, som ligger < 15 m væk, vil disse blive omlagt, så gældende afstandskrav overholdes

På nuværende tidspunkt kan det ikke siges, hvorledes drænen på ejendommen kommer til at ligge, da de først skal lægges om i forbindelse med byggeriet. Eventuel omlægning vil sikre at overholde gældende afstandskrav svarende til 15 m. Placering af eksisterende hoveddræn fremgår af kortbilag til beredskabsplanen (se bilag 4).

Kommunens vurdering

Afstandskravene i husdyrlovens § 8 gælder for alt nybyggeri. I ovenstående skema er afstandene til hhv. den nye stald og huset til fiber vist. Svendborg Kommune kan på det foreliggende grundlag ikke vurdere, om afstandskravene til dræn er overholdt. Kommunen gør opmærksom på, at ved etablering af et nyt byggeri, er det ansøgers ansvar at sikre, at alle lovmæssige afstandskrav er overholdt. Svendborg Kommune har derfor på baggrund af dette, og ansøgers oplysninger en forventning om, at afstandskravet til dræn vil blive overholdt. Der stilles vilkår om, at der senest en måned efter etablering af den nye staldbygning, skal sendes dokumentation for, at afstandskravet til dræn er overholdt. Svendborg Kommune vurderer at afstandskravene i forhold til Husdyrlovens § 8 er overholdt.

Fastsættelse af vilkår

Der skal senest en måned efter at den nye staldbygning er etableret, sendes dokumentation til Svendborg Kommune om at afstandskravet til dræn er overholdt. Dokumentationen skal indeholde et oversigtskort med de faktiske drænforhold.

Alternative placeringer

Ansøgers oplysninger

Da placeringen af en ny stald sker i tilknytning til eksisterende stald, som er en forudsætning for samdriften mellem smågrisestalden og den nye slagtesvinestald samt tilhørende siloanlæg, er der ikke foretaget analyse af en alternativ placering på barmark. Husdyrbrugloven tilstræber, at nye stalde placeres i tilknytning til eksisterende bebyggelsesareal, og da dette er muligt inden for lovens rammer, er en alternativ placering fravalgt.

Kommunens vurdering

Svendborg Kommune vurderer, at placering af den nye stald og hus til opbevaring af fiber i tilknytning til den eksisterende bygningsmasse er i overensstemmelse med Langeland Kommunes retningslinjer i kommunenplan 2013-2025. Det vurderes at det er væsentligt at den nye stald placeres i tilknytning til den eksisterende bygningsmasse. Det vurderes at ansøgers bemærkninger omkring alternativ placering er relevante.

Der stilles vilkår til bygningernes placering jf. bilag 1, samt til bygningernes udseende.

Fastsættelse af vilkår

Der må opføres følgende bygninger:

- En nye staldbygning med et grundplan på ca. 4.330 m² (142,5 m x 30,8 m), højden bliver ca. 9 m og med en taghældning på 20 grader. Facader med grå-farvede betonelementer/bakkesten, tagdækning i grå eternit, udhæng og gavle i afdæmpede grønne nuancer.
- En bygning til opbevaring af fiberfraktion med et grundplan på ca. 150 m² (10 m x 15 m), en taghældning på 20 grader, en benhøjde på 5 m, samt lukket på alle sider.

Bygningerne skal placeres som vist på bilag 1.

Varetagelse af hensyn til landskab

Ifølge husdyrgodkendelsesloven skal hensynet til de landskabelige værdier varetages ved godkendelse af et husdyrbrug. De landskabelige værdier omfatter bla. naturværdier, kulturhistoriske, rekreative, geologiske værdier, samt landskabets æstetik og fortælleleværdi.

Ansøgers oplysninger

Landskabet og planforhold

Landskabet på Langeland er overordnet set et randmorænelandskab, der er skabt af den baltiske gletsjer, der havde sit fremstød gennem Østersøen for ca. 15.000 år siden. Ved mødet med Fyn delte gletsjeren sig i to tunger rundt om øen, henholdsvis Lillebæltsgletsjeren og Storebæltsgletsjeren, der har haft afgørende betydning for den geologiske dannelse af Langeland.

Planforhold i henhold til Kommuneplan 2013-2025

Sønderskovgård er beliggende i et området, som i Kommuneplan 2013-2025 er udpeget som øvrigt åbent land udenfor større sammenhængende landskabsområder, geologiske beskyttelsesområder eller områder med værdifuldt landskab.

Staldanlægget og arealerne i umiddelbar tilknytning er alle beliggende i større værdifulde landbrugsområder. Anlægget er ikke beliggende inden for områder til større husdyrbrug > 500 DE. Dette er dog ikke en forudsætning for at kunne ændre, udvide eller etablere en husdyrproduktion, så længe Husdyrbrugloven overholdes.

Både eksisterende stald og den nye stald er beliggende i et område med særlig drikkevandsinteresse. Desuden er der for det pågældende område en indsatsplan i forhold til grundvandsbeskyttelse.

Anlægget er ligeledes beliggende uden for særlige kulturhistoriske beskyttelsesområder og naturområder af lokal, regional, national eller international betydning.

Umiddelbart vurderes anlæggets placering ikke at være i strid med retningslinjerne i kommuneplanen.

Kommunens vurdering

Vurderingen af om det ansøgte byggeri påvirker landskabet væsentligt foretages ud fra følgende kriterier:

- Vurdering af om der er tale om erhvervsmæssigt nødvendigt byggeri
- Etablering i tilknytning til de eksisterende driftsbygninger
- Bygge- og beskyttelseslinier
- Påvirkning af naturområder
- Påvirkning af kulturhistoriske værdier mv.
- Påvirkning af landskab.
- Fysisk planlægning i kommuneplanen

Erhvervsmæssigt nødvendigt byggeri

Ifølge Miljøstyrelsens vejledning vil de fleste driftsbygninger på en landbrugsejendom anses for at være erhvervsmæssigt nødvendige. Meget store landbrugsbygninger med industriel karakter eller fællesanlæg, der knytter sig til driften på flere ejendomme, anses dog ikke som erhvervsmæssigt nødvendige for ejendommen.

Det er Svendborg Kommunes vurdering, at de ansøgte driftsbygninger vurderes at være erhvervsmæssigt nødvendige.

Etablering i tilknytning til de eksisterende driftsbygninger.

Den ansøgte stald placeres med en afstand på 10 m til den eksisterende stald, og dermed i tilknytning til det eksisterende anlæg. Den nye bygning til opbevaring af fiber, placeres 6 m fra den eksisterende gyllebeholder, og dermed i tilknytning til det eksisterende anlæg.

Ifølge Miljøstyrelsens vejledning skal erhvervsmæssigt nødvendigt landbrugsbyggeri, der opføres i tilknytning til den hidtidige bebyggelse på en ejendom, som udgangspunkt uden videre godkendes medmindre afgørende landskabelige hensyn taler imod.

I de efterfølgende afsnit redegøres der for den landskabelige påvirkning.

Bygge- og beskyttelseslinier

Placeringen af det ansøgte byggeri, skal vurderes i forhold til bygge- og beskyttelseslinier efter naturbeskyttelsesloven og planloven.

Anlægget ligger udenfor fredede områder, kirkebyggelinjer, kystnærhedszone og andre udpegninger.

Den ansøgte placering berøres ikke af bygge- eller beskyttelseslinier.

Påvirkning af naturområder

Det nærmeste naturområde er en potentiel ammoniak følsom skov cirka 200 m sydøst for den nye stald.

Svendborg Kommune vurderer, at ingen af disse naturområder – set fra et landskabsmæssig udgangspunkt – vil påvirkes af etableringen af det ansøgte byggeri.

Der er under afsnittet om ammoniak foretaget en vurdering af ammoniakdepositionen til det pågældende naturområde, samt til en række andre. Samlet er det vurderet, at ingen af naturområderne påvirkes væsentligt.

Påvirkning af kulturhistoriske værdier mv.

Etableringen af de nye staldbygninger ligger i forhold til den ansøgte placering uden for beskyttelsesområder for særlig kulturhistorie og fredninger.

Påvirkning af landskab og Fysisk planlægning i kommuneplanen

Anlægget er ikke i strid med Langelands kommuneplan 2013/2025's kapitel 8.2 omkring landskab. Det er nævnt i kommuneplanen, at nyt landbrugsbyggeri, der er nødvendig for bedriften indpasses i landskabet, så det spiller videre på områdets eksisterende landskabskarakter. Ikke erhvervsmæssigt landbrugsbyggeri, som er omfattet af husdyrgodkendelsesloven, og erhvervsmæssigt nødvendigt landbrugsbyggeri kan etableres i tilknytning til eksisterende bebyggelse, under hensyn til landskabets skala, visuelle sammenhæng, terræn, eksisterende bevoksning og karaktergivende strukturer.

Ifølge kommunenplanen, så ligger anlægget indenfor særlig værdifulde landbrugsområder. Ifølge landskabskarakteranalysen er området karakteristisk, og de karaktergivende landskabelementers vedligeholdelsesmæssige tilstand vurderes at være middel. Området rummer ingen større udfordringer i forhold til at bevare landskabskarakteren.

Svendborg Kommune vurderer, at det nye anlæg ikke vil påvirke landskabet væsentligt, og vil ikke være i strid med kommunenplanen 2013/2025 eller landskabskarakteranalysen.

Ifølge ansøgers oplysninger og bilag 1, vil der blive beplantet omkring den nye svinestald. Da Svendborg Kommune vurderer, at anlægget ikke vil påvirke landskabet væsentligt, stilles der ikke vilkår omkring beplantning.

Årsproduktion

Ansøgers oplysninger

Rubenlund Agro A/S v. Ulrik Bremholm ønsker at søge om udvidelse af den eksisterende slagtesvineproduktion på ejendommen Sønderskovgård, Sønderskovvej 2, 5953 Tranekær.

Den tilladte produktion er i dag 8.660 stk. slagtesvin 31,1 – 103,3 kg, svarende til 209,3 DE.

Udvidelsen ønskes foretaget i to trin jf. Husdyrbruglovens § 33. Årsagen, til at udvidelsen ønskes i to trin, er, at ansøgers samlede bedrift i dag sker i både ejede og lejede stalde, hvor der sker opfodning af egen avl – en integreret produktion. Ansøger ønsker på sigt at samle opfodningen til ejede stalde. Det er derfor planen, at den fremtidige udvidelse af nærværende produktion skal substituere produktionen i lejede stalde og derved sikre tilstrækkelig opfodning af egen avl.

I trin 1 ønskes den eksisterende slagtesvinestald omlagt til produktion af smågrise, svarende til 20.000 stk. smågrise, 7 – 30 kg, i alt 89,2 DE. I forbindelse med trin 1 renoveres stalden således, at alle stalde indrettes med delvis fast gulv med lav ammoniakfordampning. I alt bliver der 3.080 stipladser til smågrise. I forbindelse med omlægningen vil der blive etableret et forsøringsanlæg med tilhørende SmellFighter-komponent. Teknologierne nedbringer ammoniakfordampning og lugtgener væsentligt.

I trin 2 etableres der en stald til slagtesvin syd for den eksisterende smågrisestald. Afstanden mellem staldene bliver ca. 10 m. I alt etableres der en stald svarende til 19.560 stk. slagtesvin, 30 – 111 kg, i alt 543,8 DE. Stalden indrettes ligeledes med delvis fast gulv med lav ammoniakfordampning.

Ansøger vil gerne have 3 år til at gennemføre udvidelsen, idet der skal afprøves ny teknologi, og der skal arbejdes med 2-trins udvidelse m.h.p. at samle produktionerne på ejede ejendomme.

Husdyrhold og staldindretning

Der ansøges om en smågrise- og slagtesvineproduktion svarende til 633 dyreenheder.

Stald nr. og afsnit	Dyretype	Staldsystem	Vægt	Antal dyr	Antal stiplader	Antal DE
ST-250585 Eks. stald	Smågrise	Delvist fast gulv	7-30 kg	20.000 stk.	3.080 stk.	89,2 DE
ST-250586 Ny stald	Slagtesvin	Delvist fast gulv, 25-49 % fast	30-111 kg	19.560 stk.	5.300 stk.	543,8 DE

Staldindretning og drift

Alle stalde indrettes med delvis fast gulv.

Den nye slagtesvinestald bliver ca. 4.050 m², højden bliver ca. 9 m og med en taghældning på 20 grader. Stalden indrettes med 12 sektioner, med i alt 5.300 stk. produktionsstipladser. Foruden produktionsstipladser, vil stalden indeholde stipladser til udlevering og sygestier.

Der foretages ikke ændringer af foderlade eller andre driftsbygninger i tilknytning til svineproduktionen. Dog vil der blive opført en mindre bygning på ca. 150 m² i tilknytning til eksisterende gyllebeholder til opbevaring af fiberfraktion. Placering fremgår af oversigtstegningen – Bilag 1. Samtidig vil der blive etableret en fast plads, hvor forsuring, fortank og SmellFighter-anlægget opstilles. Alt overfladevand fra pladsen ledes til

eksisterende gyllebeholder eller ny fortank. I forbindelse med den eksisterende stald forventes det at anlægge en sluse til indlevering af smågrise. Slusen bliver bygget i østgavlen i forbindelse med nuværende ind- og udlevering.

Kommunens vurdering

Der stilles vilkår om, at der må etableres en produktion på i alt 633 DE, og at produktionen skal være sammensat og indrettet som angivet i ansøgningen.

Ansøger ønsker en 3-årig tidshorisont jf. § 33 stk. 2. Svendborg Kommune stiller derfor vilkår omkring, at trin 1 skal være udnyttet inden de normale 2 år for en miljøgodkendelse, og indenfor 3 år efter miljøgodkendelsen er givet for trin 2. Idet trin 1 rummer tiltag til ammoniak- og lugtreduktion, vil miljøbelastningseffekten komme til udtryk allerede i trin 1, i forhold til den eksisterende produktion.

Fastsættelse af vilkår

Husdyrbruget skal være sammensat og staldindretningen udført på følgende måde:

Stald nr. og afsnit	Dyretype	Staldsystem	Vægt	Antal dyr	Antal stiplader	Antal DE
ST-250585 Eks. stald	Smågrise	Delvist fast gulv	7-30 kg	20.000 stk.	3.080 stk.	89,2 DE
ST-250586 Ny stald	Slagtesvin	Delvist fast gulv, 25-49 % fast	30-111 kg	19.560 stk.	5.300 stk.	543,8 DE

Den samlede husdyrproduktion må ikke overstige 633 DE på årsplan.

Senest 2 år efter meddelelse af denne miljøgodkendelse, skal følgende ændringer være gennemført:

- Den eksisterende slagtesvinestald renoveres (delvis fast gulv), og omlægges til smågrisestald (3.080 stiplader)
- Dyreholdet er på 20.000 smågrise 7-30 kg, svarende til 89,2 DE
- Der etableres et forsøringsanlæg med SmellFighter komponent
- Det etableres et hus til opbevaring af fiberfraktionen

Senest 3 år efter meddelelse af denne miljøgodkendelse, skal følgende ændringer være gennemført:

- Der etableres en ny slagtesvinestald syd for den eksisterende. Stalden indrettes med 5.300 stiplader og delvis fast gulv
- Dyreholdet udvides med 19.560 slagtesvin 30-111 kg, svarende til 543,8 DE

Egenkontrol

Ved tilsyn skal det kunne dokumenteres, at husdyrholdet ikke er større end det, der meddeles godkendelse til (eks. i form af effektivitetskontrol). Dokumentationen skal kunne fremvises ved tilsyn, og skal opbevares for minimum 5 år. Dokumentationen skal have en sådan form, at den tydeligt kan vise, at vilkårene i godkendelsen er overholdt – uanset driftsmæssig sammenhæng med andre produktionsanlæg.

I tilfælde af ændringer af dyreenhedsdefinitionerne skal det påpeges, at man ved fortolkning af en afgørelse skal tage udgangspunkt i det godkendte antal dyr og vægt.

Biaktiviteter

Der er ingen biaktiviteter på ejendommen.

Husdyrbrugets anlæg

Drift af staldanlæg

I dette afsnit beskrives og vurderes den ydre og indre indretning af staldanlæg, opbevaringsanlæg, foderopbevaringsanlæg mm.

Ansøgers oplysninger

Bilag 1 og 2 angiver den bygningsmæssige indretning.

Alle stalde indrettes med delvis fast gulv.

Den nye slagtesvinestald bliver ca. 4.050 m², højden bliver ca. 9 m og med en taghældning på 20 grader. Stalden indrettes med 12 sektioner, med i alt 5.300 stk. produktionsstipladser. Foruden produktionsstipladser, vil stalden indeholde stipladser til udlevering og sygestier.

Der vil der blive opført en mindre bygning på ca. 150 m² i tilknytning til eksisterende gyllebeholder til opbevaring af fiberfraktion. Samtidig vil der blive etableret en fast plads, hvor forsurening, fortank og SmellFighter-anlægget opstilles.

Management og egenkontrol

Beskrivelse af hvilke ledelses- og kontrolrutiner der anvendes for at styre husdyrbrugets miljøforhold, herunder rutiner vedrørende de anvendte teknologier. Miljø- og ressourcestyring bygger på en helhedsvurdering ud fra et princip om at stræbe mod renere teknologi i landbrugsproduktionen.

BAT inden for management/godt landmandskab er i BREF (referencedokument for bedst tilgængelige teknikker, der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion) defineret på en række områder. På bedriften er der taget følgende forholdsregler:

- Det årlige vand- og energiforbrug vil blive opgjort*
- Der er udarbejdet en beredskabsplan, så forholdsregler i forbindelse med uheld, brand m.v. er beskrevet*
- Der vil blive foretaget daglige tjek og løbende service på anlæggene efter behov*
- Ansatte vil løbende deltage i relevante uddannelses og træningsprogrammer/erfagrupper*
- Grønt regnskab*

På baggrund af ovenstående vurderes det, at ansøger bruger BAT indenfor management.

Godt landmandskab er en vigtig del af BAT. Selvom det er svært at kvantificere miljøfordele med hensyn til emissionsreduktioner eller reduktioner i brug af energi og vand, er det tydeligt, at ansvarsbevidst driftsledelse vil bidrage til en forbedret miljøpræstation for en bedrift med intensivt fjerkræproduktion og svineproduktion. Ovenstående betragtes som værende BAT ifølge EU's BREF note.

Bedst tilgængelige staldteknologi

I BREF står der, at følgende staldsystemer er BAT:

- et fuldspaltet gulv med et vakuumsystem til hyppig fjernelse af gylle*
- et delvis spaltet gulv med reducerede gødningskanaler med hældende vægge og et vakuumsystem*
- et delvis spaltet gulv med et centralkonvekst fast gulv eller et hældende fast gulv foran stien, en gødningsrende med hældende sidevægge og en hældende gødningsbeholder*

Når staldene en gang skal renoveres, vil der blive taget højde for hvilke muligheder, der er for at leve op til det, der til pågældende tidspunkt er BAT for staldsystemer.

I husdyrgodkendelse.dk er referencesystemet til slagtesvin delvist fast gulv med 25-49 % fast gulv, hvilket ud fra ovenstående betragtes som værende BAT.

Det vurderes samlet set, at der anvendes BAT i forhold til staldteknologi.

Kommunens vurdering

Ved godkendelse af et IE-husdyrbrug skal kommunen lægge relevante BAT-konklusioner/BREF-dokumenter til grund for afgørelsen. Den ansøgte slagtesvineproduktion er omfattet af BREF-dokumentet for intensiv fjerkræ- og svineproduktion.

For slagtesvin er følgende staldsystem BAT:

- et fuldspaltet gulv med et vakuumsystem til hyppig fjernelse af gylle, eller
- et delvis spaltet gulv med reducerede gødningskanaler med hældende vægge og et vakuumsystem, eller
- et delvis spaltet gulv med et centralkonvekst fast gulv eller et hældende fast gulv foran stien, en gødningsrende med hældende sidevægge og en hældende gødningsbeholder.

Ansøger har valgt staldsystemet "delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv" som staldsystem i slagtesvinestalden, hvilket er et af staldsystemerne med BAT. Staldsystemet er beskrevet i "Teknologiblad omkring Staldindretning for slagtesvin – Delvis fast gulv". Der stilles vilkår til staldsystemet på baggrund af dette teknologiblad. Det er Svendborg Kommunes vurdering, at dette staldsystem lever op til BREF-dokumentets krav til anvendelse af BAT i staldsystemet i slagtesvinestalden.

Derudover har ansøger valgt at forsure gyllen samt at separere en vis del af fiberfraktionen fra, for at kunne reducere henholdsvis ammoniak- og lugtemissionen fra husdyrproduktionen. Teknologien gylleforsuring er beskrevet i "Teknologiblad Staldindretning – svovlsyrebehandling af gylle – Slagtesvin" og i "Teknologiblad Staldindretning – svovlsyrebehandling af gylle – Smågrise". Ved at forsure gyllen fremgår det af teknologibladet, at ammoniakfordampningen reduceres med 70 %. Der stilles vilkår til forsuring på baggrund af disse teknologiblade.

Som det fremgår af afsnittet omkring "Ammoniak" så er det muligt at se BAT-niveauet direkte udregnet i det digitale skema ud fra "Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)" for hhv. slagtesvin og smågrise, der er oplyst af miljøstyrelsen. Der er beregnet et BAT-niveau på 5.832 kg NH₃-N/år. I husdyrgodkendelse.dk er der beregnet en ammoniak udledning fra bedriften på 2.972 kg NH₃-N/år. Dermed lever ansøgningen op til BAT-kravet mht. ammoniak.

Ansøger har beskrevet BAT mht. management og egenkontrol ud fra referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker, der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF). Svendborg Kommune vurderer, at ansøgningen lever op til BREF-dokumentet mht management og egenkontrol.

Med baggrund i ansøgers oplysninger og beregninger, vurderer kommunen at det ansøgte projekt opfylder BAT-krav samt lever op til Miljøstyrelsens standardvilkår omkring ammoniak.

Fastsættelse af vilkår

Der skal etableres et anlæg til svovlsyrebehandling af gylle fra smågrisestalden og slagtesvinestalden.

Svovlsyretanken skal være udstyret med et indbygget opsamlingskar. Svovlsyretanken skal placeres på en plads med støbt bund, og være sikret mod påkørsel. Procestanken skal være forsynet med låg.

Der må kun anvendes svovlsyre.

Før svovlsyrebehandling må den gennemsnitlige pH-værdi i gyllen på månedsbasis maksimalt være 6,0. Alle målte pH-værdier før svovlsyrebehandling skal dog være mindre end 6,5.

Svovlsyrebehandlingsanlægget skal indstilles til at behandle gyllen til pH-værdi 5,5.

Svovlsyrebehandlet gylle må ikke opbevares sammen med ubehandlet gylle.

Svovlsyrebehandlingsanlægget skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning. Producentens vejledning skal opbevares på husdyrbruget.

Egenkontrol:

Gyllens pH-værdi skal registreres elektronisk før og efter hver svovlsyrebehandling. Der skal endvidere føres en elektronisk statistik, der som minimum indeholder oplysninger om de gennemsnitlige pH-værdier i gyllen på månedsbasis før svovlsyrebehandling.

Der skal indgås en skriftlig aftale med producenten om serviceeftersyn af svovlsyrebehandlingsanlægget, herunder kalibrering af pH-målere. Svovlsyrebehandlingsanlægget skal kontrolleres af producenten mindst hver fjerde måned. Serviceaftale med producenten skal opbevares på husdyrbruget.

Tilsynsmyndigheden skal underrettes i følgende situationer:

- Den gennemsnitlige pH-værdi i gyllen på månedsbasis er større end 6,0 før svovlsyrebehandling
- Der måles pH-værdier før svovlsyrebehandling, som er større end 6,5, i en sammenhængende periode på mere end 7 dage
- Svovlsyrebehandlingsanlægget er ude af drift i en periode på mere end 7 dage.
- Data for pH-målinger, dokumentation for kalibrering af pH-måler samt kontrolrapporter skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Ventilation

Ansøgers oplysninger

Oplysning om ventilationsanlæg, herunder type, kapacitet, antal afkast, afkastenes placering og afksthøjde:

Stald nr.	Type (over-, under-, lige-tryk, diffust)	Kapacitet m ³ /h	Antal pr. sektion	Placering afkast (KIP/tagflade etc.)	Afkast-højde, m	Lufthastighed i afkast
Eks.	Diffus m. undertyk	15.800	20 plus 1 afkast i sygeafd. & 1 afkast i udlevering	Tagflade ca. midt på tagryg	2 m under kip som er 9 m	7 m/s
Ny stald	Diffus m. undertyk	15.800	36	1 afkast/sek. placeres ved kip, derudover 2 på tagflade	Ca. 1 m over tagflade	7 m/s

På den nye stald i produktionsstipladserne vil der i alt skulle placeres 36 ventilationsafkast. Afkastene placeres ca. 1 m over tagflade.

Det overvejes i forbindelse med renoveringen af den eksisterende stald at hæve afksthøjden svarende til kiphøjde. De højere afkast er et frivilligt tiltag, i det at den ønskede produktion, allerede foruden dette tiltag, overholder husdybrugslovens krav til lugt. Den forøgede afksthøjde vil medføre en yderligere lugtreduktion til omgivelserne ved fortynding af afgangslugt ud over den reduktion som SmellFighter anlægget giver.

Kommunens vurdering

Miljømæssigt har ventilationssystemet betydning for lugtbelastningen i omgivelserne og ejendommens energiforbrug. Regelmæssig rengøring og vedligehold af ventilationssystemet er desuden en forudsætning for lugtemissionen fra stalden.

Der er i ansøgningssystemet ud fra en række standardforudsætninger om ventilationssystemet foretaget en beregning af lugtbelastningen i omgivelserne. Svendborg Kommune vurderer, at der er rimelig overensstemmelse mellem standardforudsætningerne, og det valgte ventilationsystem. Derfor stilles der ikke særlige vilkår til udformningen af ventilationssystemet. Der stilles ikke vilkår til frivillige tiltag, der ikke indregnes i husdyrgodkendelse.dk.

Svendborg Kommune vurderer dog, at der løbende skal være fokus på driften af ventilatorerne sådan, at der sikres en optimal effekt og begrænset energiforbrug. Derfor stilles der vilkår om, at ventilationssystemet og de tilhørende kanaler skal rengøres og vedligeholdes efter hvert hold dyr. Der skal desuden føres journal for tidspunktet for rengøring og vedligehold af ventilationssystemet og tilhørende kanaler, og hvornår der har været udført service på systemet. Journalen skal opbevares for de seneste 5 år og skal kunne fremvises ved tilsyn.

Fastsættelse af vilkår

Ventilationssystemet og de tilhørende kanaler skal rengøres og vedligeholdes efter hvert hold dyr.

Der skal føres journal for tidspunktet for rengøring og vedligehold af ventilationssystemet og tilhørende kanaler, og hvornår der har været udført service på systemet. Journalen skal opbevares for de seneste 5 år, og skal kunne fremvises ved tilsyn.

Rengøring

Ansøgers oplysninger

Der sørges for løbende rengøring i staldene, som sikrer en god hygiejne. Mellem hvert hold grise vaskes ventilatorer og øvrigt staldinventar. Ved vask anvendes iblødsætning, hvorefter staldene vaskes med højtryksrensere. Både iblødsætning og vask med højtryksrensere er vandbesparende. Der anvendes udelukkende godkendte rengørings- og desinficeringsmidler.

I alle stalde, hvor det er påkrævet, er der installeret overbrusningsanlæg af hensyn til dyrevelfærd og for at regulere dyrenes gødningsadfærd. Det har en positiv effekt på begrænsningen af ammoniakafdampning og lugtgener.

Kommunens vurdering

Formålet med rengøring af stalde er at nedsætte smittetrykket i besætningen, men også at reducere eventuelle miljømæssige gener i form af f.eks. lugt, støv og fluer.

For at begrænse de miljømæssige gener er det Svendborg Kommunes vurdering, at der til hver en tid skal sikres en god staldhygiejne, herunder, at stier holdes tørre, samt at stalde og fodringsanlæg holdes rene. Det er en forudsætning for ammoniak- og lugtberegninger.

Svendborg Kommune vurderer, at den valgte metode og hyppighed af rengøring umiddelbart vil sikre en god staldhygiejne.

Foder

Ansøgers oplysninger

Der planlægges tørfoder frem til 9 kg, og derefter vådfoder. Der er eksisterende foderlade som skal udvides lidt og ombygges. Der er pt. kornopbevaring til ca. 3000 ts korn, og resten af behovet vil blive tilført løbende.

For at leve op til kravet om BAT, vil der blive anvendt foder med et lavt fosforindhold.

Ved at bruge foder med høj fordøjelighed af fosfor og altid anvende blandinger, der er tilpasset grisenes aktuelle behov, sænkes gødningens indhold af fosfor.

Konkret er der foretaget foderoptimering i forhold til foderets indhold af P/FE. Slattevindefoderets indhold er optimeret fra 4,8 g P/FE til 4,65 g/FE.

Vejledende emissionsgrænseværdi for fosfor

For at leve op til kravet om BAT vil der blive anvendt foder med et lavt fosforindhold.

Ved at bruge foder med høj fordøjelighed af fosfor og altid anvende blandinger, der er tilpasset grisenes aktuelle behov, sænkes gødningens indhold af fosfor.

Konkret er der foretaget foderoptimering i forhold til foderets indhold af P/FE. Slattevindefoderets indhold er optimeret fra 4,8 g P/FE til 4,65 g/FE for at overholde nedenstående BAT-niveau.

Emissionsgrænseværdien for:

Smågrise: $29,2 \text{ kg P/DE} = 29,2 * 89,2 = 2.605 \text{ kg P}$

Slagtesvin: $22,3 \text{ kg P/DE} = 22,3 * 543,8 = 12.127 \text{ kg P}$

I alt: 14.732 kg P

Af beregningen i Husdyrgodkendelse.dk fremgår det, at det aktuelle niveau er 14.721 kg P, hvor-med BAT-kravet for fosfor er overholdt.

Kommunens vurdering

I afsnittet "Forurening og gener fra husdyrbruget" er beskrevet hvorledes ansøgningen lever op til BAT kravet omkring ammoniak.

Svendborg Kommune har beregnet et BAT-niveau ud fra fosfor emissionsgrænseværdierne i "BAT-emissionsgrænseværdier for slagtesvin § 11 og § 12" og "BAT-emissionsgrænser for smågrise § 11 og § 12", samt ud fra de justerede BAT-grænser for fosfor pga. ændrede DE-omregningsfaktorer for svin:

Smågrise 29,2 kg P/DE ab lager

Slagtesvin 22,3 kg P/DE ab lager

Dermed fås ansøgers BAT-niveau for fosfor på 14.732 kg. Husdyrgodkendelse.dk har beregnet 14.721 kg P ab lager. Dermed er BAT-niveauet for fosfor opfyldt med en foderkorrektion med maksimum 4,65 g P/FE.

I "Teknologiblade om Fosforindhold i slagtesvinefoder" er beskrevet hvorledes fosfor kan tilrettes i foderet i en slagtesvinebesætning. Der stilles vilkår ud fra dette teknologiblade, idet ansøger har valgt at tilrette indholdet af fosfor i slagtesvinefoderet. De 12.320 kg P ab dyr kommer er ifølge beregninger i husdyrgodkendelse.dk fra slagtesvine.

Med baggrund i ansøgers oplysninger og beregninger under "Drift af staldanlæg", vurderer kommunen at det ansøgte projekt opfylder BAT-krav i forhold til foder, samt lever op til Miljøstyrelsens standardvilkår.

Fastsættelse af vilkår

Den totale mængde P ab dyr pr. år beregnet som P ab dyr pr. slagtesvin x det årlige antal producerede slagtesvin skal være mindre end 12.320 kg P pr. år.

- "P ab dyr pr. slagtesvin" beregnes ud fra følgende ligning: $P \text{ ab dyr pr. slagtesvin} = ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times \text{FEsv pr. kg tilvækst} \times \text{gram fosfor pr. FEsv}/1000) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0055 \text{ kg P pr kg tilvækst})$.

Egenkontrol

Der skal føres en logbog eller produktionskontrol, hvoraf følgende skal fremgå:

- antal producerede dyr
- gennemsnitlige vægtintervaller (indgangs-, og afgangsvægt/slagtevægt)
- foderforbrug pr. kg tilvækst
- det gennemsnitlige indhold af fosfor pr. FEsv i foderblandingerne.

P ab dyr skal på baggrund af logbogens eller produktionskontrollens oplysninger beregnes for en sammenhængende periode på minimum 12 måneder.

Der skal udarbejdes en blandeforskrift for foder mindst hver tredje måned, såfremt der anvendes hjemmeblandet foder.

Logbogen/produktionskontrollen, indlægssedler for hver tredje måned samt eventuelle blandeforskrifter skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Ressourceforbrug

Ansøgers oplysninger

Ansøgers oplysninger om ressourceforbrug kan ses i følgende skema.

Årligt forbrug.	Nudrift	Ansøgt
Vaskevand (m ³)	0	0
Drikkevand (m ³)	6.000	19.000
Vanding (m ³)	0	0
Øvrige formål (m ³)	0	0
Dieselolie (liter)	0	0
El (kwh)	144.000	426.000
Energi – egen produktion	0	0

Vaskevandet måles ikke særskilt.

Vand

Forventet forbrug

Drikkevandet leveres af offentlig vandforsyning fra Snøde/Stoense vandværk, i Snøde. Der er ingen private brønde eller borer på ejendommen.

Det forventes, at produktionen vil bruge ca. 19.000 m³ vand årligt. Forbruget er inkl. vand til vask af stalde m.v. Forbruget er estimeret på baggrund af eksisterende dyrehold og erfaringer fra ansøgers andre produktioner.

Vandbesparende foranstaltninger

Vandbesparelse opnås ved, at drikkenipler sidder over krybber, således evt. spild opsamles.

Ved vask af stalde anvendes iblødsætningsanlæg, hvorefter staldene vaskes med højtryksrensere med koldt vand. Både iblødsætning og vask med højtryksrensere er vandbesparende.

Ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF) anvendes der således BAT (brug af højtryksrensere, drikkepipler over trug).

Idet der er tale om en nyetablering, er der ingen konkrete erfaringstal fra produktionen. Der vil fremadrettet være stort fokus på ressourceforbruget, og vandforbruget vil løbende blive fulgt (ca. en gang om måneden). Staldene vil ligeledes blive kontrolleret dagligt, og der vil blive udført småreparationer med det samme eller tilkaldes service, hvis der er behov for det.

Energi

Forventet forbrug

Det samlede ansøgte dyrehold forventes at have et elforbrug på ca. 426.000 kWh pr. år inkl. 57.000 kWh pr. år til Smelfighter og forsuring. Elektricitet anvendes til ventilation, forsuring med SmellFighter, kompresser, belysning, korntørreri m.v.

Energibesparende foranstaltninger

Lyset i staldene er tændt efter behov, og når der udføres arbejde i staldene. Lyset styres af tidsur. Der er som udgangspunkt lys i staldene i ca. 8-12 timer i døgnet i vinterhalvåret og ca. 8 timer i døgnet i sommerhalvåret.

Alt lys vil ske via LED lys, som virker energibesparende. Besparelsen er gennemsnitligt ca. 40-50 % ift. konventionel belysning og samtidig har LED lys længere levealder.

Der vil, som beskrevet ovenfor, blive opsat combidiffust ventilationsanlæg med frekvensstyring efter multistep-princippet, hvor el-besparelsen kan være helt op til 70 % ift. standardaggregater. Anlæggene vil være undertryksanlæg, der er strømbesparende ift. ligetryksventilation.

Al ventilation er styret af et temperatur- og fugtighedsreguleret styringssystem, som sikrer, at ventilationen kører optimalt, både med hensyn til temperaturen og fugtigheden i staldene samt elforbruget. Der vil være fokus på overalt i anlægget at anvende lavenergi motorer, således der opnås størst mulig energibesparelse.

Ventilatorerne i staldafsnittene vaskes og efterses sammen med det øvrige staldinventar efter hvert hold grise. Herved fjernes snavs m.v., der kan yde modstand og forøge strømforbruget.

Ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF), der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, anvendes der således BAT (eftersyn og rengøring af ventilatorer, temperaturstyring, der sikrer temperaturkontrol og minimumsventilation i perioder, hvor der ikke er behov for ret stor ventilation).

Der bliver løbende holdt øje med energiforbruget, og ejendommen har de sidste mange år fået lavet grønt regnskab, hvor netop energiforbruget sammenholdes med tidligere år.

Kommunens vurdering

Svendborg Kommune vurderer, at bedste tilgængelige teknik i forhold til vand- og energiforbrug vil svare til EU's BREF-dokument for intensiv svine- og fjerkræproduktion. Der er her tale om bedste tilgængelige teknologi, når:

- rengøring af stalde og udstyr foregår med højtryksrensere,
- drikkevandsanlæg kalibreres for at undgå spild,

- vandforbrug registreres gennem måling af forbrug
- der udføres detektion og reparation af lækager.
- der i videst muligt omfang anvendes naturlig ventilation
- ventilationssystemet er optimeret i hvert staldafsnit
- modstand i ventilationssystemet undgås ved jævnlig inspektion og rengøring af kanaler og ventilatorer
- der anvendes energibesparende belysning

I nudrift bruges der cirka 6.000 m³ vand og i ansøgt drift er der et bud på at der vil blive brugt cirka 19.000 m³ vand. Det er cirka en 3-dobling af vandforbruget. Det skal ses i forhold til at husdyrproduktionen også bliver cirka 3-doblet. Ansøger har oplyst at der vil blive foretaget ovenstående tiltag i forhold til at leve op til BAT og spare på vandforbruget.

Elforbruget stiger fra cirka 144.000 kWh til 426.000 kWh hvoraf de 57.000 kWh vurderes at skulle bruges til drift af forsøringsanlægget og SmellFighter anlægget. Elforbruget forventes at blive cirka 3-doblet, hvilket svarer til at husdyrproduktionen også bliver cirka 3-doblet. Hvis elforbruget til forsøringsanlægget tages ud af regnestykket, vil det svare til at elforbruget bliver cirka 2,5 gange større. Ansøger har oplyst at der vil blive foretaget en ovenstående tiltag i forhold til at leve op til BAT og spare på elforbruget. Ansøger har løbende fokus på udviklingen af bl.a. elforbruget gennem grønt regnskab på bedriften.

Det er Svendborg Kommunes vurdering, at de tiltag ansøger vil udføre i forhold til vand- og energiforbruget lever op til det fastsatte BAT-niveau. Der stilles vilkår om, at det årlige vand- og energiforbrug skal dokumenteres. Dette kan gøres i forbindelse med det årlige grønne regnskab for bedriften. Oplysningerne skal opbevares i mindst 5 år og skal kunne vises ved tilsyn.

Fastsættelse af vilkår

Det årlige energi- og vandforbrug skal dokumenteres, og skal have en form så det tydeligt kan vises at vilkåret er overholdt uanset driftmæssig sammenhæng. Oplysningerne skal opbevares for de seneste 5 år, og skal kunne fremvises ved tilsyn.

Opbevaring og håndtering af olie, kemikalier og medicin.

Olie

Ansøgers oplysninger

Der opstilles en tank til fyringsolie i stalden som nødforsyning svarende til maksimalt 2 måneders forbrug. Tanken vil være af godkendt type/mærke og bliver placeret på fast gulv uden afløb og stillet i opsamlingsbakke.

Kommunens vurdering

Idet der ikke er diselolietank eller spildolie på bedriften, stilles der ikke vilkår til dette.

Kemikalier

Ansøgers oplysninger

Al markdrift sker fra anden ejendom, hvorfor der ikke sker håndtering af pesticider på bedriften. Andre forbrugsstoffer såsom svovlsyre til forsøringsanlægget opbevares efter reglerne, d.v.s. svovlsyre i dobbeltkroget tank med sikring omkring o.s.v.

Kommunens vurdering

Da der ikke er opbevaring af pesticider på bedriften, stilles der ikke vilkår omkring dette. Svovlsyre og eventuelle andre kemikalier til gyllebehandlingen skal opbevares efter gældende regler, og der er stillet vilkår omkring forsuring i afsnittet "Drift af staldanlæg".

Medicin

Ansøgers oplysninger

Medicin opbevares i et køleskab i forrum, lig den nuværende placering.

Kommunens vurdering

Kommunen vurderer, at der ikke er behov for at stille vilkår vedr. opbevaring og håndtering af medicin.

Gødningsproduktion, opbevaring og håndtering

Ansøgers oplysninger

Gødningstyper og -mængder

Eksisterende beholder er fra år 2000, og har en kapacitet på 4.000 m³, eksisterende fortank er på 21 m³, og den eksisterende kapacitet i gyllekummer er 1.840 m³. I den nye stald vil der blive etableret yderligere 2.500 m³ kapacitet i gyllekummerne samt en ny fortank på 500 m³, som etableres i forbindelse med forsøringsanlægget. Se oversigtskort over placering af ny fortank og hus til fiber på bilag 1.

Der vil årligt produceres ca. 12.600 tons gylle inkl. vand. Al husdyrgødning afsættes til Rubenlund Agros' § 16 godkendelse.

Den samlede opbevaringskapacitet er på < 9 måneder jf. nedenstående beregning. Den resterende opbevaringskapacitet vil blive etableret på barmark på anden ejendom som ligeledes tilhører ansøger. Ansøgning om etablering af ny beholder på barmark med en opbevaringskapacitet på 5.000 m³, sker i selvstændig ansøgning, da beholderen vil blive placeret på anden ejendom. Den nye beholder vil reducerer antallet af gylletransporter da al gylle vil blive pumpet i nedgravet rørsystem, og have et udbringningsopland på ca. 300 ha.

I nærværende tilrettede ansøgning er kapaciteten i gyllekanalerne taget ud, da der er tale om forsuret gylle som recirkuleres til stalden efter forsuring, hvorfor kapaciteten i kanaler er mindre.

Med den ekstra beholder på bar mark, vil opbevaringskapaciteten være > 9 måneder.

Flydende husdyrgødning

Der vil årligt blive produceret ca. 12.600 m³ flydende husdyrgødning. Dette er inden lavteknologisk separation, som sker i forbindelse med SmellFighter-komponenten. Den samlede opbevaring af flydende husdyrgødning forventes derfor mindre end her angivet.

Beregning af gødningsmængder ab lager - svin									
Beregning efter Landbrugets byggeblad nr. 95.03-03									
									
Gårdnavn	Sønderskovgård				Konsulent	SHN			
Adresse	Sønderskovvej 2								
	Antal	Gylle		Fast gødning		Ajele		Dybstrøelse	
		t pr. dyr inkl. Vand	t pr. år	t pr. dyr inkl. Vand	t pr. år	t pr. dyr inkl. Vand	t pr. år	t pr. dyr inkl. Vand	t pr. år
Søer, løbe-drægtighedsstald									
Individuel opstaldning, delspalte		3,92	0						
Individuel opstaldning, fuldspalte		3,92	0						
Løsdrift, Delvis spalter		4,64	0						
Individuel opstaldning, fast gulv				0,51	0	1,71	0		
Løsdrift, dybstrøelse + spaltegulv		2,15	0					0,67	0
Løsdrift, dybstrøelse + fast gulv		2,15	0					0,67	
Løsgående, Dybstrøelse								1,78	0
Friland, drægtighedsstald								1,62	
Søer, farestald									
Kassesti, delspalte		1,68	0						
Kassesti, fuldspalte		1,68	0						
Løsdrift, fast gulv				0,35	0	0,55	0		
Løsdrift, delspalte		0,83	0	0,07	0				
Friland, fareperiode									1,26
Smågrise 7,333 kg									
Fuldspaltegulv		0,121	0						
Drænetgulv + spalter		0,126	0						
2 klima stald , Delvis spaltegulv	20.000	0,125	2.499						
Fast gulv				0,019	0	0,079	0		
Dybstrøelse								0,027	0
Slagtesvin 33-107 kg									
Delvis spaltegulv, 25-49 %	19.560	0,52	10.113						
Delvis spaltegulv, 50-75 %		0,52	0						
Drænet gulv + spalter		0,56	0						
Fuldspaltegulv		0,56	0						
Fast gulv				0,1	0	0,33	0		
Dybstrøelse + gødeareal		0,32	0					0,09	0
Dybstrøelse								0,17	0
Samlet mængde pr. år		Gylle	12.612	Fast gødning	0	Ajele	0	Dybstrøelse	0
Afvigende vægtintervaller	Startvægt	Slutvægt	Factor	Gyllebeholdere på ejendommen			4000 m ³		
Smågrise	7	30	0,87	Fortanke, gyllekanaler mv.			521 m ³		
Slagtesvin	30	111	1,10	Beholdere på anden ejendom			m ³		
				Opbevaringskapacitet i måneder			4,3 måneder		

Lager	Kapacitet (m ³)	Overdækning
Eksisterende gyllebeholder	4.000	Opbevaring af forsuret gylle
Eksisterende fortank	21	Opbevaring af forsuret gylle
Ny fortank	500	Opbevaring af forsuret gylle
Gyllekanaler	-	Opbevaring af forsuret gylle
Hus til fiber	Max 1.500 (150 m ²)	
Samlet kapacitet flydende husdyrgødning	6.021 m³	

Der sker daglige omrøring af gylle i gyllekanalerne hvorved der samtidigt tilsættes svovlsyre.

Der anvendes lastvogn med fastmonteret pumpe til tømning af gyllebeholder. Der vil ikke blive fastmonterede pumper på gyllebeholderne, herved minimeres risikoen for spild/overløb i forbindelse med håndtering af gylle ved udbringning.

Huset til fiber vil blive på 150 m², med lukkede sider. Fiberfraktionen vil blive bragt ud på markerne 2 gange årligt (forår/efersommer), og der vil derfor maksimalt blive opbevaret halvdelen af den årlige produktion.

Risici og mulige uheld i forbindelse med opbevaringslagerne

Gyllebeholderen er tilmeldt den lovpligtige 10-årige beholderkontrolordning. I tilfælde af, at gyllebeholderen springer læk, vil ansøger udføre tiltag til minimering af skadernes omfang, afhængig af skadens art og omfang. Herefter vil kommunens miljøvagt blive kontaktet, og dennes retningslinjer vil blive fulgt for yderligere reducere af miljøpåvirkninger. For yderligere detaljer se beredskabsplanen (bilag 4).

BAT på opbevaringslagre

Husdyrgødningen opbevares i traditionel gyllebeholder af beton:

- beholderen er stabil og kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger
- lageret tømmes hvert år og inspiceres visuelt
- beholderens bund og vægge er tætte
- der er ingen spjæld, men alt overpumpes via neddykket rør
- gyllen omrøres kun umiddelbart før tømning/udbringning
- beholderne vil blive tilmeldt GBK og vil skulle kontrolleres ved 10-års beholderkontrollen

Opbevaring af husdyrgødning sker i form af forsuret gødning med en lav ammoniakfordampningen svarende til minimum 50 % mindre fordampning end ved opbevaring af rågylle. Konkret medfører forsuringen af husdyrgødningen en reduktion i ammoniakfordampningen fra anlægget på 159 kg N pr. år. Emissionslager til fiberfraktion er ikke beregnet i Husdyrgodkendelse.dk. Se kommentar under afsnittet om det generelle ammoniakkrav.

Samlet set vurderes det, at der anvendes BAT med hensyn til gødningsopbevaring jf. referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker, der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF).

Kommunens vurdering

Svendborg Kommune vurderer, at i forhold til bedste anvendelige teknik for opbevaring af gylle skal der tages udgangspunkt i BREF-dokumentet for intensiv svine- og fjerkræproduktion. Kravene i BREF-dokumentet er følgende:

- En fast tank, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger,
- Bunden af siderne skal være tætte og korrosionsbeskyttede,
- Tanken skal tømmes jævnlige for inspektion og vedligehold
- Tanken skal overdækkes medfst låg, teltdug eller flydelag,
- Kun omrøring i forbindelse med tømning/udbringning af gylle.
- Sikre tilstrækkelig opbevaringskapacitet indtil gylle kan behandles yderligere eller udbringes på markerne.

Ovenstående er i størstedelen omfattet af dansk lovgivning, som dermed vil sikre, at anlægget lever op til BAT for så vidt angår opbevaring af gylle. I det nedenstående vurderes de punkter, hvor det primært vil være nødvendigt at stille særlige vilkår.

Ifølge husdyrgødningsbekendtgørelsens § 9 stk. 1 skal opbevaringsanlæg til husdyrgødning, have en kapacitet svarende til 6 måneders tilførsel. Den tilstedeværende opbevaringskapacitet vil, efter ansøgers oplysninger, svare til cirka 4,3 måned.

Ifølge husdyrgødningsbekendtgørelsens § 9 stk. 2 vil den tilstrækkelige opbevaringskapacitet svare til 9 måneder, hvis der tages højde for at udbringningen skal ske i overensstemmelse med reglerne for udbringning af husdyrgødningen.

For at leve op til 9 måneders opbevaringskapacitet, vil det være nødvendigt for ansøger at finde opbevaringskapacitet til yderligere cirka 5 måneder. Det kunne f.eks. være at bygge en ny gyllebeholder. Det hører ikke hjemme under denne miljøgodkendelse at give tilladelse dertil. Ansøger kunne også vælge at finde opbevaringskapacitet et andet sted. Svendborg Kommune gør opmærksom på, at det er ansøgers eget ansvar at sikre, at

gældende regler om opbevaringskapacitet kan overholdes, Der stilles ikke særlige vilkår i forhold til opbevaringskapacitet i denne miljøgodkendelse. Svendborg Kommune vil ved tilsyn kontrollere, at de generelle regler om opbevaringskapacitet overholdes.

For at kunne opfylde kravet om anvendelse af Bedste Anvendelige Teknologi i forhold til ammoniakemission fra stald og lager har ansøger bla. valgt, at forsure gyllen. Vilkår omkring gylleforsuring er stillet under afsnittet om husdyrbrugets drift.

I forhold til beholderkontrol er ingen af gyllebeholderne på ejendommen placeret indenfor risikoområder i forhold til vandløb, søer mv., og ingen af beholderne er dermed omfattet af 5 års beholderkontrol eller krav om gyllealarm mv. Den lovpligtige 10-årige beholderkontrol sikrer, at BREF-dokumentets krav om inspektion og vedligehold er opfyldt.

I forbindelse med tømning af gyllekanalerne til fortank og gyllebeholder er det væsentligt, at vurdere om, der er risiko for overløb fra fortanken. Risikoen vil være størst, hvis gylleniveauet i gyllekanalerne ligger over gylleniveauet i fortanken. Ansøger har oplyst, at når fortanken etableres, skal fortanken være minimum samme højde som overkanden på spalterne i svinestaldene. Ansøger påpeger desuden at på forsøringsanlægget vil der blive anbragt følere, der konstant måler gylleniveauet, og sender en alarm hvis niveauet overstiger et maksimalt niveau. På den baggrund stilles der ikke særlige vilkår om f.eks. at øge fortankens opkantsniveau, så det som minimum svarer til niveauet i gyllekanalerne.

Generelt vurderes det, at risikoen for spild/uheld reduceres, såfremt al håndtering af gylle foregår under opsyn. Der stilles derfor vilkår om dette. Ansøger oplyser at der anvendes lastvogn med fastmonteret pumpe til tømning af gyllebeholder. Svendborg Kommune vurderer derfor, at der ikke er en væsentlig risiko for spild i forbindelse med tømning af beholderne.

Miljøstyrelsen har i vejledningen til husdyrloven redegjort for, at flere af de tiltag, der er nævnt i BREF-dokumentet, som krav til udbringning af husdyrgødning allerede er implementeret i den gældende danske lovgivning for udbringning af husdyrgødning. Der er efter Miljøstyrelsens opfattelse derfor ikke grundlag for at fastsætte vilkår begrundet i BAT for udbringning af husdyrgødning .

Det er Svendborg Kommunes vurdering, at der anvendes BAT mht. gødningsopbevaring.

Fastsættelse af vilkår

Al håndtering af gylle skal foregå under opsyn.

Driftsforstyrrelser og uheld

Ansøgers oplysninger

I dette afsnit beskrives mulige uheld og risici, beskrivelse af risikominimering samt hvilke gener, eventuelle uheld kan medføre.

Mulige uheld

Mulige driftsforstyrrelser eller uheld, der kan medføre væsentlig forøget forurening i forhold til normal drift:

- *Brand*
- *Uheld i forbindelse med afhentning af husdyrgødning*
- *Påkørsel af gyllebeholder eller olietank eller andet uheld, der giver anledning til udslip af gylle eller olie*
- *Uheld i forbindelse med pumpning af gylle mellem forsøringsanlæg/SmellFighter og stald samt til opbevaringsanlæg*

Beskrivelse af risikominimering

Den eksisterende gyllebeholder er opført i år 2000.

Der bliver udført 10 års beholderkontrol, beholderen er senest kontrolleret i 2010.

Der anvendes lastvogn med fastmonteret pumpe. Der vil ikke blive fastmonterede pumper på gyllebeholderne, herved minimeres risikoen for spild/overløb i forbindelse med håndtering af gylle ved udbringning.

Der er udarbejdet en beredskabsplan for ejendommen (se bilag 4).

Kommunens vurdering

Kommunen vurderer, at beredskabsplanen sikrer, at der kan iværksættes tiltag for at minimere risikoen for eventuelle driftsforstyrrelser eller uheld, og at tiltagene kan bekæmpe de gene- og forureningsmæssige konsekvenser. Beredskabsplanen er derfor godkendt af kommunen, og vedlagt som bilag 4.

Kommunen anbefaler, at nærved-uheld noteres, og at der udarbejdes procedurer, som evt. tilføjes beredskabsplanen, med henblik på at forebygge en lignende situation. Driftspersonalet bør altid orienteres om nærved-uheld og de eventuelle forebyggende procedurer.

Fastsættelse af vilkår

Beredskabsplanen og dennes placering skal være kendt af husdyrbrugets ansatte og placeringen af beredskabsplanen skal være let tilgængelig.

Beredskabsplanen skal revideres én gang årligt og skal på tilsynsmyndighedens forlangende kunne fremvises med angivelse af seneste tidspunkt for revision.

Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg

I det følgende afsnit er der foretaget en vurdering af, om det ansøgte vil have væsentlige negative konsekvenser for omgivende beskyttede naturarealer, omkringboende og grund- og overfladevand. I forbindelse med sagsbehandlingen af godkendelsespligtige husdyrbrug, skal der foretages en vurdering af, om der kan indføres renere teknologi til at mindske forskellige emissioner fra virksomheden, f.eks. lugt og ammoniak. Der vil i afsnittet vedr. anvendelse af bedste tilgængelige teknologi (BAT) blive foretaget en vurdering af, om disse bidrag til omgivelserne kan reduceres ud over de generelle reduktionskrav.

Ammoniak

Ansøgers oplysninger

Vejledende BAT-niveau

I maj 2011 er der fra Miljøstyrelsen udsendt nye "Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af BAT" for slagtesvin på gyllesystemer. BAT-emissionsgrænseværdien for den ansøgte produktion er nedenfor beregnet i overensstemmelse hermed. Normtal for 2014 er anvendt i beregningen.

Den vejledende emissionsgrænseværdi for ammoniak for produktionen

20.000 smågrise, 7,0 – 30 kg svarende til 89,2 DE i ny/renoveret stald

Emissionsgrænseværdi IT 2011 x (referenciligning for N ab dyr (2014) / 486, hvor referenciligningen er:

$(\text{slutvægt} - \text{startvægt}) \times (13,777 + 0,1731 \times (\text{slutvægt} + \text{startvægt})) / 486$

Emissionsgrænseværdi IT 2011 = 0,0366

Referenciligning = $(30 - 7,0) \times (13,777 + 0,1731 \times (30 + 7,0)) / 486 = 0,9551$

$0,0366 \times 0,9551 = 0,035$

$0,035 \times 20.000 = 699 \text{ kg N}$

19.560 stk. slagtesvin, 30 – 111 kg, 543,8 DE i ny stald

Emissionsgrænseværdi IT 2011 x ((referencesystem for N ab dyr (2014) / 2.852, hvor referenciligning for N ab dyr er:

$(\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times (13,777 + 0,1731 \times (\text{slutvægt} + \text{startvægt})) / 2.852$

Referenciligning = $(111 - 30) \times (13,777 + 0,1731 \times (111 + 30)) / 2852 = 1,084$

Emissionsgrænseværdi IT 2011: $0,30 - (((0,30 - 0,21) / (750 - 210)) \times (\text{antal DE slagtesvin} - 210))$

$0,30 - (((0,30 - 0,21) / (750 - 210)) \times (543,8 - 210)) = 0,244$

$0,244 \times 1,084 = 0,264$

$0,264 \times 19.560 = 5.163,84 \text{ kg N}$

Samlede vejledende emissionsgrænseværdi for den ønskede produktion = $5.163,8 + 699 = 5.862,84 \text{ kg N}$

Den samlede ammoniakemission fra anlægget er i husdyrgodkendelse.dk beregnet til 2.972 kg N pr. år. På baggrund heraf kan det konkluderes, at den ansøgte produktion overholder BAT-emissionsgrænsen for ammoniak med stor margin.

Ammoniakreducerende teknologier

Som det ses af ovenstående beregning, så overholdes den vejledende emissionsgrænseværdi for ammoniak for den ønskede produktion. Opfyldelse af emissionsgrænsen for ammoniak sker ved hjælp af implementering af:

- Reference staldsystem
- Forsuring
- Opbevaring af forsuret husdyrgødning

De anvendte teknologier reducerer ammoniakfordampningen med ca. 7.046 kg N pr. år, hvorefter både det generelle ammoniakreduktionskrav og emissionsgrænseværdien overholdes.

Kommunens vurdering

Siden ansøger indsendte ansøgningen i husdyrgodkendelse.dk er det blevet muligt at se BAT-niveauet for ammoniak direkte udregnet i det digitale skema ud fra "Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)", der er oplyst af miljøstyrelsen. Der er beregnet et BAT-niveau på 5.832 kg NH₃-N/år. Kommunen vurderer at det er det samme niveau som ansøger har beregnet manuelt. Den ansøgte produktions ammoniakniveau på 2.972 kg NH₃-N/år ligger dermed langt under, og ansøgningen lever op til kravet om BAT m.h.p. ammoniak.

For at opnå det oplyste har ansøger har valgt, at anvende valg af staldsystem og forsuring.

Med disse tiltag sikres det, at udvidelsen af husdyrproduktionen, ifølge beregningerne medfører en meremission på -1.359 kg NH₃-N/år.

Kommunen vurderer derfor, at det ansøgte projekt opfylder BAT-krav samt lever op til Miljøstyrelsens standardvilkår. Relevante vilkår er stillet under de enkelte afsnit.

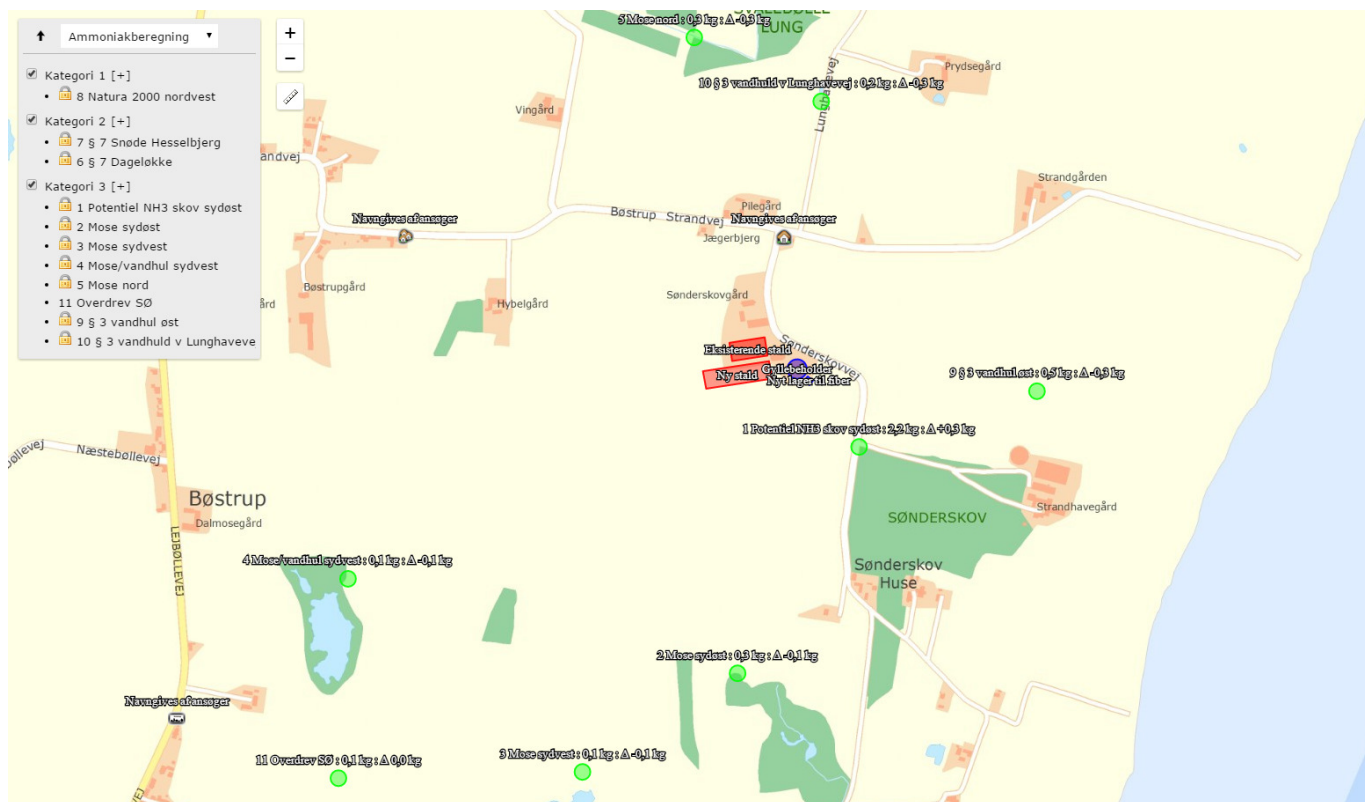
Ammoniakreduktionskravet på 7.096 kg NH₃-N/år er opfyldt med de beregnede 2.972 kg NH₃-N/år i ansøgningssystemet.

Påvirkning af naturområder

I dette afsnit har Svendborg Kommune vurderet en eventuel ammoniakbelastning på nærliggende naturområder.

Baggrundsbelastningen i området omkring ejendommen er ifølge data på Miljøportalen 12 kg N/ha/år.

Der er lavet beregninger i husdyrgodkendelse.dk over en række naturområder omkring bedriften. Det er vist på nedenstående kort, hvor beregningerne er foretaget til:

Der er opnået følgende resultater i husdyrgodkendelse.dk:

Opret naturpunkt							
	Navn	Kategori	Opretter	Kumulation	Ruhed	Merdeposition [kgN]	Totaldeposition [kgN]
	8 Natura 2000 nordvest	1	Myndighed	To eller flere ejendomme	Bn	+0,0	0,0
	7 § 7 Snøde Hesselbjerg	2	Myndighed	Nul ejendomme	Bn	+0,0	0,0
	6 § 7 Dageløkke	2	Myndighed	Nul ejendomme	Bn	+0,0	0,0
	1 Potentiel NH3 skov sydøst	3	Myndighed	Nul ejendomme	S	+0,3	2,2
	2 Mose sydøst	3	Myndighed	Nul ejendomme	S	-0,1	0,3
	3 Mose sydvest	3	Myndighed	Nul ejendomme	Mk	-0,1	0,1
	4 Mose/vandhul sydvest	3	Myndighed	Nul ejendomme	Mk	-0,1	0,1
	5 Mose nord	3	Myndighed	Nul ejendomme	S	-0,3	0,3
	9 § 3 vandhul øst	3	Myndighed	Nul ejendomme	V	-0,3	0,5
	10 § 3 vandhuld v Lunghavevej	3	Myndighed	Nul ejendomme	V	-0,3	0,2
	11 Overdrev SØ	3	Ansøger	Nul ejendomme	Mk	+0,0	0,1

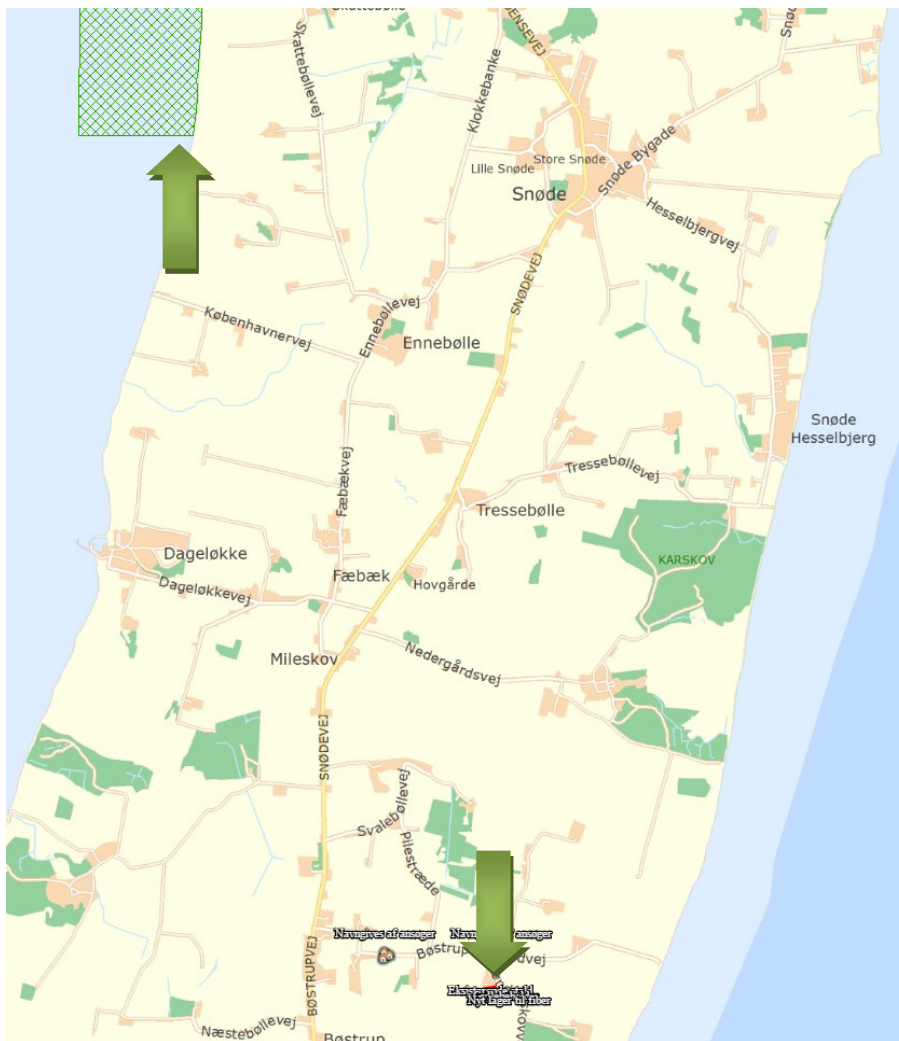
Husdyrloven fastsætter rammer for belastningen med ammoniak af særlige naturområder jf. lovens § 7. Den ammoniakfølsomme natur opdeles i tre kategorier: kategori 1, 2 og 3.

Kategori 1-natur

Kategori 1-natur er de Natura 2000-naturtyper, som er omfattet af husdyrgodkendelseslovens § 7, stk. 1, nr. 1. Det er de ammoniakfølsomme naturområder, der er udpegningsgrundlag for det internationale naturområde, og som Naturstyrelsen har udpeget i forbindelse med Natura 2000-planlægningen.

Kommunen skal stille krav om, at den totale kvælstofdeposition maksimalt må udgøre 0,7 kg N/ha/år, dog 0,4 eller 0,2 kg N/ha/år, hvis der findes 1, eller mere end 1 husdyrbrug i nærheden.

Det nærmeste Natura 2000 område er beliggende ca. 5,5 km nordøst for anlægget **(naturpunkt 8)**:

Natura 2000-område nr. 116 Centrale Storebælt og Vresen. Vresen er en lav ø bestående af strandvolde med strandoverdrev.

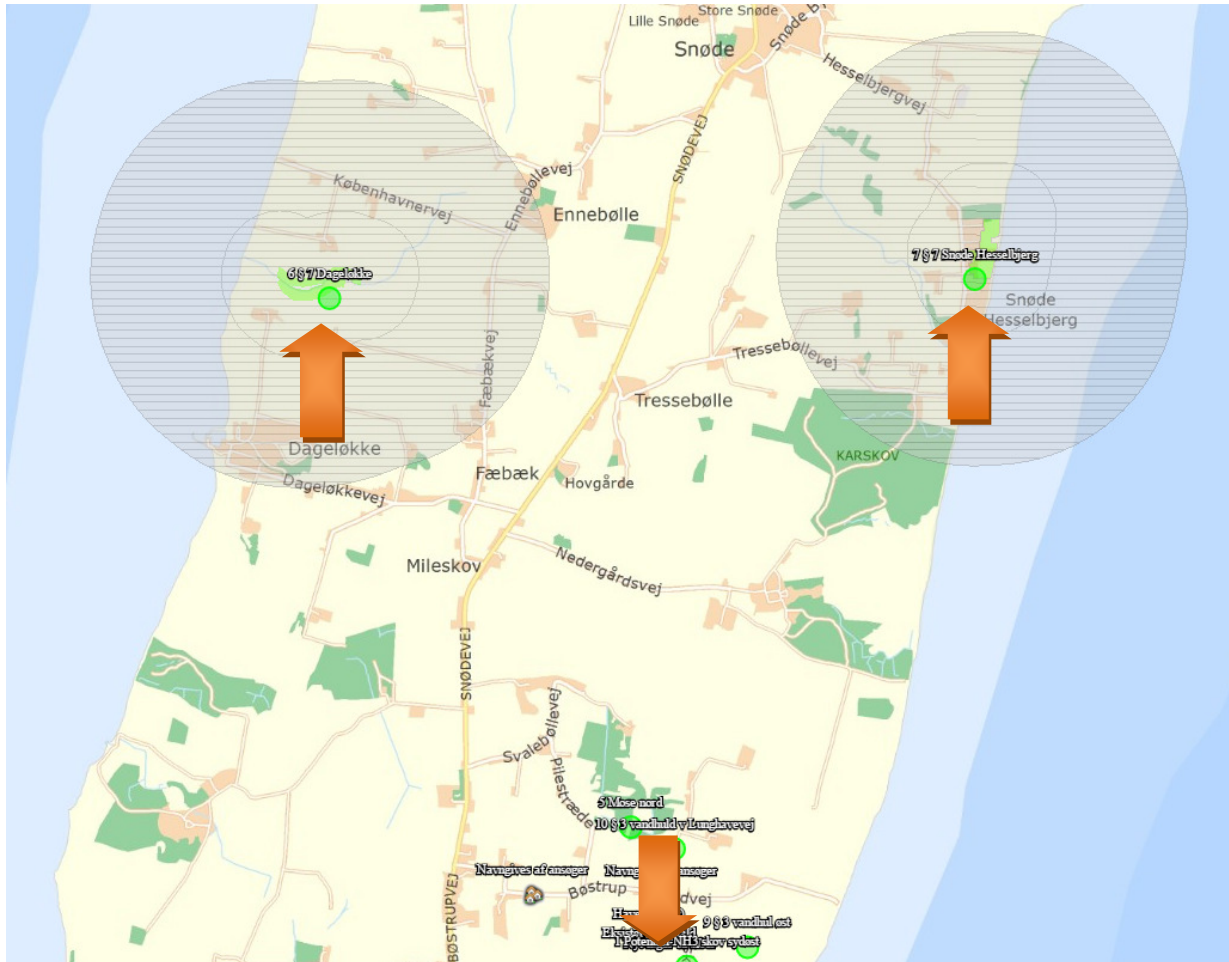
- Udpegningsgrundlag naturtyper: ingen.
- Udpegningsgrundlag bilag II-art: marsvin.

Beregninger i husdyrgodkendelse.dk viser at der ikke er en merbelastning, og at totaldepositionen er på 0 kg N. Der er regnet med en kumulation med to eller flere ejendomme. Dermed lever ansøgningen op til kravene for påvirkning af Katagori 1 natur.

Samlet set vurderer Svendborg Kommune at udvidelsen af produktionen på Sønderskovvej 2 ikke vil have væsentlig negativ påvirkning af ammoniakfølsom kategori 1-natur.

Kategori 2-natur

Kategori 2-natur er ammoniakfølsom natur udenfor Natura 2000-områderne, nærmere bestemt: Højmoser, lobeliesøer samt § 3-beskyttede heder større end 10 ha, og § 3-beskyttede overdrev større end 2,5 ha. Der er krav om en maksimal totaldeposition på 1,0 kg N/ha/år.

Nærmeste kategori 2-område er to C-målsatte overdrev. **Naturpunkt 6** "Drageløkke" ligger ca. 3,9 km nordvest for anlægget, og **naturpunkt 7** "Snøde Hesselbjerg" ligger ca. 3,8 km nordøst for anlægget – se ovenstående kort.

Merdepositionen er i Husdyrgodkendelse.dk beregnet til 0 kg N/ha/år og totaldepositionen til 0 Kg N/ha/år. Totaldepositionen ligger under grænsen på maksimalt 1,0 kg N/ha/år i totaldeposition, og lever derfor op til lovens krav.

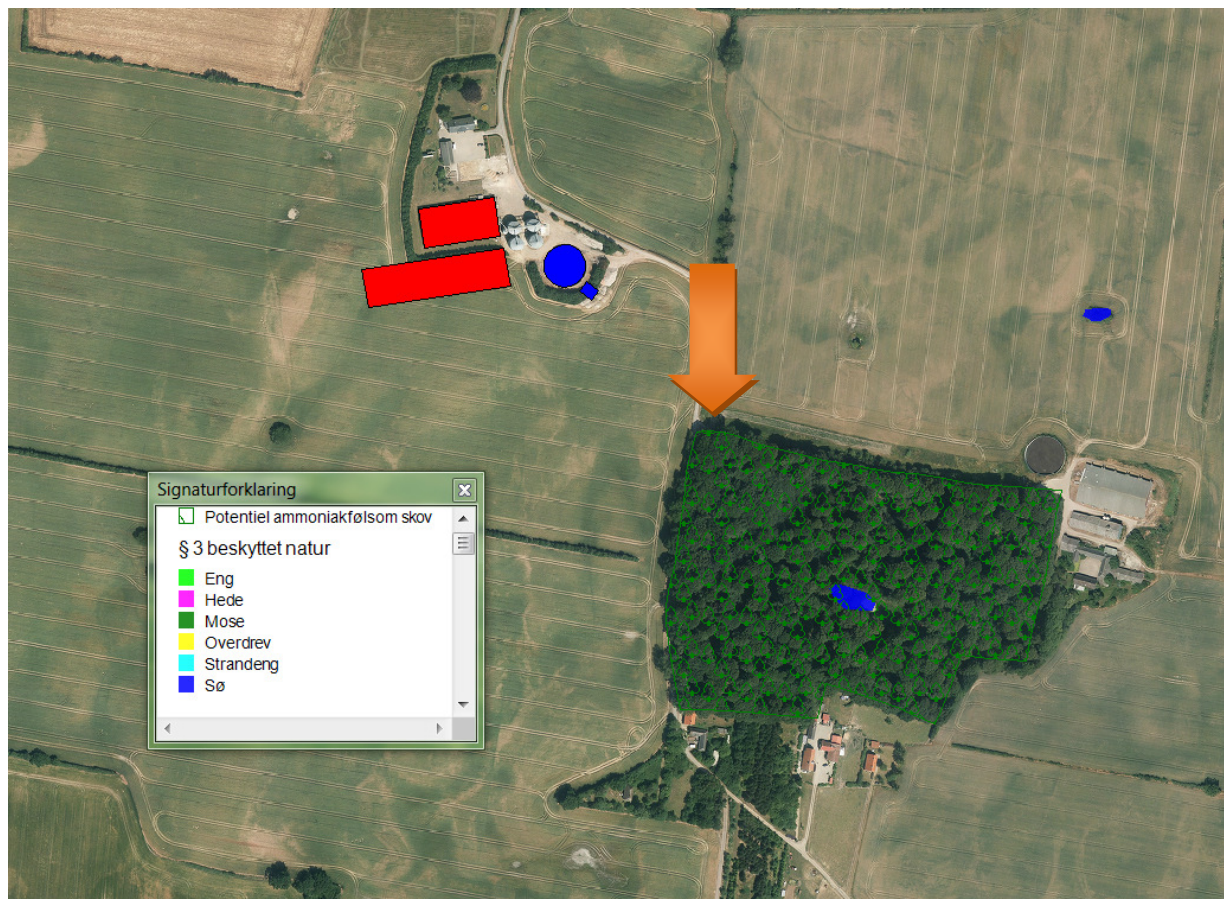
Der er ikke andre kategori 2-områder i nærheden, og samlet set vurderer Svendborg Kommune at produktionsudvidelsen ikke vil have væsentlig negativ påvirkning af ammoniakfølsom kategori 2-natur.

Kategori 3-natur

Kategori 3-natur er ammoniakfølsomme naturtyper udenfor Natura 2000-områder, som ikke allerede er omfattet af kategori 1 og 2, dvs. § 3-beskyttede heder større end 10 ha, § 3-beskyttede overdrev større end 2,5 ha, og alle § 3-beskyttede moser. Derudover også ammoniakfølsomme skove.

I modsætning til kategori 1- og 2-natur, er der ved kategori 3-natur ikke sat krav til den maksimale totaldeposition. Kommunen har mulighed for at stille krav om maksimal merdeposition på 1,0 kg N/ha/år.

Naturpunkt 1: Potentiel ammoniak følsom skov

202 m sydøst for den nye stald på Sønderskovvej 2 er der en potentiel ammoniakfølsom skov "Sønderskov" (se ovenstående billede), der på flyfotos fremstår som en blandet løvskov med store udvoksede bøg og eg. Der er ikke synlige tegn på intensiv skovdrift gennem de seneste 70 år. Skoven er ikke fredet, og Svendborg Kommune har ikke kendskab til at skoven har høj naturværdi, kulturhistorisk eller rekreativ værdi.

Skoven er indtegnet med skovsignatur på Original 1 kort, opmålt i 1799 (se udsnit af kort nedenfor, kopi fra <http://hkpn.gst.dk/>), er derfor mere end 200 år gammel, og opfylder derved det kriterium, der er for ammoniakfølsom skov med hensyn til alder.

Merdepositionen er i Husdyrgodkendelse.dk beregnet til 0,3 kg N/ha/år, mens totaldepositionen er på 2,2 kg N/ha/år. Merdepositionen ligger altså under grænsen på max. 1 kg N/ha/år, og lever derfor op til lovens krav, da der (som nævnt ovenfor) ikke er krav til totaldeposition på kategori 3-natur i husdyrloven.

Der ligger et D-målsat overdrev (**naturpunkt 11**) ca. 1050 m sydøst for den nye stald. Merdepositionen er i Husdyrgodkendelse.dk beregnet til 0 kg N/ha/år, mens totaldepositionen er på 0,1 kg N/ha/år.

Der er foretaget beregninger til 4 forskellige moser omkring bedriften (**naturpunkt 2, 3, 4 og 5**) i husdyrgodkendelse.dk. Til disse 4 moser viser resultaterne (se ovenstående tabel), at merdepositionen er negativ, og totaldepositionen er mellem 0,1 og 0,3 kg N/ha/år.

For overdrevet og de 4 moser ligger merdepositionen ligger altså under grænsen på max 1 kg N/ha/år, og lever derfor op til lovens krav, da der som nævnt ovenfor ikke er krav til totaldeposition på kategori 3-natur i husdyrloven.

Samlet vurdering af kategori 1, 2 og 3 natur

Ud fra disse forhold er det kommunens samlede vurdering, at naturområder omfattet af lovens § 7 ikke påvirkes væsentligt ved den ansøgte udvidelse af produktionen på Sønderskovvej 2, og at ansøgningen overholder de generelle beskyttelseskrav. Der stilles derfor ikke vilkår i forhold til driften.

Øvrige naturområder

Der er regnet på ammoniakdeposition i de 2 nærmest beliggende vandhuller (naturpunkt 9 og 10). Beregninger i Husdyrgodkendelse.dk viser at merdepositionen af ammoniak som følge af produktionsudvidelsen er negativ, og det med stor sandsynlighed kan fastslås, at vandhullernes tilstand ikke ændres væsentligt.

Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (bilag IV-arter)

I Danmark findes der 76 dyre- og plantearter, der er omfattet af EF-Habitatdirektivets (EF-direktiv af 21.5.1992 (92/43/EØF)) Bilag IV, deraf navnet Bilag IV-arter, som særlig strengt beskyttet i det naturlige udbredelsesområde, ifølge direktivets artikel 12. Beskyttelsen indebærer bl.a. forbud mod beskadigelse eller ødelæggelse af arternes levesteder og yngle- og/eller rasteområder, både indenfor og udenfor Natura 2000-områderne. Dette er for at sikre at arterne kan opnå såkaldt 'gunstig bevaringsstatus'.

Udover beskyttelseskrævende Bilag IV-arter skal produktionsudvidelsen også vurderes i forhold til rødlistede og fredede arter.

I Langeland Kommune er der registreret følgende bilag IV-dyrearter: hasselmus, marsvin, markfirben, stor vandsalamander, klokkefrø, spidssnudet frø, springfrø, strandtudse, grønbroget tudse, dværgflagermus, vandflagermus, sydflagermus, brunflagermus, troldflagermus, bredøret flagermus og langøret flagermus. Der er ikke registreret bilag IV-plantearter i Langeland Kommune.

Svendborg Kommune har kendskab til, at bilag IV-arterne sydflagermus og springfrø kan findes i området.

Marsvin, der er udpegningsgrundlag for Natura 2000-område nr. 116 Centrale Storebælt og Vresen, lever og yngler i de indre danske farvande, herunder også i Langelandssund.

Sydflagermus yngler og overvintrer fortrinsvis i hule træer, og søger føde langs skovbryn og levende hegn.

Springfrø yngler i småsøer og vandhuller i hele området. Frøerne forlader vandhullerne efter yngletiden, og opholder sig og overvintrer i områdets småskove, levende hegn og sten- og jorddiger.

Alle padder og krybdyr, og alle orkidéarter er desuden fredede i Danmark.

Kommunens vurdering

Ved godkendelse af projekter skal kommunen vurdere, om projektet beskadiger eller ødelægger yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for Bilag IV-arterne. Projektet kan kun godkendes, hvis der ikke sker beskadigelse eller ødelæggelse, herunder gradvis forringelse, af yngle- eller rasteområder jf. Habitatbekendtgørelsens § 11 (Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter BEK nr. 408 af 01/05/2007) og Naturbeskyttelseslovens § 29a (Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse LBK nr 951 03/07/2013).

Projektets betydning for marsvinet levevis vurderes via udvaskning fra arealerne i § 16 miljøgodkendelsen.

Områdets mange småbiotoper: sten- og jorddiger, småskove, levende hegn og små udyrkede markarealer, er meget vigtige for agerlandets dyre- og planteliv. De fungerer som ledelinjer, yngle-, raste- og overvintringssted for områdets bilag IV-arter, herunder flagermus. Det er kommunens vurdering at områdets småbiotoper ikke påvirkes væsentligt af den ansøgte produktionsudvidelse, og Svendborg Kommune vurderer derfor, at produktionsudvidelsen ikke vil have en væsentlig negativ påvirkning af flagermus.

Svendborg Kommune har ikke kendskab til konkrete ynglelokaliteter for springfrø i lokalområdet, men der er 15 søer og vandhuller indenfor 1000 m fra staldanlægget.

Beregninger i Husdyrgodkendelse.dk på de nærmeste vandhuller viser, at merdepositionen af ammoniak som følge af produktionsudvidelsen er så lille, at det ikke vil ændre vandhullernes tilstand.

Samlet set vurderer kommunen derfor, at den ansøgte udvidelse på ejendommen ikke vil beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for områdets særligt beskyttede arter. Der stilles derfor ikke vilkår i forhold til områdets særligt beskyttede arter.

Lugt

Ansøgers oplysninger

Afstandskrav til de forskellige beboelsestyper er beregnet ved hjælp lugtberegning FMK + ny vejledning og husdyrgodkendelse.dk, jf. nedenstående tabel. Af tabellen ses også de målte afstande fra centrum af staldanlægget til nærmeste enkelt bolig, samlet bebyggelse og byzone.

I lugtberegningerne medtages hyppighed af rengøring samt udpumpning af husdyrgødning ikke, da dette ikke sker på fuldt drænet gulv. Det har dog en gavnlig effekt på lugtafgivelsen, når der renholdes hyppigt. Husdyrgødningen er dermed ikke længe nok i stalden, til at der bliver dannet svovlbrinte, hvilket betyder en mindre lugtafgivelse fra staldene.

	Geneafstand minimumskrav	Afstand til område
Byzone/sommerhusområde	1.117 m	1.190 m
Samlet bebyggelse	861 m	650 m
Enkelt bolig	452 m	236 m

Lugtgeneafstandene er beregnet for fuld besætning. Lugtens udbredelse i nærområde afhænger bl.a. af antal og typer af husdyr og geografisk placering. Disse faktorer indgår i lugtberegningen. I beregningen af geneafstanden indgår øvrige husdyrbrug indenfor 300 m af byzone og samlet bebyggelse, samt 100 m fra enkelt bolig uden landbrugspligt. Der er ikke umiddelbart kumulation i forhold til hverken byzone, samlet bebyggelse eller enkelt bolig.

Som det fremgår af ovenstående tabel, er minimumskravene til geneafstanden for samlet bebyggelse og nærmeste nabo ikke umiddelbart overholdt. I ansøgningen er der derfor anvendt lugtreducerende teknologi - SmellFighter med en effekt på 43 % - så den ønskede produktion overholder kravet til lugt.

Da SmellFighter ikke på nuværende tidspunkt er optaget på Teknologilisten, anmodes Svendborg Kommune om at foretage en konkret vurdering af teknologien ud fra medsendte materiale fra leverandører og Seges, som forestår afprøvning af anlægget. Afprøvningen og tests viser resultater svarende til en lugtreducerende effekt på 43 %. SmellFighter-anlægget er en komponent til den allerede kendte og meget anvendte teknologi forsuring. SmellFighter testes efter gældende regler.

Af beregningstekniske årsager er lugteffekten fra SmellFighter indtastet i Husdyrgodkendelse.dk under biologisk luftrensning, da man på nuværende tidspunkt i ansøgningssystemet ikke kan anvende SmellFighter i kombination med forsuring.

Samlet resultat af lugtberegning

Område	Andre ejendomme med mere end 75 DE(antal)	Beregnings model	Samlet ukorrigeret	Korrigeret geneafstand (ansøgt drift)	Korrigeret geneafstand (nudrift)	Vægtet gennemsnits afstand	Genekriterie overholdt
Eksisterende eller fremtidig byzone	0	Ny	713,92	0,00	0,00	0,00	Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.
Samlet bebyggelse	0	Ny	541,03	0,00	0,00	0,00	Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.
Enkelt bolig	0	Ny	254,03	254,03	207,82	256,39	Genekriterie overholdt. Korrigeret geneafstand kortere end vægtet gennemsnitsafstand.

Det fremgår af beregningen på husdyrgodkendelse.dk, at den ønskede produktion med lugtreducerende teknologi overholder lugtgenekravet og de beregnede lugtgenleafstande.

Kommunens vurdering

Den primære kilde til lugt fra dyrehold er lugtemission fra stalde. Der vil også kunne forekomme lugt fra gødningsopbevaringsanlæg og ved udbringning. Der foreligger dog kun data og modeller, der kan beregne lugtbelastningen fra stalde til omgivelserne. Det betyder, at lugtgener fra gødningsopbevaringsanlæg og ved udbringning primært reguleres ved generelle regler om bla. flydelag/overdækning af gyllebeholder, samt tidspunkter for, hvornår husdyrgødning må udbringes jf. bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. (Bek. nr. 1318 af 26-11-2015).

Lugtbelastningen fra stalde angives ved en række beregnede geneafstande og tilhørende genekriterier. Afstanden til naboer skal være længere end de beregnede geneafstande for, at genekriterierne kan overholdes.

Beregningen af geneafstandene foretages både med NY model (tager udgangspunkt i ny lugtvejledning og OML- Operationelle Multi Luftforureningsmodel) og FMK-modellen (Vejledende retningslinier for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde, FMK 2. udgave maj 2002). Den model, der beregner den længste geneafstand anvendes. Der er for hver beregningsmodel fastsat tilhørende genekriterier.

Resultater

Ansøger har ansøgt Svendborg Kommune om at anvende Infarms Smellfighter. Teknologien er endnu ikke optaget på Miljøstyrelsen Teknologiliste. Der ansøges derfor om at få lov til at anvende anlægget, på trods af det ikke er optaget endnu. Anlægget er blevet testet i perioden september 2010 til januar 2013 på Videnscenter for Landbrugs stalde, samt på et landbrug. Det har vist en lugtreducerende effekt på 43 %, når det anvendes sammen med gylleforsuring, der, som det tidligere er beskrevet i godkendelsen, er optaget på Teknologilisten med en ammoniakreducerende effekt på 70 %.

Ansøger har indsendt materiale omkring SmellFighter udbygningen af forsøringsanlægget. Materialet er vedlagt som bilag 5.

Infarms SmellFighter virker ved, at gyllen bliver sendt ud i en tank for at blive forsuret og mekanisk separeret (tromle-si) inden væskefraktionen bliver pumpet retur til stalden. Tørstoffractionen behandles med ozon inden den lægges på lager. Tørstoffractionen opbevares i huset til fiber (se bilag 1). Den kan afsættes til marken eller til biogasanlæg. Ideen er, at ved at fjerne en del af tørstoffet i gyllen reduceres lugtgenerne i stalden, og dermed lugtgenerne fra luften, der ledes ud af stalden via ventilatorerne.

I materialet er gået ud fra, at for at opnå effekten på 70 % reduktion af ammoniakfordampningen og 43 % reduktion af lugten, skal gyllen forsures dagligt

(tidligere beskrevet), samt separeres og behandles med ozon én til to gange om ugen. Denne teknik er endnu ikke godkendt som lugtreducerende på miljøstyrelsens teknologiliste. Ifølge WIKI vejledningen kan kommunen godt godkende nye teknikker, hvis kommunen vurderer at teknologien er dokumenteret.

Det er Svendborg Kommunes vurdering at teknologien i første omgang er dokumenteret, og at det vil være muligt at få teknologien til at virke efter hensigten. Der er i husdyrgodkendelse.dk regnet med en lugtreducerende effekt på 43 %. Der stilles vilkår til teknologien. Hvis det viser sig at teknologien ikke virker efter hensigten, vil der skulle etableres et alternativ, der kan begrænse lugten tilsvarende, f.eks. et luftrensningsanlæg. Den valgte teknologi vil skulle leve op til minimum samme effekt på 43 % reduktion af lugten.

Der stilles vilkår til den valgte teknologi. Der stilles vilkår omkring service og eftersyn, for at sikre at anlægget fungerer optimalt, samt for mindske risikoen for uheld.

Der stilles vilkår til at den valgte tørstofseparator er anbragt i en lukket container, samt at huset til fiber har lukkede sider, for at mindske eventuelle lugtgener.

Fastsættelse af vilkår

Der skal anvendes en lugtreducerende teknologi med mindst 43 % reducerende effekt.

Smellfighter skal kobles på gylleforsuringsanlægget efter fabrikantens foreskrifter.

SmellFighter skal etableres med en timetæller for aktiv drift, samt en tæller for antal behandlinger.

Tørstofseparatoren skal anbringes i en lukket container.

Huset til fiber skal have lukkede sider.

Egenkontrol:

Der føres en logbog over den daglige kontrol af timetæller for aktiv drift og antal behandlinger.

Der skal indgå skriftlig aftale med producenten om serviceeftersyn af separations- og ozonbehandlings anlægget. Anlægget skal serviceres og kontrolleres af producenten mindst hver 4. måned.

Driftsstop noteres i logbog med årsag og varighed, og skal kunne fremvises ved tilsyn. Ved driftsstop over 7 dage skal kommunen underrettes.

Logbog for timetæller for aktiv drift, tæller for antal behandlinger og driftsstop skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år, og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Med teknologien SmellFighter fås følgende resultat i husdyrgodkendelse.dk:

Samlet resultat af lugtberegning

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (ansøgt)	Ukorrigeret geneafstand (nudrift)	Korrigeret geneafstand (ansøgt)	Korrigeret geneafstand (nudrift)	Vægtet gennemsnits afstand	Bortscreenet	Genekriterie overholdt
+ Enkeltbolig	0	NY	254,03	207,82	254,03	207,82	256,37	Nej	Ja
+ Samlet bebyggelse	0	NY	541,03	450,28	541,03	450,28	656,13	Ja	Ja
+ Byzone	0	NY	713,92	600,28	678,22	570,27	1.204,82	Ja	Ja

Bebyggelsestyper

Enkeltbolig

Enkeltbolig forstås som en enkelt beboelsesbygning, som ikke er del af en ejendom med landbrugspligt efter landbrugslovens regler og heller ikke er ejet af driftsherren for det ansøgte anlæg.

Samlet bebyggelse

Ved samlet bebyggelse forstås, at der inden for en afstand af 200 meter fra en beboelsesbygning ligger mere end 6 andre beboelsesbygninger på hver sin samlede faste ejendom.

Byzone

Byzone forstås som et eksisterende eller, ifølge kommuneplanens rammedel, fremtidigt byzone- eller sommerhusområde.

Den nærmeste enkeltbolig er Bøstrup Strandvej 30, Samlet bebyggelse udløses af Bøstrup Strandvej 22, og nærmeste byzone er Lejbølle.

Der er i alle 3 tilfælde anvendt den NY beregningsmodel for lugt.

Ifølge husdyrgodkendelsesloven reduceres de model-beregnete geneafstande, hvis husdyrbruget er placeret nord for de omkringboende. Omvendt forøges geneafstanden, hvis der er andre husdyrbrug over 75 DE, indenfor 300 m fra byzone og lign. eller samlet bebyggelse eller 100 m fra enkeltliggende boliger. Desuden bortscreenes de staldafsnit, som ligger længere væk end 1,2 gange geneafstanden.

I forhold til samlet bebyggelse og byzone er staldafsnittene bortscreenet.

Vurdering

Med den anvendte lugtreducerende teknologi er de beregnede lugtgeneafstande overholdt til hhv. nabo, samlet bebyggelse og byzone. Svendborg Kommune stiller generelle vilkår omkring lugt, i tilføjelse til ovenstående vilkår omkring SmellFighteren.

Fastsættelse af vilkår

Der skal etableres lugtreducerende tiltag, hvis tilsynsmyndigheden vurderer, at produktionen giver anledning til væsentlige lugtgener for de omkringboende. Inden etablering skal tiltagene accepteres af tilsynsmyndigheden.

Med henblik på vurderingen af lugtbelastningen kan tilsynsmyndigheden stille krav om lugtmåling el. lign., dog maksimalt 1 gang pr. år. Inden målinger og beregninger foretages skal de godkendes af tilsynsmyndigheden.

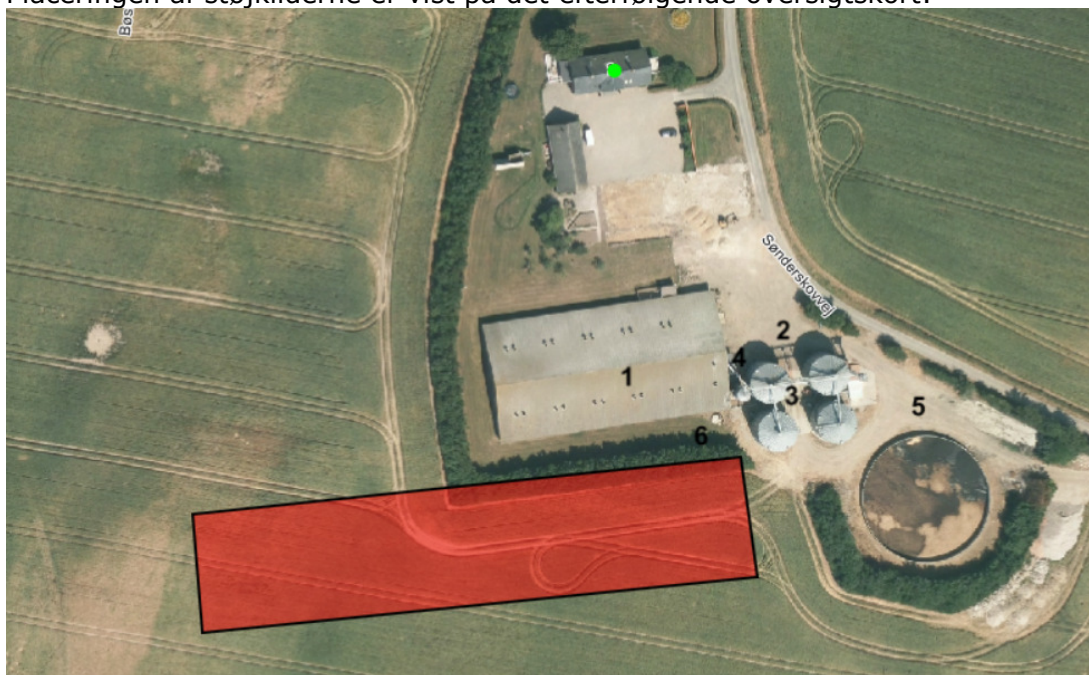
Støj

Støj fra husdyrbrug forekommer dels fra selve driften og dels fra transport til og fra ejendommen. Det betyder, at driftsstøjen inkluderer støj fra stationære støjkilder og fra den interne transport på ejendommen. I dette afsnit vurderes udelukkende driftsstøjen fra de stationære kilder.

Ansøgers oplysninger

Ansøger har i dialog med Svendborg Kommune oplyst, at de primære støjkilder er ventilation (1), indblæsning af foder (2), korntørring (3), flytning af korn (4), omrøring i gyllebeholder ved udbringning (4) samt overpumpning af gylle fra stald til fortank/beholder (6). Der set bort fra kompressorer og foderblanding, da disse aktiviteter foregår indendørs i lukkede rum. De primære støjkilder og ansøgers oplysninger om driftsperioder mv. fremgår af bilag 6.

Placeringen af støjkilderne er vist på det efterfølgende oversigtskort:

Kommunens vurdering

Ifølge Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984, bør støj fra landbrugsdrift ikke være større ved de omkringliggende boliger i det åbne land end de grænseværdier, der er vist i den efterfølgende tabel.

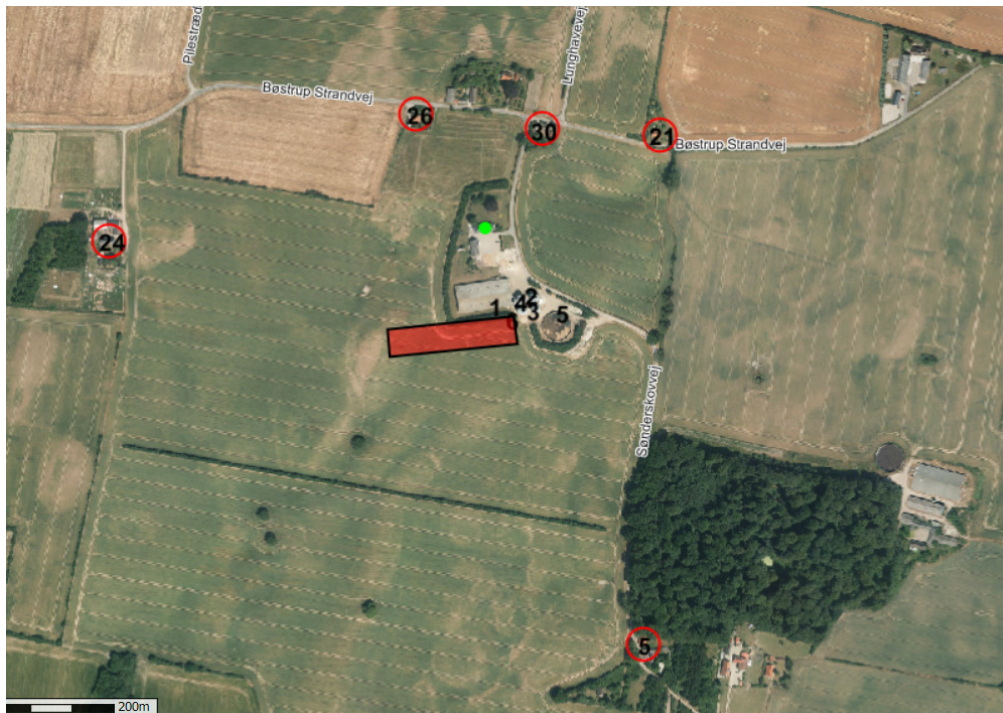
Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer) Lørdag kl. 7-14 (7 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time) Lørdag kl. 14-18 (4 timer) Søn- og helligdag kl. 7-18 (8 timer)	Alle dage kl. 22-7 (½ time)	Alle dage kl. 22-7 Maksimal værdi
Periode A	Periode B	Periode C	Periode C
55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)

Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (referencelydtrykket 20 µPa). Tallene i parenteserne angiver midlingstiden inden for den pågældende periode.

Svendborg Kommune vurderer, at der skal stilles vilkår om, at Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser skal overholdes.

Ansøger har oplyst seks primære støjkilder. Når den nye staldbygning etableres vil pumpen, der pumper gylle fra stald til fortank, afskærmes fuldstændigt af de omkringliggende bygninger. Svendborg Kommune vurderer derfor, at denne kilde kan udelades af den samlede støjvurdering.

Svendborg Kommune har efterfølgende foretaget beregninger af støjbelastningen ved 5 omkringliggende boliger svarende til boligerne på Bøstrup Strandvej nr. 21, 24, 26 og 30 samt Sønderskovvej nr. 5. Placeringen af boligerne fremgår af dette oversigtskort.

De anvendte kildestyrke, driftstider samt øvrige forudsætninger for beregningerne fremgår af bilag 6. På baggrund af disse forudsætninger og under forudsætning af, at alle kilder kan være i drift indenfor de samme perioder fås følgende resultat:

Beregningspunkt	Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer) Lørdag kl. 7-14 (7 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time) Lørdag kl. 14-18 (4 timer) Søn- og helligdag kl. 7-18 (8 timer)	Alle dage kl. 22-7 (½ time)
Periodebetegnelse	A	B	C
Støjgrænser	55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)
Bøstrup Strandvej 21	52	53	53
Bøstrup Strandvej 24	37	37	37
Bøstrup Strandvej 26	52	53	53
Bøstrup Strandvej 30	54	54	54
Sønderskovvej 5	48	48	48

Det skønnes, at beregningerne er behæftet med en usikkerhed på +/- 5 dB(A). Såfremt det med rimelig sikkerhed skal kunne fastslås, at de fastsatte støjgrænser kan overholdes, skal resultatet plus usikkerheden være mindre end eller lig med de fastsatte støjgrænser.

Under hensyntagen til usikkerheden på beregningerne fremgår det, at det ved størstedelen af boligerne og i de forskellige driftsperioder ikke er muligt at overholde de fastsatte støjgrænser. Tal fremhævet med rødt i ovenstående tabel angiver, at de fastsatte støjgrænser ikke kan overholdes.

Svendborg Kommune har derfor foretaget en vurdering af effekten af en række støjdæmpende foranstaltninger:

støjkilde	Støjdæmpende foranstaltning	Vurderet effekt
Ventilation	Ingen ændring i forhold til ansøgt	-
Korntørring	Etablering af afskærmning af alle blæsere på korntørringsanlægget. Afskærmning skal etableres i støjdæmpende materiale, og skal dække hele blæseren.	Det skønnes, at der med afskærmning kan opnås ca. 20 dB(A) dæmpning, og kildestyrken reduceres derfor til 85 dB(A)
Flytning af korn (redler)	Ingen ændring i forhold til ansøgt.	-
Omrøring af gylle	Driftstid reduceres til periode A og B, dog kun A, når der foregår korntørring.	-
Indblæsning af foder	Driftstid reduceres til periode A	-

Resultatet af ovenstående støjdæmpende foranstaltninger fremgår af bilag 6. Når disse støjdæmpende foranstaltninger gennemføres vurderer Svendborg Kommune, at de

fastsatte støjgrænser kan overholdes i alle perioder. Samlet betyder det, at med udgangspunkt i de støjdæmpende foranstaltninger, og de driftstider, som ansøger har oplyst, kan de enkelte kilder være i drift i følgende perioder:

Støjkilde	Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer) Lørdag kl. 7-14 (7 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time) Lørdag kl. 14-18 (4 timer) Søn- og helligdag kl. 7-18 (8 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time) Lørdag kl. 14-18 (4 timer) Søn- og helligdag kl. 7-18 (8 timer)	Alle dage kl. 22-7 (½ time)
Periode	A	B	B	C
Ventilation	Ja	Ja	Ja	Ja
Korntørring	Ja	Ja	Nej	Ja
Flytning af korn (redler)	Ja	Ja	Ja	Nej
Omrøring af gylle	Ja	Nej	Ja	Nej
Indblæsning af foder	Ja	Nej	Nej	Nej

Der stilles vilkår i henhold til ovenstående drift og de støjdæmpende foranstaltninger. Det skal bemærkes at under B er det muligt enten at tørre korn eller omrøre gylle, disse to aktiviteter kan derfor ikke foregå på samme tid i aften/lørdage eller søndage.

I forhold til korntørringsanlægget stilles der vilkår om, at anlæggets kildestyrke maksimalt må være 85 dB(A). Det er Svendborg Kommunes vurdering, at dette sandsynligvis kun er muligt, hvis der etableres afskærmning omkring alle blæsere. En afskærmning skal etableres i støjdæmpende materiale, og skal dække hele blæseren. Endelig skal Svendborg Kommune have forelagt dokumentation for, at korntørringsanlæggets kildestyrke ikke er større end 85 dB(A). Dokumentationen kan bestå af et datablad fra leverandøren med angivelse af blæsernes kildestyrke i dB(A), sammen med en redegørelse for, hvordan afskærmningen er etableret. Alternativt kan der gennemføres en kildestyrkemåling på en af anlæggets blæsere efter Miljøstyrelsens retningslinier for "Miljømåling - ekstern støj".

I støjberegningen er kildestyrken for flytning af korn vha. en redler skønnet til 85 dB(A). Svendborg Kommune vurderer, at der skal sendes dokumentation for, at kildestyrken ikke er større end 85 dB(A). Dokumentationen skal foreligge, som beskrevet i det foregående afsnit om korntørringsanlægget.

Det er Svendborg Kommunes vurdering, at der derudover skal stilles et generelt vilkår om, at hvis tilsynsmyndigheden anser det for nødvendigt, skal den ansvarlige for husdyrbruget dokumentere, at de fastsatte støjgrænser kan overholdes. Denne dokumentation kan dog kun kræves én gang årligt.

Dokumentationen skal foretages i form af målinger eller beregninger efter Miljøstyrelsens retningslinier.

Målingerne/beregningerne skal udføres af en person eller et firma, der er at finde på Miljøstyrelsens sidst reviderede liste over firmaer/personer, der er godkendte til at udføre Miljømåling - ekstern støj.

Målinger/beregninger skal udføres efter Miljøstyrelsens vejledninger om beregning og målinger af ekstern støj fra virksomheder (Vejledning nr. 5/1984 – Ekstern støj virksomheder, Vejledning nr. 6/1984 – Måling af ekstern støj fra virksomheder, Vejledning nr. 5/1993 – vejledning om beregning af ekstern støj fra virksomheder), og skal desuden være i overensstemmelse med Miljøstyrelsens bekendtgørelse om kvalitetskrav til miljømålinger udført af akkrediterede laboratorier, certificerede personer m.v. Bekg. nr. 1353 af 11. december 2006.

Hvis det kan konstateres, at de fastsatte støjgrænser ikke kan overholdes, skal der senest 2 mdr. efter at resultatet foreligger sendes en redegørelse for, hvordan støjen kan reduceres, så de fastsatte støjgrænser kan overholdes.

Redegørelsen skal indeholde en tidsplan for gennemførelse af eventuelle støjdæmpende foranstaltninger, og et økonomisk overslag over de foreslåede ændringer.

Svendborg Kommune gør opmærksom på, at den gennemførte vurdering af anlæggets støjbelastning i omgivelserne er baseret på en orienterende beregning. En sådan beregning kan udelukkende anvendes til at vurdere, om der er behov for en egentlig støjdokumentation "Miljømåling – ekstern støj" efter gældende bekendtgørelser og Miljøstyrelsens gældende vejledninger. En sådan dokumentation kan udelades, hvis det med stor sandsynlighed kan fastslås, at de fastsatte støjgrænser overholdes. Svendborg Kommune har i forhold til støjbelastningen fra husdyrbruget på Sønderskovvej 2 netop vurderet, at støjgrænserne kan overholdes, når de fastsatte vilkår overholdes. Hvis ansøger på et tidspunkt skulle ønske, at søge om at ændre og eventuelt lempe de fastsatte vilkår med støjdæmpende foranstaltninger, kan dette ske på baggrund af en "Miljømåling – ekstern støj", der er gennemført, som beskrevet i ovenstående afsnit. Det anbefales, at Svendborg Kommune kontaktes inden en sådan dokumentation gennemføres.

Fastsættelse af vilkår

- Husdyrbrugets samlede bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau målt i dB(A) og målt i ethvert punkt ved naboer eller deres opholdsarealer må ikke overstige følgende værdier:

Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer) Lørdag kl. 7-14 (7 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time) Lørdag kl. 14-18 (4 timer) Søn- og helligdag kl. 7-18 (8 timer)	Alle dage kl. 22-7 (½ time)	Alle dage kl. 22-7 Maksimal værdi
55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)

Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (referencelydtrykket 20 µPa). Tallene i parenteserne angiver midlingstiden inden for den pågældende periode.

- Kildestyrken på hver af korntørringsanlæggets blæsere må maksimalt være 85 dB(A).
- Kildestyrken på redleren, der flytter korn må maksimalt være 85 dB(A)
- Der skal senest 2 måneder efter meddelsen af denne miljøgodkendelse sendes dokumentation til tilsynsmyndigheden for blæsernes og redlerens kildestyrke. Dokumentationen skal fremlægges på én af følgende måder:

- Datablad fra leverandør af korntørningsanlægget og redler med angivelse af kildestyrken i dB(A), eller
- en kildestyrkemåling i henhold til Miljøstyrelsens gældende vejledninger og lovgivning for udførelse af en "Miljømåling- ekstern støj". Målingen skal være udført af et akkrediteret firma eller person, der er at finde på Miljøstyrelsens sidst reviderede liste over firmaer/personer, der er godkendte til at udføre "Miljømåling - ekstern støj".

Hvis dokumentationen viser, at kildestyrkerne er større end 85 dB(A), skal der sammen med dokumentationen sendes en redegørelse for, hvordan støjkilderne støj dæmpes til en maksimal kildestyrke på 85 dB(A). En eventuel afskærmning skal udformes i støj dæmpende materiale, og skal dække hele den støjende del af kilden, og skal være gennemført inden korntørningssæsonen påbegyndes i 2016.

- De primære støjkilder må være i drift i følgende perioder (bemærk at der kan vælges mellem 2 kombinationer af aktiviteter under B):

Støjkilde	Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer) Lørdag kl. 7-14 (7 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time) Lørdag kl. 14-18 (4 timer) Søn- helligdag kl. 7-18 (8 timer)	og	Alle dage kl. 18-22 (1 time) Lørdag kl. 14-18 (4 timer) Søn- helligdag kl. 7-18 (8 timer)	og	Alle dage kl. 22-7 (½ time)
Periode	A	B		B		C
Ventilation	Ja	Ja		Ja		Ja
Korntørring	Ja	Ja		Nej		Ja
Flytning af korn (redler)	Ja	Ja		Ja		Nej
Omrøring af gylle	Ja	Nej		Ja		Nej
Indblæsning af foder	Ja	Nej		Nej		Nej

*Driftstiden pr. døgn i referenceperioderne er: 100% for korntørring og ventilation i alle perioder. Omrøring af gylle er 100% i periode A og B. Flytning af korn er henholdsvis 4%, 33% og 67% i periodene A, B og C. Indblæsning af foder er 13% i periode A.

- Der skal føres journal for eventuelle afvigelser for driften af korntørring, flytning af korn, omrøring af gylle og indblæsning af foder. Journalen skal indeholde en angivelse af dato, varighed og årsag til afvigelsen. Journalen skal kunne fremvises ved tilsyn og skal opbevares for de seneste 5 år.
- Et forslag til journal for afvigelser af driften af de nævnte støjkilder, skal sendes til tilsynsmyndighedens accept senest 1 måned efter meddelelsen af denne miljøgodkendelse.
- Hvis tilsynsmyndigheden anser det for nødvendigt, skal den ansvarlige for husdyrbruget dokumentere, at de fastsatte støjgrænser kan overholdes. Denne dokumentation kan dog kun kræves én gang årligt.

Dokumentationen skal foretages i form af målinger eller beregninger efter

Miljøstyrelsens retningslinier.

Målingerne/beregningerne skal udføres af en person eller et firma, der er at finde på Miljøstyrelsens sidst reviderede liste over firmaer/personer, der er godkendte til at udføre Miljømåling – ekstern støj.

Målinger/beregninger skal udføres efter Miljøstyrelsens vejledninger om beregning og målinger af ekstern støj fra virksomheder (Vejledning nr. 5/1984 – Ekstern støj virksomheder, Vejledning nr. 6/1984 – Måling af ekstern støj fra virksomheder, Vejledning nr. 5/1993 – vejledning om beregning af ekstern støj fra virksomheder), og skal desuden være i overensstemmelse med Miljøstyrelsens gældende bekendtgørelse om kvalitetskrav til miljømålinger udført af akkrediterede laboratorier, certificerede personer.

Hvis det kan konstateres, at de fastsatte støjgrænser ikke kan overholdes, skal der senest 2 mdr. efter at resultatet foreligger sendes en redegørelse for, hvordan støjen kan reduceres, så de fastsatte støjgrænser kan overholdes.

Redegørelsen skal indeholde en tidsplan for gennemførelse af eventuelle støjdæmpende foranstaltninger, og et økonomisk overslag over de foreslåede ændringer.

Transport

De miljømæssige gener forbundet med transport vil primært være støj, lugt, støv og trafiksikkerhed. Lugtgener vil oftest kun forekomme ved gyllekørsel. Derudover kan der opstå gener som følge af spild på veje, langsomtkørende trafik, tung trafik i landsbyer og lign. – faktorer som kan påvirke trafiksikkerheden for borgerne i området. Støvgener vil oftest kun være et problem ved kørsel på grus- og markveje, og hvis naboerne ligger tæt ved kørselsvejen. Støjgener vil sandsynligvis opleves som værende mest generende i aften- og i de tidlige morgentimer.

Ansøgers oplysninger

Art	Antal transport/år Nudrift	Antal transporter/år Ansøgt	Tidspunkt
Smågrise, levering	0	52	06-18
Slagtesvin, afhentning	42	96	Hele døgnet
Døde dyr	13	52	07-17
Diverse (fragtmand, brændstof m.v.)	20	26	07-16
Råvarer til foder	19	33	Primært 07-17, men levering af korn kan forekomme hele døgnet i høst
Eget korn	110	160	Primært 07-17, men levering af korn kan forekomme hele døgnet i høst
Afhentning af husdyrgødning Lastbil Traktor m gyllevogn	180 40	263 70	Hele døgnet
Antal transporter i alt pr. år.	424	752	

Cirka 50 % af alle transporter sker via Sønderskovvej, Bøstrup Strandvej til den nord/sydgående landevej, og cirka 50 % sker via Sønderskovvej til markvej.

Der vil til anlægget samlet set komme ca. 752 transportere pr. år, hvilket ikke vurderes at være uforholdsmæssigt mange, set i forhold til produktionen. Transporter foregår primært indenfor normal arbejdstid, dog kan afhentning af slagtesvin til slagteri ske hele døgnet. I høstperioden vil transporter med korn ligeledes kunne forekomme hele døgnet.

Kommunens vurdering

Ud fra ansøgers oplysninger vil antallet af transporter fra bedriften stige fra 424 til 752 stk. Det er cirka en fordobling. I forhold til at der ansøges om en tredobling af dyreenhederne, vurderer Svendborg Kommune at det kan accepteres.

Ansøger har mulighed for at indgå andre aftaler om modtagelse af gylle fra produktionen på Sønderskovvej 2 end den planlagte til § 16 godkendelsen på Korsvej 3. Det vil sige, aftalearealerne kan udskiftes og dermed ændres de anvendte transportruter. Det er imidlertid Svendborg Kommunes vurdering, at eventuelle krav til eksempelvis gylletransporter kun kan fastsættes i godkendelser efter husdyrgodkendelseslovens § 11 eller § 12. For at sikre eventuelle nye boliger mod gener fra gylletransporten fra Sønderskovvej 2, vurderer Svendborg Kommune, at der skal stilles vilkår om, at der i weekender og på helligdage kun må anvendes transportveje uden om landsbymæssig bebyggelse. En landsby defineres her, som værende et område indenfor byskilte, der medfører 50 km's fartgrænse. Kravet gælder dog ikke, når der er tale om større fordelingsveje.

Fastsættelse af vilkår

Ved udskiftning/indgåelse af aftalearealer må der i weekender og på helligdage ikke transporteres gylle ad veje gennem landsbymæssig bebyggelse (byskilte), dog er større fordelingsveje undtaget

Støv

Ansøgers oplysninger

Det ansøgte staldanlæg forventes kun i meget begrænset omfang at give anledning til støvgener.

Al foderblanding sker i lukket foderlade, hvilket minimerer gener.

I forbindelse med påfyldning af korn i siloer kan der kortvarigt opstå støvgener.

Kommunens vurdering

Der vil kunne forekomme støvgener i forbindelse med intern/ekstern transport samt håndtering af foder og korn.

Der vil ikke være nogen reelle interne transporter på ejendommen, og det er derfor kommunes vurdering, at det ikke vil medføre støvgener.

Da foderblanding sker indenfor i en lukket lade, vil det umiddelbart ikke medføre udendørs støvgener. Som ansøger oplyser, vil der kortvarigt kunne opstå støvgener når kornsiloerne skal fyldes. Det er Svendborg Kommunes vurdering, at da den nærmeste nabobebyggelse (Bøstrup Strandvej 30) ligger ca 200 m Nord for kornsiloerne, vil ejendommen ikke blive væsentligt berørt af støvgener.

Lys

Ansøgers oplysninger

I forbindelse med den nye stald vil der udelukkende blive placeret arbejdslys ved udlevering. Placeringen af de nye lyskilder fremgår af oversigtskortet (se bilag 1). De eksisterende lyskilder er indtegnet på oversigtskortet (se bilag 1). Lyset er/vil blive etableret i en vinkel, som er orienteret mod jorden, således lysskæret ikke vil kunne skabe gener for omboende. Der anvendes sensorer på de udendørs lamper. Foruden arbejdslys vil der blive opsat almindelige arbejdslys ved personaleindgangen.

Kommunens vurdering

Det er Svendborg Kommunes vurdering, at de udendørs lyskilder umiddelbart ikke vil genere naboerne på Bøstrup Strandvej 30 og 21, idet den eksisterende bygningsmasse og mellemliggende hegn vil afskærme for eventuelle gener. Idet lyset orienteres mod jorden og er indrettet med sensor vil det mindske eventuelle gener.

Skadedyr

Ansøgers oplysninger

Generelt vil ansøger være opmærksom på bekæmpelse af skadedyr. Der sørges for at opretholde god hygiejne i staldbygninger m.v. på ejendommen for at minimere fluegenerne. Driftsbygningerne holdes løbende rene og pæne.

Da der er tale om forsuret gylle med lav pH-værdi, er der langt færre gener fra fluer. Fluebekæmpelse sker derfor ikke rutinemæssigt, men udelukkende hvis der opstår gener.

Skadedyr bekæmpes generelt i henhold til gældende retningslinjer på området (Institut for Agro-økologi, Århus Universitet). Specifikt mod rottebekæmpelse på ejendommen vil der blive indgået en aftale om forebyggende bekæmpelse med firmaet Anticimex, som opsætter rottekasser.

Kommunens vurdering

Formålet med at bekæmpe skadedyr er, at der ved driften af husdyrbruget tages hensyn til omkringliggende beboelser. Den mest almindelige gene fra skadedyr er fluegener, men rotter og mus kan også udgøre en væsentlig gene.

Forebyggelse af flueplage kræver først af alt en god gødningshåndtering og en generel god staldhygiejne med fjernelse af gødnings- og foderrester.

Fluer

Institut for Plantebeskyttelse og Skadedyr ved Århus Universitet har udarbejdet retningslinjer for fluebekæmpelse på gårde med husdyr. De indeholder beskrivelse af forebyggelse og bekæmpelse af fluer. Kommunen stiller vilkår om, at væsentlige gener fra skadedyr bekæmpes ud fra Institut for Plantebeskyttelse og Skadedyr's (Skadedyrlaboratoriet) retningslinier.

Rotter

På husdyrbrug har rotter relativt gode levedmuligheder i stalde, på kornlofter og i andre lagerrum. De kan dog også udmærket klare sig på friland, i markhegn o. lign., når der til opfyld også bruges rester af foder og køkkenaffald.

Det er kommunalbestyrelsens ansvar at foretage den nødvendige rottebekæmpelse. Til gengæld er det husdyrbrugets pligt at holde stalde, lagere og andre anlæg i forsvarlig rottesikret stand og sørge for, at der er rimelig orden m.v. med henblik på ikke at give rotterne for gode levedmuligheder. Bekæmpelse af rotter skal ske i henhold til aftale med autoriseret rottebekæmper, f.eks. via den kommunale ordning.

Fastsættelse af vilkår:

Der skal i forbindelse med driften af stalden føres en effektiv flue og skadedyrsbekæmpelse. Bekæmpelsen skal som minimum være i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Institut for Plantebeskyttelse og Skadedyr (Skadedyrslaboratoriet).

Hvor foder opbevares og håndteres skal der renholdes og vedligeholdes, så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr.

Spildevand

Ansøgers oplysninger

Sanitært spildevand ledes til den eksisterende nedgravede tank. Tanken tømmes af ansøger selv og bringes til Snøde rensningsanlæg, Langelands Forsyning. Der er ikke behov for yderligere kapacitet i forbindelse med udvidelsen af svineproduktionen.

Placeringen fremgår af oversigtskortet på bilag 1.

Spildevand	Ledes til	Mængde (m³) ansøgt drift
Vaskevand	Gyllebeholder	400
Sanitært spildevand	Septiktank (kommunal ordning)	30

Der vil ikke skulle etableres en vaskeplads på ejendommen. Al markdrift sker fra anden ejendom, hvorfor der ikke sker håndtering af kemikalier og handelsgødning i forbindelse med husdyrproduktionen.

På nuværende tidspunkt kan det ikke siges, hvorledes drænen på ejendommen kommer til at ligge, da de først skal lægges om i forbindelse med byggeriet. Eventuel omlægning vil sikre at overholde gældende afstandskrav svarende til 15 m. Placering af eksisterende hoveddræn fremgår af kortbilag til beredskabsplanen.

På nuværende tidspunkt optages tagvandet i eksisterende faskiner.

Det er ansøgers ønske, at tagvand kan ledes til nye faskiner og herefter til hoveddræn. Det er planen at etablere faskiner parallelt med den nye stald på begge sider. Faskinerne sikrer en optimal håndtering af tagvand og virker som en form for forsinkelsessystem.

Kommunens vurdering

Spildevand fra vask af produkter fra husdyrhold, foderrekvisitter og lignende bør føres til gyllebeholder, hvilket ansøger har oplyst at det gør.

Sanitært spildevand fra stuehus eller personaletoiletter/-bad må ikke afledes til gyllebeholder, hvilket ansøger har oplyst at det ikke gør.

Tagvand og vand fra befæstede arealer, hvor der ikke forekommer spild af husdyrgødning, bør normalt ikke afledes til gødningsbeholderen af hensyn til beholderkapaciteten, hvilket det ikke gør i ansøgningen. Langeland Kommune vurderer, at der formodentlig skal gives en udledningstilladelse/medbenyttertiladelse, og ansøger søger om dette hos Langeland Kommune.

Svendborg Kommune vurderer, at da der ikke vaskes maskiner på bedriften, skal der ikke være opført en vaskeplads.

Affald

Ansøgers oplysninger

Ansøger har oplyst følgende affaldstyper, mængder, opbevaringssted, samt hvortil affaldet bortskaffes.

Døde dyr

Afhentning sker en gang om ugen.

Døde dyr vil blive opbevaret på en støbt plads uden afløb efter gældende regler (se bilag 1). Fra denne plads vil afhentning ske via Sønderskovvej til Bøstrup Strandvej og videre til landevejen.

Andet

Affaldstype	Opbevaringssted	Transportør	Mgd./år	EAK-kode	ISAG-kode
Kanyler i særlig beholder	Plastbeholder (kany-leboks)	Marius Pedersen	2-3 beholde-re/år	18.02.02	05.13
Tom emballage (papir/pap, plast, lysstofrør, el-sparepærer, tomme medicinflasker og spraydåser	Container 700 l	Marius Pedersen	8,4	18.02.08 15.01.01 15.01.02 16.05.04 18.02.02	05.13 50.00 52.00 23.00 05.13

Container tømmes efter fast aftaleordning ca. 1 gang pr. måned af godkendt firma.

Kommunens vurdering

Kommunalt affaldsregulativ

I forhold til håndteringen af affald tager vurderingen udgangspunkt i håndteringen i form af opbevaring, sortering, mærkning og bortskaffelse lever op til bestemmelserne i det til en hver tid gældende kommunale regulativ for erhvervsaffald.

Farligt affald

Der må højst afleveres 200 kg/år pr. virksomhed til genbrugsstationen. Virksomheden kan få kvittering for aflevering af det farlige affald. Kvitteringen kan bruges som dokumentation for tilsynsmyndigheden. Hvis virksomheden har mere farligt affald end 200 kg/år, skal det bortskaffes af et godkendt firma.

Farligt affald, der indeholder olie skal følge samme vilkår, som for opbevaring og håndtering af olieprodukter.

Medicinrester, kanyler mm. skal opbevares og bortskaffes som Klinisk risikoaffald.

Døde dyr

I forhold til opbevaring og afhentning af døde dyr, henvises der til den til hver en tid gældende bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr, samt den tilhørende vejledning. Svendborg Kommune gør opmærksom på, at der er specielle regler omkring husdyrproduktioner over 500 DE (. bek nr. 1005 af 14-08-2007).

Udgangspunktet er, at opbevaring og afhentning af døde dyr skal ske på en sådan måde, at en eventuel smitterisiko til dyr og mennesker undgås, at lugtgener mindskes mest muligt, og at placeringen vælges ud fra et æstetisk hensyn og sådan at der ikke opstår uhygiejniske forhold. Desuden skal de døde dyr indtil afhentning opbevares på en måde, der sikrer mod ådselædende dyr (f.eks ræve), f.eks. ved opbevaring i lukket container,

evt. på køl eller frost, ved anvendelse af kadaverkappe, ved cementeret underlag i kombination med indhegning, eller på anden vis. Ved opbevaring i tæt og lukket køleanlæg eller fryseanlæg vil dette i sig selv yde beskyttelse mod ådselædende dyr.

Opbevaringsstedet skal være placeret i passende afstand fra offentlig vej, produktionsbygninger og arealer med produktionsdyr, for at forebygge smittespredning. Opbevaringsstedet skal være placeret ved fast tilkørselsvej. Hermed menes at tilkørselsvejen skal være etableret med stabilt underlag.

Det er Svendborg Kommunes vurdering, at opbevaringen af affald og døde dyr sker i henhold til gældende regler. Der stilles vilkår omkring opbevaring af affald.

Fastsættelse af vilkår:

Både ikke farligt og farligt affald skal opbevares sådan, der ikke er risiko for spredning af affaldsfraktionerne på ejendommen og sådan, at der ikke kan ske forurening af jord, grundvand eller overfladevand.

Forurening og gener fra husdyrbrugets arealer

Der er ingen arealer tilknyttet ansøgningen. Husdyrgødningen fra produktionen på Sønderskovvej 2 indgår som en del af gødningsproduktionen under Rubenlund Agro A/S, hvor udspretningsarealerne til husdyrgødning er godkendt i en § 16 areal-godkendelse.

Egenkontrol

Ansøgers oplysninger

Det forventes, at der vil blive ført forskellige skriftlige opgørelser over egenkontrol, når projektet realiseres, fx

- *Produktionsopgørelser*
- *Kontrol med leverede grise/slagterirapport*
- *Registrering af vandforbrug*
- *Registrering af energiforbrug*
- *Foderplaner*
- *Opsyn med staldteknologier og registrering af driftsforstyrrelser samt uheld*

Herudover vil der iværksættes en række andre faste procedurer, som dog ikke registreres skriftligt:

- *Vask af staldsektioner inklusiv ventilatorer efter bestemte rutiner*
- *Tjek af opbevaringskapacitet*

I løbet af dagen vil anlæggene blive holdt under opsyn, og det vil blive tjekket, om anlæggene kører, som de skal.

Kommunens vurdering

Det er Svendborg Kommunes vurdering, at der skal foretages egenkontrol i forhold til:

- Dokumentation for husdyrholdets størrelse
- Dokumentation for indhold af N/P i foder (foderkontrol).
- Dokumentation for el- og vandforbrug.
- Kontrol og vedligehold af belægninger, der skal fremstå tætte og hele.
- Kontrol og vedligehold af gyllepumper.
- Kontrol (løbende opdatering) af beredskabsplan.

Fastsættelse af vilkår

Der er fastsat vilkår i henhold til ovenstående under de enkelte afsnit, og kommunen skal ved tilsyn og kontrol have adgang til al den nævnte dokumentation. Dokumentationen skal have en sådan form, at den tydeligt kan vise, at vilkårene i godkendelsen er overholdt – uanset driftsmæssig sammenhæng med andre produktionsanlæg.

For en del af egenkontrollen har kommunen dog umiddelbart adgang til informationen via offentlige registre. Det drejer sig om dokumentationen for husdyrholdets størrelse, forpagtningsarealer og andelen af efterafgrøder/reduceret kvælstofnorm.

0-alternativ

Der skal gives en beskrivelse af konsekvenserne af, at anlægget ikke gennemføres (0-alternativet).

Ansøgers oplysninger

0-alternativet belyser konsekvensen af, at der ikke foretages en udvidelse af svineproduktionen, og den nuværende landbrugsdrift fortsættes.

De væsentligste konsekvenser af, at der ikke foretages en udvidelse af svineproduktionen på ejendommen vil bl.a. være de fysiske, primært fordi der ikke sker en ændring af landskabet i form af opførelse af en ny stald.

Dernæst vil 0-alternativet få en samfundsmæssig negativ betydning i form af færre arbejdspladser, som projektet forventes at generere. Dertil kommer manglende investeringer og manglende arbejdsopgaver/arbejdspladser, som anlægsfasen vil afstedkomme. Endelig vil 0-alternativet ikke føre til en øget produktion af husdyrgødning, øget antal transport med dyr, foder og gylle/fiber.

Da placeringen af en ny stald sker i tilknytning til eksisterende stald, som er en forudsætning for samdriften mellem smågrisestalden og den nye slagtesvinestald samt tilhørende siloanlæg, er der ikke foretaget analyse af en alternativ placering på barmark. Husdyrbrugloven tilstræber, at nye stalde placeres i tilknytning til eksisterende bebyggelsesareal, og da dette er muligt inden for lovens rammer, er en alternativ placering fravalgt.

Kommunens vurdering

Svendborg kommune vurderer, at 0-alternativet vil svare til den eksisterende produktion på ejendommen.

Transporterne til og fra ejendommen er vurderet til at være 752 pr. år. På baggrund af ansøgers oplysninger forventes det, at transporterne vil øges med 77 %. Der er ved nudrift ingen regulering af transporter til og fra ejendommen.

Ammoniakemissionen for den eksisterende produktion er i ansøgningssystemet beregnet til 4.332 N/år. Ammoniakemissionen mindskes efter udvidelsen til ca. 2.972 kg N/år.

Lugtemissionen øges fra 20.160 LE til 38.768 LE. Husdyrlovens afstandskrav overholdes imidlertid, mht geneafstandene i forhold til nabo, samlet bebyggelse og byzone.

Samlet set vurderer Svendborg Kommune, at fastholdelse af den eksisterende produktion vil have størst betydning i forhold til lugt- og transportpåvirkningen.

Ophør af drift

Ansøgers oplysninger

Ved husdyrbrugets ophør fjernes tilbageværende husdyrgødning, ejendommen ryddes for affald, døde dyr, spildevand, foder m.v. Ved ophør af produktionen vil ansøger sørge for, at der foretages en generel oprydning på produktionsbygninger m.v., så disse fremtræder pæne og i hygiejnisk god stand. Fodersiloer og lignende opbevaringsenheder tilknyttet produktionen vil blive tømt for indhold.

Kommunes vurdering

Det er Svendborg Kommunes vurdering, at ved ophør af driften skal tilsynsmyndigheden straks orienteres. Desuden skal der træffes den nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare og tilhold af skadedyr. De endelige foranstaltninger skal dog under alle omstændigheder drøftes med og accepteres af tilsynsmyndigheden, hvis driften ophører. Det stilles der vilkår til:

Fastsættelse af vilkår:

Tilsynsmyndigheden straks skal orienteres, hvis driften ophører. Orienteringen skal være skriftlig og skal sendes til tilsynsmyndigheden før ændringen/ophøret indtræder.

Ved driftens ophør skal der træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare og tilhold af skadedyr. Foranstaltningerne skal drøftes med og accepteres af tilsynsmyndigheden.

Konklusion

Idet de lovpligtige afstandskrav og beskyttelsesniveauer er overholdt, vurderer Svendborg Kommune at udvidelsen af husdyrbruget kan godkendes.

Udvidelsen vil ikke medføre en væsentlig genepåvirkning af naboer, naturområder omfattet af § 7 i loven, øvrige naturområder, Natura 2000 områder eller landskabelige værdier og kulturmiljøer.

Endelig er det vurderet, at de ovennævnte naturområders bestande af vilde planter og dyr herunder bilag IV-arter samt deres levesteder ikke vil påvirkes væsentligt af det ansøgte projekt.

Ansøger har redegjort for at der anvendes bedst tilgængelig teknik (BAT) med udgangspunkt i management, foder, staldindretning, forbrug af vand og energi samt opbevaring og behandling af husdyrgødning. På den baggrund konkluderer kommunen, at der anvendes BAT til at forebygge og begrænse eventuel forurening.

Samlet set vurderer Svendborg kommune, at udvidelsen ikke medfører en væsentlig påvirkning af miljøet.

Beskrivelse af eventuelle hørings svar, og vurdering

Projektet har været forannonceret på Langeland og Svendborg Kommunes hjemmesider i 2 uger i perioden 31. juli til 18. august 2015. Der er i denne periode ikke indkommet nogen bemærkninger.

I forbindelse med sagsbehandlingen har 66 naboer (indenfor lugtkonsekvenszonen på 900 m) været partshørt i seks uger i perioden 8. april til 20. maj 2016. Klageberettigede organisationer er blevet informeret om høringen. I høringsperioden var projektet annonceret på Langeland og Svendborg Kommunes hjemmesider, hvor udkastet til godkendelsen var vedlagt.

Der er i denne periode indkommet bemærkninger fra 5 naboer, samt et indlæg fra en part der ikke var høringsberettiget.

2 af høringssvarerne (4 parter fra 2 adresser) var positive tilkendegivelser omkring udvikling af bedrifterne på Langeland.

Bemærkningerne fra 3 af høringssvarerne (3 parter på 2 adresser) omfatter følgende emner (markeret med kursiv):

Lugt: *Der udtrykkes tvivl om teknikken omkring reduktion af lugt kan holde generne lig med eller mindre end i dag.* Svendborg Kommunes bemærkning: Beregninger viser, at bedriften vil lugte længere væk i den ansøgte drift i forhold til den nuværende drift. Beregningerne på lugt viser dog, at grænserne for lugt i forhold til hhv naboer, samlet bebyggelse og byzone er overholdt i forhold til loven.

Belastning af vejnettet: *Der udtrykkes bekymring omkring vedligeholdelse af vejnettet ved øget belastning via flere transportere.* Svendborg Kommunes bemærkning: med hensyn til miljøgodkendelsen under husdyrloven, så er det generne for naboerne langs transportvejene, som skal varetages og ikke hensynet til slid på offentlig vej. Hvis man observerer huller i vejen eller langs kanten af vejen, ødelagte skilte eller lignende på offentlige veje og stier i Langeland Kommune så vil kommunen meget gerne have det af vide. Man kan gå ind på Langeland Kommunes hjemmeside under Borger Tip eller benytte dette link: http://www.langelandkommune.dk/Borger/HavneTrafikVeje/Borger_Tip hvor der kan indberettes fejl på veje eller stier. Så øget trafik og slid på en vej skulle ikke gerne medføre flere huller. Det er kun fejl på Langeland Kommunes egne veje og stier som bliver rettet. Ved fejl på private fællesveje, skal der tages kontakt til vejejerene. Henvendelser om f.eks. mangel på rengøring ved markarbejde skal rettes til politiet.

En stor udvidelse, så vil ammoniak og lugt vel også øges? Svendborg Kommunes bemærkning: Beregningerne viser at ammoniakudledningen mindskes og lugt øges indenfor lovens grænser.

Fluer: *Der er i forvejen mange fluer.* Svendborg Kommunes bemærkninger: Der stilles vilkår omkring at der udføres fluebekæmpelse i henhold til gældende retningslinjer fra Skadedyrslaboratoriet.

Endelig har ansøger og ansøgers konsulent været partshørt i seks uger, og i den forbindelse gennemset et udkast til kommunens afgørelse. Ansøger og konsulent havde enkelte bemærkninger til udkastet.

BILAG

Bilag 1. Oversigtskort med anlæg og angivelse af bygningsmæssig indretning

Bilag 2. Tegning af staldindretning

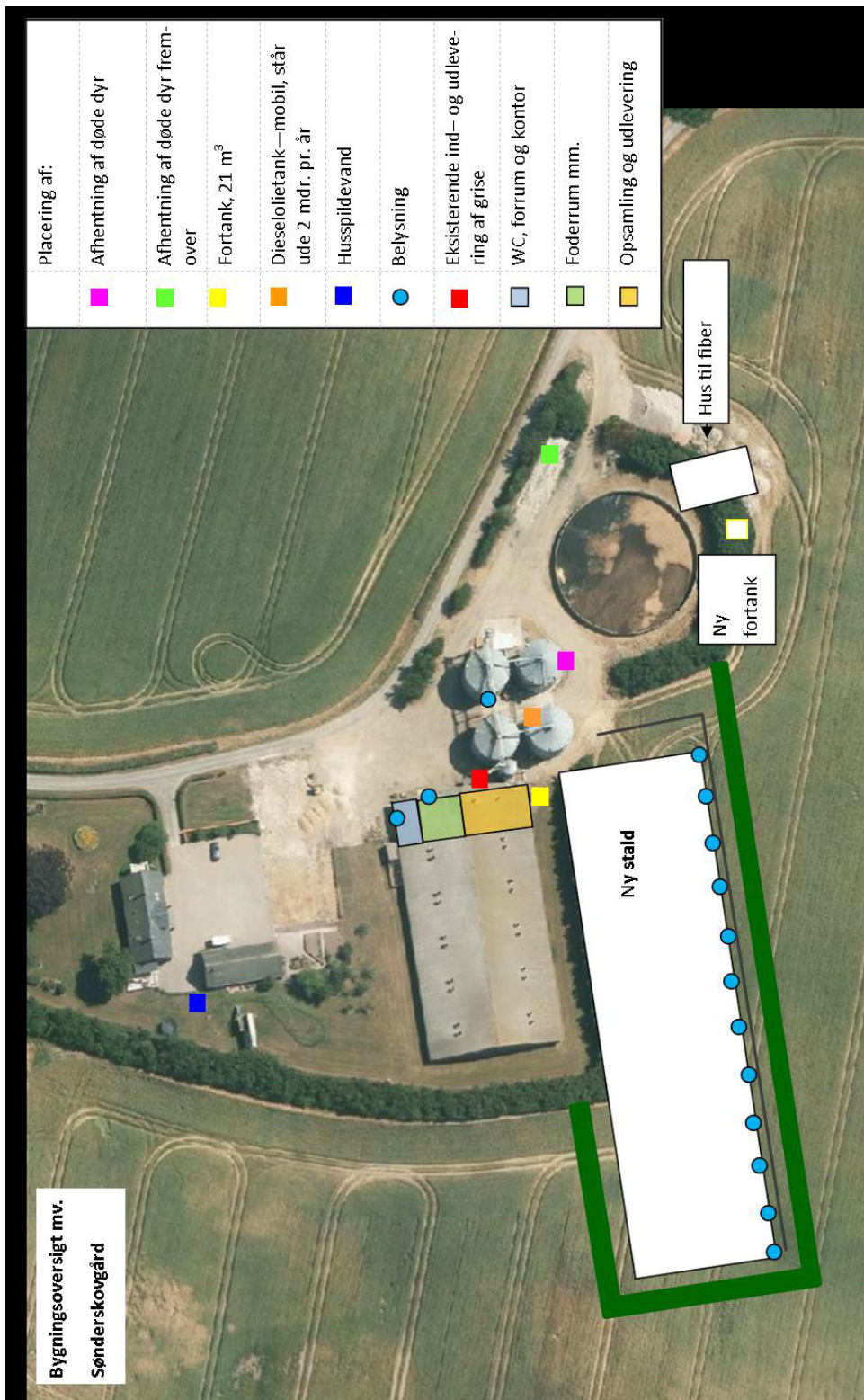
Bilag 3. Oversigtskort med lugtgeneafstand til naboer

Bilag 4. Beredskabsplan

Bilag 5. Smell Fighter

Bilag 6. Lugtberegninger

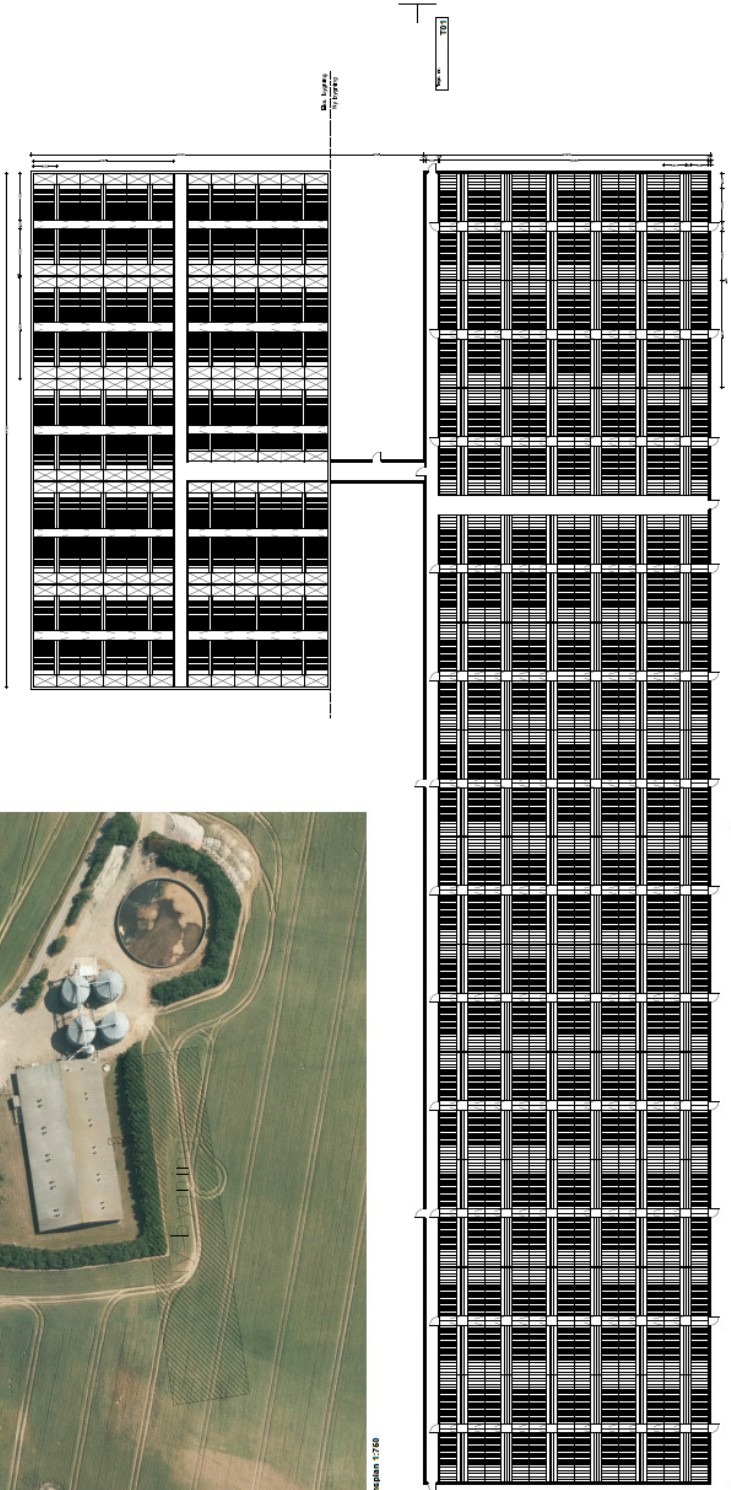
Bilag 1. Oversigtskort med anlæg og angivelse af bygningsmæssig indretning.

Bilag 2. Tegning af staldindretning

Staldkomplekset 1:760

Planaftegning 1:200

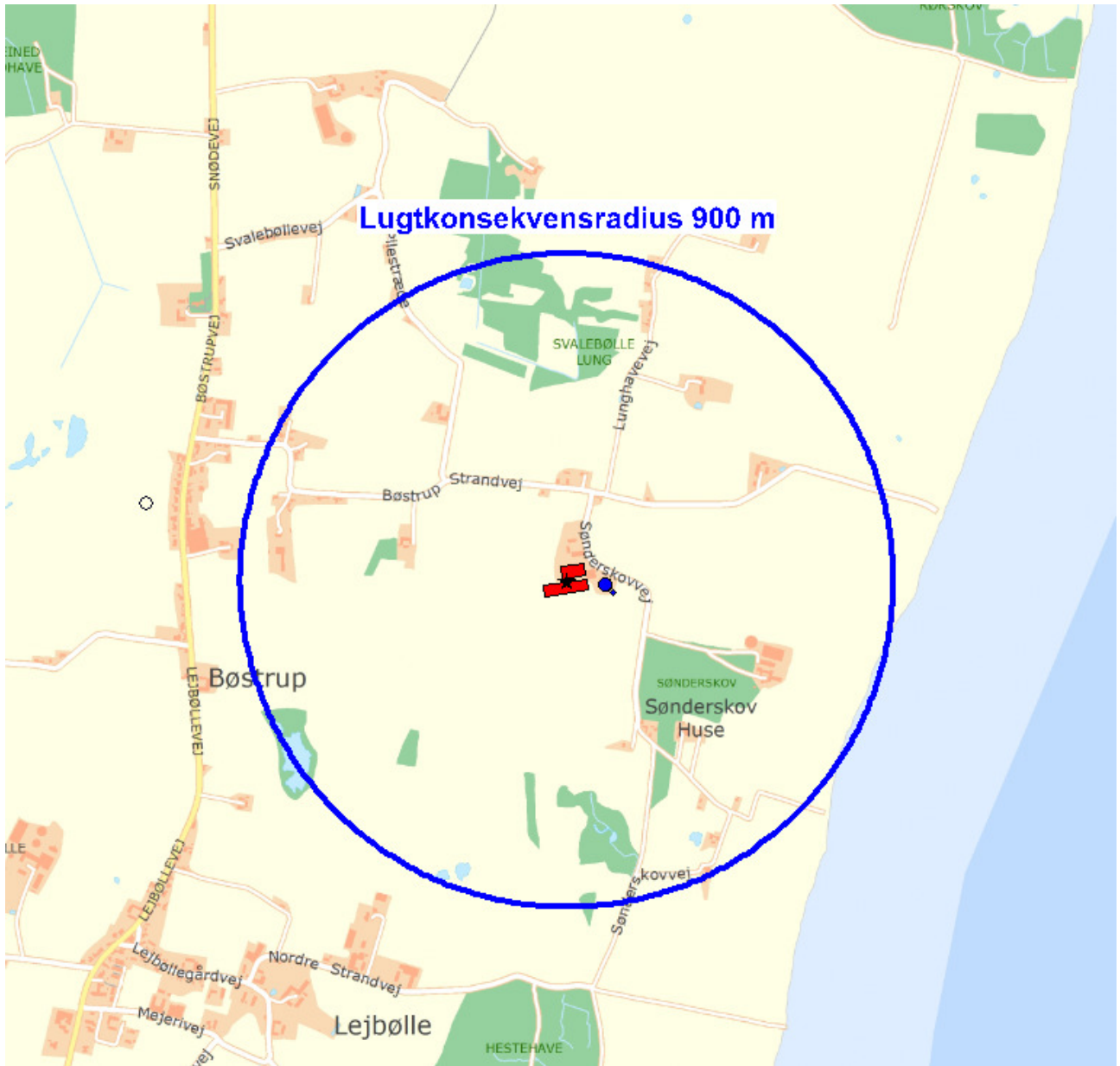
Skjede
 R. Skjede Kroppen A/S
 Skjedevej 12, 1460 Skjede
 Tlf. 46 46 46 46
 www.skjede.dk

Projekt	18. Skjede Kroppen A/S, Skjedevej 12, 1460 Skjede
Udført af	Skjede Kroppen A/S
Dato	15.03.2015
Udført af	Skjede Kroppen A/S
Udført af	Skjede Kroppen A/S
Udført af	Skjede Kroppen A/S

Denne tegning er R. Skjede Kroppen A/S' ejendom, og alle rettigheder, forbehold eller eventuelle tilladelser.

Bilag 3. Oversigtskort med lugtgeneafstand til naboer

Bilag 4. Beredskabsplan.

Beredskabsplan

for

Rubenlund Agro A/S

Afd. Sønderskovgård

Sønderskovvej 2
5953 Tranekær

Indholdsfortegnelse

Telefonnumre	74
Brand- og evakueringsinstruks	75
Overløb af Gylle	76
Kemikalie- og oliespild	77
Stophaner/hovedafbrydere	78
Strømsvigt	79
Bilag A Kort over ejendommen	80
Bilag B Kort over udløbspunkter fra dræn til vandløb	81

Udarbejdet af: Rubenlund Agro A/S ved Ulrik Brøholm.

Denne beredskabsplan er udarbejdet som en del af ejendommens miljøgodkendelse med det formål at stoppe og begrænse evt. uheld med konsekvenser for det omgivne miljø.

Planens indhold skal være kendt af gårdens ansatte m.m. og udleveres til evt. indsatsleder/miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand og lignende.

Beredskabsplanen revideres/kontrolleres mindst 1 gang om året og skal være let tilgængelig og synlig. Beredskabsplanen findes på pc i afdelingens kontor samt hjemmeside.

Kort materiale.

Bagerst er der et oversigtskort over ejendommen m.m. med angivelse af:

- Dieseltanke og olietanke (overjordiske og nedgravede)
- Drænbrønde/regnvandsbrønd/afløb
- Udløbspunkter til vandløb/jord fra dræn
- Slukningsmateriel og åndedrætsværn
- Afbrydere til diverse pumper, anlæg, strømafbryder m.v.
- vt. fald/kote mod vandløb/dræn/brønde og boringer
- Trykflasker/oplag af f.eks. F-gas, stationære F-gasbeholdere, svejseanlæg m.v. –
- Flugtveje for dyr/ frigørelse mm.

Husk!

Ved store uheld ring altid 112, ved mindre uheld ring altid til miljømyndighederne. Er man i tvivl ring altid 112.

Efter brand m.m. - tag kontakt med miljømyndighederne med hensyn til genopbygning af stald m.m.

Telefonnumre

Miljømyndighed	kontaktes på telefon	7632 6500	dag eller nat
Falck	kontaktes på telefon	7010 2030	dag eller nat
Brandvæsen	kontaktes på telefon	112	dag eller nat
Lægevagt	kontaktes på telefon	+45 7011 0707	dag eller nat
Tandlægevagt	kontaktes på telefon	6251 2040	dag eller nat
Landbocenteret	kontaktes på telefon	6315 5400	dag eller nat
Dyrlæge	kontaktes på telefon	+45 4079 2800	dag eller nat
Foderstofforretning	kontaktes på telefon	3368 1500	dag eller nat
Elektriker	kontaktes på telefon	+45 3071 8053	dag eller nat
VVS	kontaktes på telefon	+45 2028 4947	dag eller nat

Brand- og evakueringsinstruks

Ved brand, der ikke kan slukkes ved egen hjælp.

Tilkald brandvæsenet – RING 112 – oplys:

- Navn, adressen og telefonnummer, der ringes fra.
- Hvad er der sket og at det er en gårdbrand?
- Er der tilskadekomne – hvor mange.
- Er dyrene kommet ud – art og antal, der evt. er fanget.

Kontakt ejeren, Ulrik Brømholm på telefon +45 2020 1285.

Iværksæt rednings- og slukningsarbejde, hvis det er muligt og forsvarligt, herunder fjernelse og evakuering af dyr, olie, trykflasker, gødning og kemikalier.

Placering af slukningsmateriel er angivet på oversigtskortet. Dette vil blive opdateret i forbindelse med etablering af den nye stald.

Hvis det ikke er muligt at slukke branden – forsøg at begrænse den ved lukning af døre og vinduer.

Modtag brandvæsenet og udlever denne mappe sammen med kortmaterialet.

Oplys endvidere:

- Evt. tilskadekomne eller dyr, der ikke er reddet i sikkerhed.
- Hvor det brænder
- Brandens omfang
- Hvor der er adgangsveje.

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

Pulverslukkere (se kort i kontor), vandslange i foderlade, vandslanger i gangarealer. Anlægget er indrettet efter gældende lovgivning og hvert år afholdes møde med beredskabschefen, hvor alle ansøgers produktioner gennemgås.

Overløb af Gylle

Instruks

Ved større overløb af gylle eller ved brud på gylletanken – **RING 112**.

Oplys:

- Navn, adressen og telefonnummer, der ringes fra
- Hvad der er sket, og hvor meget der er løbet ud
- Om der er risiko for forurening af vandløb, eller drikkevandsboring.

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne.

Kontakt ejeren Ulrik Bremholm på telefon + 45 2020 1285

Kontakt miljømyndighederne ved telefon 7632 6500.

Forsøg opdæmning for at undgå, at gylle løber til Eismosen mod syd (drænbrønd placeret nord for Eismosen – se kort).

Opdæmningen kan evt. foretages med jord, halmballer og lignende afhængig af mængden af gylle. Er gyllen løbet til dræn, skal der laves en opdæmning af vandløbet med en bigballe / fyldning af grøft i den nordlige del af Eismosen.

Modtag brandvæsenet/miljømyndighederne og udlever denne mappe med sammen med kortmaterialet.

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

Kemikalie- og oliespild

Instruks

Ved større overløb af mælk, kemikalier og olie – **RING 112** – oplys:

- Navn, adressen og telefonnummer, der ringes fra
- Hvad der er sket, hvad og hvor meget der er løbet ud
- Om der er risiko for forurening af vandløb, drikkevand.

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne. Der findes ikke kemikalier på ejendommen, da al markdrift sker fra anden ejendom.

Kontakt ejeren, Ulrik Brømholm på telefon + 45 2020 1285

Kontakt miljømyndighederne ved telefon: 7632 6500

Forsøg opdæmning for at undgå, at det løber til drænbrønd placeret _____ (se vedlagte kort)

Opdæmningen kan evt. foretages med jord, halmballer og lignende afhængig af mængden og art. Er der fx løbet olie til dræn, kan man lave en opdæmning af vandløbet med en bigballe _____ .(se vedlagte kort)

Modtag brandvæsenet/miljømyndighederne og udlever denne mappe med sammen med kortmaterialet.

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

I _____ samt i kemikalierummet findes der savsmuldspakker og kattegrus, der kan benyttes til at opsuge spildte væsker.

Stophaner/hovedafbrydere

Afbrydere til diverse pumper, anlæg, strømafbryder m.v. skal ligeledes noteres på kortet over ejendommen. Dette afsnit opdateres efter etablering af ny stald.

Vand

Hovedhane sidder ved hegnet i svinget på Sønderskovvej ud for kornsiloer.

Elektricitet

Hovedafbryder sidder i skab i foderlade eller sikringsskab ved lade.

El-tavle sidder i foderlade i skab.

Sikringer opbevares i skabet.

Strømsvigt

Instruks

Vurder, om dyr vil lide under træk fra nødpluk eller varme.

Tjek alle stalde og se, om nødplukket er åben.

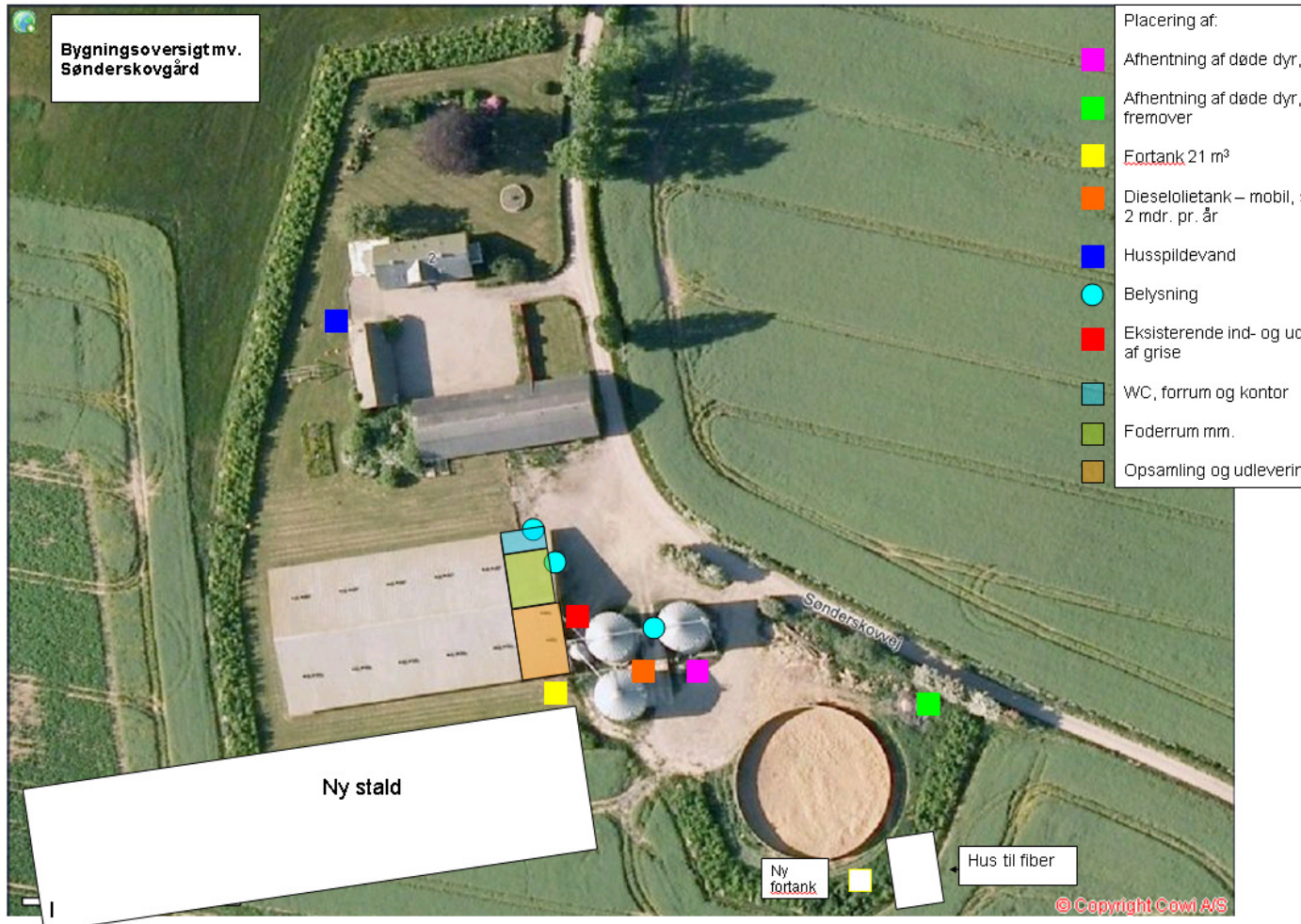
Begræns trækgener og varmeudvikling (overbrusning).

Kontrollér, at der ikke sker forurening som følge af manglende strøm til pumper og lignende.

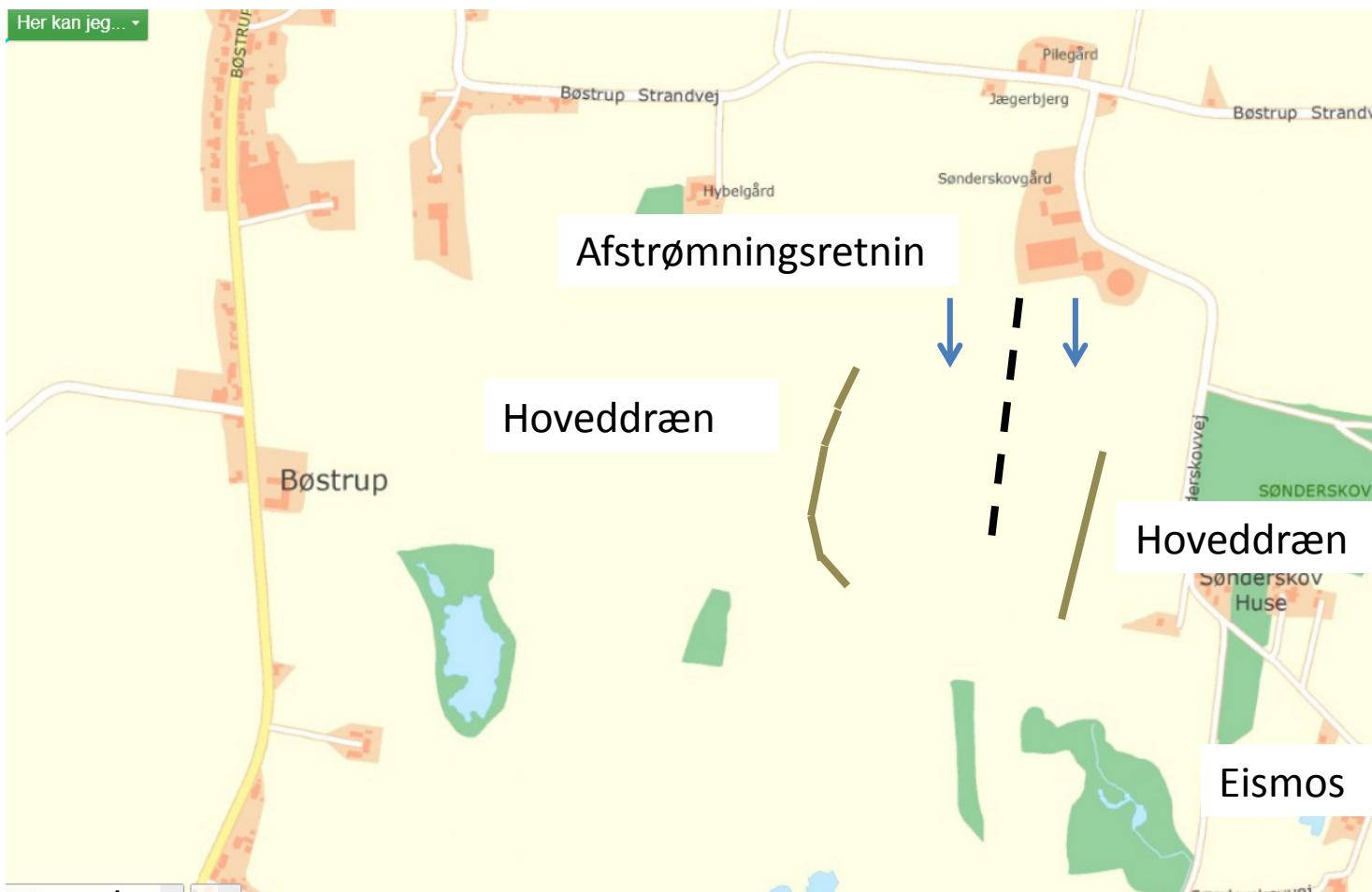
Ved strømsvigt på over 1 time, ring til LEF 6251 1055 og forhør, om varigheden af udfaldet.

Iværksæt eventuelt opstart af nødstrømsgenerator.

Bilag A Kort over ejendommen

Bilag B Kort over udløbspunkter fra dræn til vandløb

Bilag 5. SmellFighter

FRISK LUFT...

behøver
ikke at være
svinedyrt!

smellFIGHTER

- er banebrydende inden for reduktion af lugten fra
svinestalde og er samtidig billig i indkøb og drift.

Er du nysgerrig? Så læs mere her om i denne folder...

 Infarm[®]

**MINDRE FORBRUG AF ENERGI OG SVOVLSYRE
GIVER STOR LUGTREDUKTION FRA GYLLE**

SMELLFIGHTER®

▶ MARKEDETS BILLIGSTE LUGTREDUKTION

SmellFighter 2 er bærebærende inden for reduktion af lugten fra svinstalde. Processen sker som en mekanisk løsning der betyder at den er billig i indkøb og drift.

▶ MILJØFORBEDRING OG MARKANT LUGTREDUKTION I EN LØSNING

En genial og enkel konstruktion med en tromle monteret i en container fraseparerer en andel af fibrene i gyllen således der tilbagepumpes en tyndere gylle til staldsystemet. Alt dette foregår i forbindelse med forsyningsprocessen. Processen har påvist en lugtreduktion på mindst 43 procent.*

SmellFighter 2 fungerer sammen med vores NH4+ staldforsyningsanlæg, der ved tilsetning af svovlsyre reducerer ammoniakfordampningen fra svinstalde med 70 procent. Med en kombiløsning af NH4+ staldforsyningsanlægget sammen med SmellFighter 2 anvendes der mindre svovlsyre og mindre energiforbrug.

▶ ETABLERING PÅ NYE OG EKISTERENDE STALDE

Specielt på indkøbs- og anlægsiden er der store besparelser at hente. NH4+ forsyningsanlægget og SmellFighter 2 kan uden videre etableres i forbindelse med nye såvel som eksisterende svinstalde med et gyllesystem. Der skal ikke foretages dyre ombygninger af tagkonstruktioner eller andre omfordringer i staldsystemet for at få lugtreduktionen på 43 procent og ammoniakreduktionen på 70 procent.

* Målt ved afprøvnig på VSP's forsøgsstation Grønhøj

Slutrapport

j.nr. 3663-U-10-00150

"Add-on teknologi til lugtreduktion i forbindelse med forsøringsanlæg"

Projektperiode (efter forlængelse): 1/9-2010 – 31/12-2013

Projektdeltagere (efter projektændring): Infarm A/S, svineproducent Peter Kragh Andersen og Videncenter for Svineproduktion, L&F

Resume

Infarm A/S og Videncenter for Svineproduktionen har gennemført projektet "Add-on teknologi til lugtreduktion i forbindelse med forsøringsanlæg". Formålet var at udvikle en teknologi, der kan tilkobles et gylleforsøringsanlæg, hvorved man kan opnå reduktion af lugtgener fra slagtesvinestalde og samtidig undersøge effekt på emission af lugt, ammoniak og drivhusgasser fra stalden. I løbet af projektperioden har en de oprindelige deltager (BioAqua as) trukket sig fra projektet, Infarms A/S er blevet solgt fra af Grundfos, hvor både ledelsen i Infarm A/S, og dermed er projektledelsen også udskiftet i projektperioden. Projektperioden er derfor blevet forlænget, og projektet ændret jf. projektændringen af november 2011. I forbindelse med projektændringen blev svineproducent Peter Kragh Andersens rolle i projektet ændret fra besætningsvært til sparingspartner for Infarm A/S.

Fagligt er der udviklet en teknologi der ved mekanisk separation, led i den daglige forsøringsproces, har vist sig i stand til at reducere lugten fra en slagtesvinestald med over 40 % uden, at det har påvirket den gode effekt af gylleforsuring på ammoniak og drivhusgasser.

På baggrund af resultaterne opnået i projektet forventer Infarm A/S en stor efterspørgsel på produktet og en forøget intern beskæftigelse mere end 50 % over de næste 2 år.

Baggrund

Gylleforsuring med svovlsyre har en veldokumenteret effekt på emission af ammoniak fra svinestalde. Teknologien har siden 2004 været brugt i besætninger med både svin og kvæg og er optaget på Miljøstyrelsens Teknologilisten med en ammoniakreducerende effekt på 70 % for svin. Infarm A/S (og tidligere Starring Miljø) har gennem de sidste ti år leveret henvend 100 anlæg til svine- og kvægbesætninger i hele Danmark. I flere tilfælde har etablering af gylleforsuring været en forudsætning for at kunne opnå miljøgodkendelser i

forbindelse med udvidelser og nybyggeri. Teknologien har dog ingen dokumenteret effekt på lugt, hvilket ville kunne styrke teknologiens udbredelse og løse problemer med nabogener for mange svineproducenter.

VSP har i to Innovationslovsprojekter (j.nr. 3412-05-01250 og 3412-07-02074) i samarbejde med firmaet Bio Aqua dokumenteret, at lugten fra gylle, og dermed også lugtemission fra stalde, kan reduceres med ca. 40 % ved at separere gyllen mekanisk og efterfølgende behandle den med gasarten ozon én gang om ugen. I det sidste projekt blev den lugtreducerende behandling koblet med forsuring ved en til to behandlinger om ugen. Resultatet af var dog ikke tilfredsstillende, idet der kun blev opnået 40 % reduktion af ammoniak. Dette formoder man skyldes en kombination af den nedsatte behandlingshyppighed med syre (fra daglig til to gange pr. uge), samt at bufferkapaciteten i gylle mindskes ved separation. Sidstnævnte bevirker, at pH-værdien i gylle er ustabil med højere ammoniakfordampning til følge.

For at opnå den forventede effekt med 40 % lugtreduktion og 70 % ammoniakreduktion blev det vurderet, at det var nødvendigt at opretholde den daglige forsuring og kombinerer gyllebehandling med mekanisk separation og ozonbehandling én-to gange pr. uge. Opbygning af anlæg til – samt dokumentation af – denne gyllebehandlingsstrategi var baggrunden for gennemførelsen af projektet.

Formål og nytteværdi

Formålet med nærværende projekt var at udvikle én teknologi, der løser flere problemer. Dels reducere lugt, ammoniak og drivhusgasser fra stalden, dels separere gyllen så den faste del kan anvendes til biogasproduktion. Endelig reduceres emissioner fra både lager og mark.

Nytteværdi for Infarm A/S er øgede salgsmuligheder for nye forsurationsanlæg samt opgradering af eksisterende. Da teknologien giver mulighed for tilslutning af staldsektioner, der er betydeligt større, end det ellers ville være muligt, betyder det også, at det bliver billigere for landmanden at installere forsuring på ejendommen. Ydermere er teknologier til omkostningsbillig lugtbekæmpelse meget efterspurgt inden for landbruget.

For VSP er nytteværdien, at svineproducenter får mulighed for at opgradere eksisterende (og kommende) forsurationsanlæg, således at der i forbindelse med udvidelser kan opnås de nødvendige lugtreduktioner uden, at der skal investeres i yderligere miljøteknologier.

Gennemførelse

Projektet er gennemført i fem arbejdsplaner (AP), som beskrevet i projektændring fra november 2011 (godkendt af NaturErhverv 28. december 2011).

I den oprindelige ansøgning skulle AP 3 og AP 4 være gennemført hos svineproducent Peter Kragh Andersen. Som beskrevet i projektændringen blev projektgruppen, i løbet af det første år af projektet på Møllegaarden, opmærksom på en række problemstillinger, der vanskeliggjorde gennemførelsen af projektet i den oprindelige form. Projektgruppen foreslog derfor, at projektet blev ændret, således at add-on teknologien kun omfattede mekanisk separation af den forsurede gylle og at hele projektet (inkl. AP 3 og AP 4) blev gennemført på Videncenter for Svineproduktions forsøgsstation Grønhøj. På baggrund af de erfaringer der blev draget på Møllegaarden i det første år af projektperioden, bidrog Peter Kragh Andersen fremadrettet som sparringspartner for Infarm A/S vedr. indretning af gyllesystemer.

I nedenstående beskrives kort aktiviteterne i de enkelte arbejdsplaner.

AP 1 – Ammoniak- og lugtreduktion fra stalde med daglig forsuring af gylle i kombination med add-on teknologi baseret på ozontilsætning

Der er i klimakamre (små eksperimentelle staldsektioner med to stier med i alt 32 dyr pr. sektion) gennemført forsøg med daglig forsuring i kombination med en ugentlig separation og ozonbehandling af gyllen. Gyllen blev i forsøgsstationen dagligt udsluset til en fortank, hvor pH blev justeret til 5,5 med svovlsyre, inden gyllen efterfølgende blev pumpet retur til gyllekummerne i stalden. Én gang om ugen blev gyllen efter forsuring pumpet gennem add-on anlægget til yderligere behandling. Her blev den forsurede gylle først separeret i to trin under tilsætning af polymer, og efterfølgende blev der tilsat ozon til gyllen i et lukket system, inden gyllen blev pumpet retur til stalden. Add-on behandlingen foregik delvist automatisk under overvågning og løbende visuel kontrol af slutproduktet. Effekten på ammoniak- og lugtemissionen fra klimakamrene blev bestemt dagen efter add-on behandling og igen dagen umiddelbart inden næste behandling. Målinger blev gennemført over to hold grise.

AP2 – Identifikation af målbare styringsparametre for add-on teknologien

Forsøgene er gennemført med en tromlesi fra firmaet Stjernholm a/s. Den anvendte tromlesi havde en spalteåbning på hhv. 1 og 2 mm. Derudover blev der testet:

- ydelse på fødepumpen
- behandlingstid på separatoren samt
- hældning på separatoren

Der er lavet test af pH værdi før og efter processen, ligeledes er der testet tørstofprocenter i hhv. gylle og rejeftvand.

AP3 – Ombygning af eksisterende gyllebehandlingsanlæg på Forsøgsstation Grønhøj

I det videre forsøg på Forsøgsstation Grønhøj indgik der tre grupper med to klimakamre i hver:

- Daglig forsuring uden separation
- Daglig forsuring efterfulgt af separation og
- Kontrol, hvor gyllen blev sluset ud, når kummerne var fulde (to gange pr. hold grise)

Gyllesystemet blev ændret, så kamrene to og to blev koblet på samme anlæg/fortank, i alt blev der etableret fire fortanke (to som procestanke til forsøringsanlæg, en holdetank til add-on samt fortank til almindelig gylleudslusning fra kontrolgruppen). Styring til forsuring blev etableret i alle seks kamre. Etablering af separationsanlæg i form af tromlesi samt opsætning af containere (inkl. rør og spjæld) til opsamling af fraktioner. Endelig blev der opstillet pallevægte til vejning af syreforbrug og produktion af fiberfraktion fra separation.

AP4 – Procesoptimering og målinger af lugt- og ammoniakreduktioner samt drivhusgasser på Forsøgsstation Grønhøj

Efter ombygningen af separationsanlægget på Grønhøj blev processen optimeret ud fra de i AP2 fastsatte styringsparametre.

Add-on anlægget kørte fuldautomatisk efter tidsstyring, dog overvåget både via fjernovervågning og af staldpersonalet på Grønhøj. I vinteren 2012-2013 blev projektet ramt først af sygdomsudbrud på Forsøgsstation Grønhøj, der medførte total sanering, og sidenhen af hård frost (som forsøgsanlæg var rørføringen ikke gravet ned og frostsikret). I alt stod projektet stille fra december 2012-marts 2013.

Der blev gennemført forsøg over tre hold grise (oktober 2012-september 2013), hvor ammoniak- og lugtreduktioner blev kvantificerede. Der blev desuden målt klimagasser (kuldioxid, lattergas og metan) i en tre-ugers periode under stabil drift. Der indgik, som beskrevet under AP3, tre grupper i forsøget.

AP5 – Klarlægning af gødningsværdi i gyllen og mulige anvendelse af fraseparerede produkter

Under stabil drift af separationsanlægget i sommeren 2013 blev mængden af den fraseparerede fiberfraktion bestemt. Der blev udtaget prøver

- af gyllen før og efter separation
- af fiberfraktionen
- af den forsurede gylle uden separation samt
- af gyllen i kontrolkamrene.

Gødningsprøverne blev analyserede for indhold af kvælstof, kalium, fosfor, svovl samt tørstof og pH. Endvidere blev biogaspotentialen af fiberfraktionen vurderet ud fra metanproduktion.

Resultater

I nedenstående redegøres for resultaterne af målingerne gennemført i AP1, 4 og 5. Vedr. AP 2 og 3 henvises til ovenstående gennemgang af projektet.

AP 1 – Ammoniak- og lugtreduktion fra stalde med daglig forsurening af gylle i kombination med add-on teknologi baseret på ozontilsætning

Lugt- og ammoniakreduktion

Lugt- og ammoniakemissionerne blev målt i over to hold slagtesvin i klimakamre på Forsøgsstation Grønhøj. Der blev målt på fire måledage pr. hold, med to prøver pr. klimakammer pr. måledag. Gyllen blev behandlet i to klimakamre, mens et tredje kammer fungerede som kontrol.

Gyllen i de to kamre – med behandling – blev behandlet med add-on teknologien på to forskellige ugedage, således at gyllen i det ene kammer var behandlet dagen før måling af emissioner, mens gyllen i det andet kammer blev behandlet dagen efter måling. På den måde blev der altid målt på både best-case og worst-case.

Resultatet af målingerne viste, at der ikke var forskel på lugtemissionen dagen efter den lugtreducerende behandling og 6 dage efter lugtreducerende behandling. Samlet blev der opnået en halvering af lugtemissionen 130 til 64 $\text{OU}_\text{e}/\text{s}/1.000 \text{ kg dyr}$. Tilsvarende blev ammoniakemissionen reduceret med 45 %.

AP4 – Procesoptimering og målinger af lugt- og ammoniakreduktioner samt drivhusgasser på Forsøgsstation Grønhøj

Lugt- og ammoniakreduktion

Nedenstående tabel viser de beregnede middelværdier (med 95 % konfidensinterval i parentes) for lugt- og ammoniakemission målt i over tre hold slagtesvin i klimakamre på Forsøgsstation Grønhøj. Der blev målt på 14 måledage med to prøver pr. klimakammer pr. måledag. I hver gruppe indgik der to klimakamre (i alt 56 målinger pr. gruppe). Endvidere er effekten på lugtemissionen angivet i tabellen.

Tabel 1. Beregnede middelværdier for lugt- og ammoniakemission (med 95 % konfidensinterval i parentes) samt relativ effekt på lugtemissionen.

	Lugtemission (OU _E /s/1000 kg dyr)	Lugtemission Reduktion (%)	Ammoniakemission (g NH ₃ -N/time/gris)
Antal prøver (N)	56		56
Kontrol, Gr. 1	200 ^a (160-230)		0,29 ^a (0,27-0,30)
Forsuring, Gr. 2	170 ^b (140-200)	15	0,13 ^b (0,11-0,15)
Forsuring og sepa- ration (Add-on), Gr. 3	110 ^c (93-130)	43	0,13 ^b (0,11-0,15)

^{a,b,c}: Forskellig bogstav i samme kolonne angiver, at værdierne er signifikant forskellige (P < 0,05)

Lugt

Resultaterne viser, at lugtemission fra sektionerne, hvor gylle dagligt blev separeret og forsuret, var 43 % lavere end fra kontrolsektionerne uden gyllebehandling. Endvidere blev det vist, at lugtemissionen fra sektionerne med gylleforsuring uden separation var 15 % lavere end fra kontrolsektionerne. I en tidligere undersøgelse af gylleforsuring er der observeret tilsvarende effekter (Meddelelse 932, VSP 2012).

Ammoniak

Separation i forbindelse med den daglige forsuringsproces havde ingen målbar effekt på ammoniakemissionen fra stalden i f.t. forsuring uden separation. Dog viste målingerne for grupperne med gylleforsuring ikke den forventede 70 % reduktion i f.t. kontrol-gruppen, men kun 55 %. Der foreligger ingen umiddelbart forklaring på, hvorfor der ikke kunne opnås den forventede effekt, idet pH i gyllen samt indholdet af ammonium-N i gyllen fra kontrol-gruppen ikke adskiller sig fra, hvad der normalt ses.

Drivhusgasser

Drivhusgasserne kuldioxid (CO₂), lattergas (N₂O) og metan (CH₄) blev målt med Innova-udstyr i en tre-ugers periode i alle seks kamre. Resultaterne for CO₂ og N₂O er vist i tabel 2 sammen med ventilationsydelsen. Som det ses, var der en mindre reduktion af CO₂ ved gyllebehandling, mens der ingen effekt var at se på N₂O. Ventilationsydelsen i de tre grupper var ikke væsentlig forskellig, så det er rimeligt at sammenligne koncentrationerne som et udtryk for effekt.

For metan er der tvivl om koncentrationsniveauet og værdierne er derfor ikke medtaget i tabellen. Ved sammenligning med andre målinger, antages det dog, at de absolutte forskelle kan anvendes ved sammenligning af de forskellige behandlingstyper. Numerisk var der ikke forskel på de to grupper med gyllebehandling, så separationen gav ikke – som forventet – yderligere effekt på metan-emissionen end forsuring alene. Forskellen i metan-koncentration de to behandlingsgrupper og kontrol-gruppe var 6,6 ppm.

Tabel 2. Beregnede middelværdier for koncentrationen af kuldioxid (CO₂), lattergas (N₂O) og ventilationsydelsen målt i ventilationsafkastene i seks klimakamre over en periode på tre uger i sommeren 2013. Standard afvigelse af angivet i parentes.

	CO ₂ (ppm)	N ₂ O (ppm)	Ventilationsydelse (m ³ /time)
Antal dage (N)	21	21	21
Kontrol, Gr. 1	1.004 (42)	0,34 (0,01)	2980 (230)
Forsuring, Gr. 2	910 (70)	0,32 (0,01)	3120 (180)
Forsuring og separation (Add-on), Gr. 3	905 (91)	0,33 (0,01)	3050 (260)

I det følgende regneeksempel er effekten af gylleforsuring på svineproduktionens klimabelastning anskueliggjort under forudsætning af, at den opnåede reduktion er repræsentativ for svineproduktion i DK. I regneeksemplet sættes middelvejledningsydelsen til 50 m³ h⁻¹ dyr⁻¹, middelvægt pr. gris til 60 kg og produktionstid (32-107kg) til 11 uger.

Da 6.6 ppm svarer til 139 ppm CO₂eq (omregningsfaktor: 21), kan ændring i emission af CO₂eq pr. gris beregnes ved brug af "gassernes tilstandsligning":

$$\Delta \text{emi}(\text{CO}_2\text{eq}) = \frac{44 \frac{\text{g}}{\text{mol}} \times 50 \frac{\text{m}^3}{(\text{time} \text{ gris})} \times 139 \frac{\text{ml}}{\text{m}^3} \times 1 \text{atm} \times (77 \times 24) \text{timer}}{0,0821 \frac{\text{l atm}}{\text{mol K}} \times 293 \text{K} \times 1.000.000 \frac{\text{mg}}{\text{kg}}} = 23,5 \text{ kg CO}_2\text{eq} / \text{gris}$$

Omregnet pr. kg levende dyr svarer det til 390 g CO₂eq pr. kg levende dyr. Til sammenligning er "on-farm emission" af CH₄ fra svin angivet til 497 g CO₂eq og total "on-farm emission" 662 g CO₂eq (AU, Report 103, 2011, tabel S2). Er der hold i ovenstående antagelser og beregninger, reduceres drivhusgasemissionen fra stalden med 60 % ved gylleforsuring (med/uden separation) i f.t. ingen gyllebehandling. Sammenholdt med den samlede CO₂eq belastning pr. kg levende dyr (2.184 kg CO₂eq) udgør effekten ca. 18 %.

AP5 – Klarlægning af gødningsværdi i gyllen og mulige anvendelse af fraseparerede produkter

Separation og tørstof

Der blev i slutningen af det sidste hold grise produceret ca. 120 kg fiberfraktion ved fraseparering pr. dag, svarende til 2 kg pr. gris pr. dag, og tørstofindholdet var 12 % (w/w), svarende til at der blev frasepareret 0,24 kg TS pr. gris. dag. I følge Normtal for Husdyrgødning (AU, 2013) producerer et slagtesvin 0,52 tons gylle med et tørstofindhold på 6,1 %, svarende til 31,7 kg TS. Fordelt på en 11 ugers produktionsperiode giver det 0,4 kg TS pr dag. Det vil sige, at den valgte separationsmetode ikke var i stand til at fjerne den daglige TS-produktion med henblik på biogasproduktion.

I forbindelse med separationen kunne der ikke måles forskel på tørstofindholdet gyllen/rejektvandet før og efter separation. Dette skyldes primært, at volumen af den behandlede gylle (9 m³) var me-

get større end den fraseparerede fiberfraktion (120 kg). Målingerne viste, at tørstofindholdet – før og efter separation – var 6 % (w/w) i den behandlede gylle. Til sammenligning var den 8 % (w/w) i den forsurede gylle. Dvs. en noget dårligere separation end beregnet ud fra normtallene.

Gødningsværdi

Ud fra de analyserede gylleprøver kunne der ikke ses en omfordeling eller opkoncentrering af næringsstofferne i de forskellige fraktioner i f.t. forsuret gylle uden separation (se tabel 3).

Tabel 3. Middelværdier for koncentrationer af næringsstofferne i de forskellige fraktioner i f.t. forsuret gylle uden separation. Standard afvigelse af angivet i parentes.

	Total N (kg/tons)	TAN (kg/tons)	P (kg/tons)	K (kg/tons)	S (kg/tons)
Før separation (n=4)	5,6 (0,2)	4,0 (0,1)	1,0 (0,04)	2,8 (0,0)	3,9 (0,25)
Efter separation (n=6)	5,8 (0,25)	4,2 (0,2)	1,1 (0,08)	2,8 (0,07)	4,2 (0,4)
Fiberfraktion (n=6)	5,5 (0,2)	3,8 (0,2)	1,0 (0,07)	2,7 (0,05)	3,7 (0,3)
Forsuring u. separation (n=2)	6,3 (0,7)	4,0 (0,02)	1,0 (0,06)	2,7 (0,1)	4,0 (0,0)

Biogaspotentiale

Biogaspotentialet (over 90 dage) i fiberfraktionen blev målt 43 L CH₄ pr. kg. fiberfraktion. Til sammenligning blev biogaspotentialet på ubehandlet gylle fra Grønhøj målt til 8 CH₄ L pr. kg gylle.

Forventede effekter

- Vi forventer en meget stor efterspørgsel på teknologien alene med baggrund i den høje effekt i f.t. omkostninger. Derudover har værdien som add-on til traditionelle forsøringsanlæg vist sig særdeles stor alene på grund af, at rejekevandet (den tynde gylle) er betydeligt nemmere at håndtere. Et sideløbende projekt på Foulum har desuden påvist, at værdien af den fraseparerede del er særdeles værdifuld i biogasproduktionen, hvilket også er vist i AP 5.
- Vi forventer øget beskæftigelse internt på 50 % over de næste 2 år med baggrund i resultaterne fra dette projekt.
- Resultaterne vil give danske producenter af forsøringsanlæg (automatisk gyllehåndtering) forbedret konkurrenceevne. Ikke mindst med henblik på eksport.
- Implementering af teknologien vil medføre lavere lugtpåvirkning fra stalden, hvilket giver mulighed for udvikling af svinebesætninger uden yderligere lugtgener for naboer. M.h.t. omliggende natur og ammoniakbidrag fra svineproduktion bidrager teknologien ikke yderligere end gylleforsuring uden det lugtreducerende tiltag. Det samme gør sig gældende for klimagassen metan, dog er effekten ved forsuring på både ammoniak og metan markant. I f.t. dyrevældfærd/sundhed vurderes teknologien ikke at have effekt. Dog er luftkvaliteten i stalden forbedret, hvilket påvirker arbejdsmiljøet.

Offentliggjort materiale: USBnøgle er afleveret sammen med regnskab fra VSP

- Annonce fra Infarm A/S (vedlagt)
- Annonce fra Infarm A/S VSP-kongres 2013 i Herning (vedlagt)

- Annonce fra Infarm A/S Nutrifair 2014 i Fredericia (vedlagt)
- Foredrag på Kongres for svineproducenter oktober 2013 i Heming (http://vsp.lf.dk/~media/Files/Kongres%202013/Foredrag%202013/18_KRJ_Kongres_2013_Saadan_aendres_miljoegodkendelsen_del_2.ashx), side 13 (vedlagt)
- Foredrag for miljøkonsulenter på Grønhøj 22. maj 2013 (vedlagt)
- Årsberetning fra Videncenter for Svineproduktion 2012 (http://vsp.lf.dk/~media/Files/PDF%20-%20Aarsberetning%20VSP/VSP_aarsberetning_2012_DK.ashx) side 27 (vedlagt)
- Årsberetning fra Videncenter for Svineproduktion 2013 (http://vsp.lf.dk/~media/Files/PDF%20-%20Aarsberetning%20VSP/VSP_Aarsberetning%202013_DK.ashx) side 33 (vedlagt)
- Meddelelse fra VSP (publiceres sommer 2014 - eftersendes)

Bilag 6. Lugtberegninger

Ansøger har oplyst følgende primære støjkloder samt driftstid.

Støjkilde		Ansøgt			
		Driftstid/døgn (t)	Periode på år	Placering	Bemærkning
1	Ventilation	24 t	Dagligt i 12 mdr		
2	Indblæsning af foder (minerale)	1 time pr. gang pr. døgn	6 gange årligt	Nordlig side af fodersiloer	Indblæsning foregår vha. lastbil med lavt omdrejningstal
3	Korntørring	24 t	August i en samlet varighed af 4-5 dage. (beregnet på baggrund af 100 timers driftstid)	NVsilos: blæser på SØ side. NØsilos: blæser mod syd SØsilos: blæser mod NV SVsilos: blæser mod nord.	Der anvendes i alt 4 blæsere af 100 timer hver - blæserne anvendes på samme tid og er ikke afskærmet.
4	Flytning af korn (redlere)	Ca. 20 minutter pr. gang pr. døgn	Korn flyttes ca. 4 gange om ugen i alt 200 gange på et år.	På fodersiloer	Redlere er placeret i ca. 16 meters højde, og drives af elmotorer (10 og 15 kWh)
5	Omrøring af gylle i forbindelse med udbringning	Ca. 20 timer pr. døgn	Dagligt i en periode på ca. 2-3 uger i foråret og 1-2 uger i efteråret.	gyllebeholder	Omrører drives af lastbil med lave omdrejninger ca. 1100 omdrejninger
6	Overpumpning fra stald til gyllebeholder	1 time pr. gang pr. døgn	dagligt	Pumpe er placeret på sydsiden af den eksisterende staldbygning	Væsentlig afskærmning af kilden efter etablering af ny staldbygning.

Støjkilderne indgår i en orienterende beregning af støjen ved de omkringliggende boliger.

Beregningsforudsætninger uden støjdæmpende foranstaltninger.

Den gennemførte beregning af støj kan sidestilles med en orienterende støjmåling, og der er i beregningerne anvendt følgende kildestyrker, driftstider og betingelser for kilderne:

Nr.	Støjkilde	Kildestyrke dB(A)	Bemærkning
1	Ventilation	90	Data fra kildekatalog fra tidligere Acoustica
2	Indblæsning af foder	99	Indblæsning drives af en lastbil med lave omdrejninger. Data fra støjmåling af lastbil med ca. 1000 omdrejninger anvendes. Gennemført af tidligere Grøntmij/Carl Bro i november 2010 for Svendborg Kommune.
3	Korntørring	105	Data fra tidligere Grøntmij/Carl Bro angiver, at kildestyrken for korntørringsanlæg ligger i intervallet fra 105-110dB(A). Ansøger har selv foretaget målinger af kilden, der indikerer, at kildestyrken ligger i det nedre interval.
4	Flytning af korn	85	Kildestyrke ukendt. På baggrund af ansøgers oplysninger vurderer Svendborg Kommune, at kildestyrken er ca. 20 dB(A) lavere end kildestyrken på korntørringsanlægget.
5	Omrøring i gyllebeholder	99	Støjmåling af lastbil med ca. 1000 omdrejninger. Gennemført af tidligere Grøntmij/Carl Bro i november 2010 for Svendborg Kommune
6	Pumpe fra stald til beholder	-	Kilde udeladt pga. afskærmning

Der er på baggrund af ansøgers oplysninger om driften af de primære støjkilder udregnet procentvise driftstider på baggrund af referenceperioderne svarende til 8 timer, 1 time og ½ time i henholdsvis dag, aften og nat-perioden. Driftstiderne fremgår af den efterfølgende tabel.

Kildedata					
Nr	Navn/type	Lydeffekt	Driftstid [%]		
			dag/8 timer	aften/1 time	nat/½ time
K01	Ventilation	90 dB(A)	100	100	100
K02	Indblæsning af foder	99 dB(A)	13	100	100
K03	Korntørring	105 dB(A)	100	100	100
K04	Flytning af korn	85 dB(A)	4	33	67
K05	Omrøring af gylle	99 dB(A)	100	100	100
K06	Overpumpning fra stald til gyllebeholder	dB(A)	13	100	100
K07	Korntørring	105 dB(A)	100	100	100
K08	Korntørring	105 dB(A)	100	100	100
K09	Korntørring	105 dB(A)	100	100	100

Forudsætningerne for beregningen ved de omkringliggende boliger fremgår af de efterfølgende tabeller. Udeladte støjkloder er vurderet til at være væsentligt afskærmet af eksisterende og nye bygninger på ejendommen.

Bøstrup Strandvej nr. 21:

Transmissionsvej		Referencepunkt R3				
Kilde	Kilden medtages?	Væsentlig afskærmning?	Afstand [m] til referencepunkt	Terrænoverflade	Reflekterende, lodret flade ved kilden	
K01	Ja	Nej	270	Hård	Nej	
K02	Ja	Nej	240	Blød	Nej	
K03	Ja	Nej	250	Blød	Nej	
K04	Ja	Nej	250	Blød	Ja	
K05	Ja	Nej	230	Blød	Nej	
K06	Nej					
K07	Ja	Nej	250	Blød	Nej	
K08	Ja	Nej	250	Blød	Nej	
K09	Ja	Nej	250	Blød	Nej	
K10						

Bøstrup Strandvej nr. 24.

Transmissionsvej		Referencepunkt R5				
Kilde	Kilden medtages?	Væsentlig afskærmning?	Afstand [m] til referencepunkt	Terrænoverflade	Reflekterende, lodret flade ved kilden	
K01	Ja	Nej	350	Hård	Nej	
K02	Nej					
K03	Ja	Ja	500	Blød	Nej	
K04	Ja	Ja	480	Blød	Nej	
K05	Nej					
K06	Nej					
K07	Ja	Ja	500	Blød	Nej	
K08	Ja	Ja	500	Blød	Nej	
K09	Ja	Ja	500	Blød	Nej	
K10						

Bøstrup Strandvej nr. 26.

Transmissionsvej					
Referencepunkt R1					
Kilde	Kilden medtages?	Væsentlig afskærmning?	Afstand [m] til referencepunkt	Terrænoverflade	Reflekterende, lodret flade ved kilden
K01	Ja	Nej	240	Hård	Nej
K02	Ja	Nej	250	Hård	Nej
K03	Ja	Nej	260	Blød	Nej
K04	Ja	Nej	240	Blød	Ja
K05	Ja	Nej	275	Blød	Nej
K06	Nej				
K07	Ja	Nej	260	Blød	Nej
K08	Ja	Nej	260	Blød	Nej
K09	Ja	Nej	260	Blød	Nej

Bøstrup Strandvej nr. 30

Transmissionsvej					
Referencepunkt R2					
Kilde	Kilden medtages?	Væsentlig afskærmning?	Afstand [m] til referencepunkt	Terrænoverflade	Reflekterende, lodret flade ved kilden
K01	Ja	Nej	220	Hård	Nej
K02	Ja	Nej	190	Blød	Nej
K03	Ja	Nej	210	Blød	Nej
K04	Ja	Nej	200	Blød	Ja
K05	Ja	Nej	205	Blød	Nej
K06	Nej				
K07	Ja	Nej	210	Blød	Nej
K08	Ja	Nej	210	Blød	Nej
K09	Ja	Nej	210	Blød	Nej
K10					

Sønderskovvej nr. 5:

Transmissionsvej					
Referencepunkt R4					
Kilde	Kilden medtages?	Væsentlig afskærmning?	Afstand [m] til referencepunkt	Terrænoverflade	Reflekterende, lodret flade ved kilden
K01	Ja	Nej	425	Hård	Nej
K02	Ja	Ja	445	Blød	Nej
K03	Ja	Nej	425	Blød	Nej
K04	Ja	Nej	450	Blød	Ja
K05	Ja	Nej	420	Blød	Nej
K06	Nej				
K07	Ja	Nej	425	Blød	Nej
K08	Ja	Nej	425	Blød	Nej
K09	Ja	Nej	425	Blød	Nej
K10					

Forudsætninger for beregninger med støjdæmpende foranstaltninger

Den gennemførte beregning af støj kan sidestilles med en orienterende støjmåling, og der er i beregningerne anvendt kildestyrker, som beskrevet i den efterfølgende tabel. Øvrige betingelser vedrørende afstand, afskærmning, refleksion er som beskrevet i det foregående afsnit.

Nr.	Støjkilde	Kildestyrke dB(A)	Bemærkning
1	Ventilation	90	Data fra kildekatalog fra tidligere Acoustica
2	Indblæsning af foder	99	Indblæsning drives af en lastbil med lave omdrejninger. Data fra støjmåling af lastbil med ca. 1000 omdrejninger anvendes. Gennemført af tidligere Grøntmij/Carl Bro i november 2010 for Svendborg Kommune.
3	Korntørring	85	Data fra tidligere Grøntmij/Carl Bro, korrigeret i forhold til, at der etableres afskærmning af alle blæsere på korntørringsanlægget.
4	Flytning af korn	85	Kildestyrke ukendt. På baggrund af ansøgers oplysninger vurderes det, at kildestyrken er ca. 20 dB(A) lavere end kildestyrken på korntørringsanlægget.
5	Omrøring i gyllebeholder	99	Støjmåling af lastbil med ca. 1000 omdrejninger. Gennemført af tidligere Grøntmij/Carl Bro i november 2010 for Svendborg Kommune
6	Pumpe fra stald til beholder	-	Kilde udeladt pga. afskærmning

Med udgangspunkt i de korrigerede kildestyrker, har Svendborg Kommune foretaget beregninger for en række scenarier, der alle sikre, at de fastsatte støjgrænser overholdes. De forskellige scenarier indebærer, at ikke alle støjkilder kan være i drift indenfor de samme referenceperioder. Perioderne benævnes A, B og C, og refererer til følgende referenceperioder.

Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer) Lørdag kl. 7-14 (7 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time) Lørdag kl. 14-18 (4 timer) Søn- og helligdag kl. 7-18 (8 timer)	Alle dage kl. 22-7 (1/2 time)	Alle dage kl. 22-7 Maksimal værdi
Periode A	Periode B	Periode C	Periode C
55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)

Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (referencelydtrykket 20 µPa). Tallene i parenteserne angiver midlingstiden inden for den pågældende periode.

Den efterfølgende tabel viser i en samlet oversigt de forskellige scenarier, der er vurderet, og herefter fremgår beregningsresultaterne for de enkelte scenarier.

Scenarie	Aktive støjklider	Driftstid
1	Korntørring Ventilation Flytning af korn	Korntørring og ventilation:100% i alle perioder. Flytning af korn: 4% i periode A og 33% i periode B, 67% i periode C
2	Ventilation Omrøring Flytning af korn	Ventilation: 100% i alle perioder Omrøring: 100% i periode A og B, 0% i periode C Flytning af korn: 4% i periode A og 33% i periode B, 67% i periode C
3	Ventilation Korntørring Indblæsning af foder Flytning af korn Omrøring	Ventilation: 100% i alle perioder Korntørring: 100% i alle perioder Indblæsning af foder: 13% i periode A, 0% i periode B og C Flytning af korn: 4% periode A, 33% i periode B, 67% i periode C Omrøring:100 % i periode A og B, 0% i periode C

Scenarie 1 – beregningsresultat og vurdering

Beregningspunkt	Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer) Lørdag kl. 7-14 (7 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time) Lørdag kl. 14-18 (4 timer) Søn- og helligdag kl. 7-18 (8 timer)	Alle dage kl. 22-7 (½ time)
Periodebetegnelse	A	B	C
Støjgrænser	55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)
Bøstrup Strandvej 21	36	36	36
Bøstrup Strandvej 24	31	31	31
Bøstrup Strandvej 26	36	37	37
Bøstrup Strandvej 30	37	38	38
Sønderskovvej 5	32	32	32

Rød tekst angiver, at der kan være risiko for, at den fastsatte støjgrænser ikke overholdes.

Når beregningsresultatet plus usikkerheden på 5 dB(A) betragtes vil støjgrænsen i natperioden ved de nærmeste naboer kunne overskrides. Ansøger har oplyst, at ventilationsanlægget er frekvensstyret, og at det i perioder med lav temperatur kun kører med begrænset eller ingen aktivitet. Svendborg Kommune vurderer på den baggrund, at den gennemførte beregning overestimerer støjbidraget fra ventilationsanlægget i natperioden (C), og det konkluderes derfor, at de fastsatte støjgrænser i dette scenarie med stor sandsynlighed kan overholdes.

Scenarie 2 – beregningsresultat og vurdering

Beregningspunkt	Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer) Lørdag kl. 7-14 (7 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time) Lørdag kl. 14-18 (4 timer) Søn- og helligdag kl. 7-18 (8 timer)	Alle dage kl. 22-7 (½ time)
Periodebetegnelse	A	B	C
Støjgrænser	55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)
Bøstrup Strandvej 21	42	42	34
Bøstrup Strandvej 24	31	31	31
Bøstrup Strandvej 26	40	41	35
Bøstrup Strandvej 30	43	43	36
Sønderskovvej 5	37	37	30

Rød tekst angiver, at der kan være risiko for, at den fastsatte støjgrænser ikke overholdes.

Når beregningsresultatet plus usikkerheden på 5 dB(A) betragtes vil støjgrænsen i periode B kunne overskrides ved tre af de nærmeste naboer. Beregningsmæssigt udgør omrøringen det væsentligste støjbidrag i dette scenarie, og overestimeringen af bidraget fra ventilationsanlægget har kun mindre betydning i denne sammenhæng. Omrøring foregår i en begrænset periode i henholdsvis foråret og efteråret i forbindelse med udkørsel af gylle. Det er Svendborg Kommunes vurdering, at det er væsentligt for de omkringboende, at gylleudkørslen kan gennemføres i så kort en periode, som muligt. Da der samtidig udelukkende er tale om en risiko for overskridelse af støjgrænsen i den nævnte periode, accepterer Svendborg Kommune, at omrøring også kan foregå i periode B uden særlige foranstaltninger.

Hvis det i forbindelse med en klage eller kontrolmåling konstateres, at den fastsatte støjgrænse reelt overskrides vil tilsynsmyndigheden have mulighed for at meddele påbud om begrænsning af generne. Hvis der i denne situation gennemføres en kontrolmåling efter Miljøstyrelsens vejledninger og som en "Miljømåling – ekstern støj", bør resultatet vurderes uden hensyntagen til usikkerheden. Gennemføres målingen, som en orienterende måling eller beregning, bør resultatet plus usikkerheden vurderes i forhold til de fastsatte støjgrænser.

I periode C skyldes den mulige overskridelse af den fastsatte støjgrænser ved en enkelt bolig primært ventilationsanlægget. Bidraget fra ventilationsanlægget – er som beskrevet i forrige afsnit – sandsynligvis overestimeret, og Svendborg Kommune vurderer derfor, at støjgrænsen med stor sandsynlighed overholdes.

Scenarie 3 – beregningsresultat og vurdering

Beregningspunkt	Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer) Lørdag kl. 7-14 (7 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time) Lørdag kl. 14-18 (4 timer) Søn- og helligdag kl. 7-18 (8 timer)	Alle dage kl. 22-7 (½ time)
Periodebetegnelse	A	B	C
Støjgrænser	55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)
Bøstrup Strandvej 21	42	42	36
Bøstrup Strandvej 24	31	31	31
Bøstrup Strandvej 26	42	41	37
Bøstrup Strandvej 30	44	43	38
Sønderskovvej 5	37	37	32

Rød tekst angiver, at der kan være risiko for, at den fastsatte støjgrænser ikke overholdes.

Når beregningsresultatet plus usikkerheden på 5 dB(A) betragtes vil støjgrænsen i periode B og C kunne overskrides ved tre af de nærmeste naboer. Disse forhold er vurderet i henholdsvis scenarie 1 og 2, og er efterfølgende accepteret af Svendborg Kommune.

Derudover fremgår det af beregningsresultatet, at den fastsatte støjgrænse for periode A kan overholdes, når alle støjklender er aktive med den drift, som ansøger har oplyst.